Raftul Denisei

„O poveste captivantă, frumos întreţesută, despre întâlnirea a două femei vulnerabile."

—HEATHER MORRIS—
autoarea bestsellerurilor *Tatuatorul de la Auschwitz* și *Călătoria Cilkăi*

JI-MIN LEE

Eu și Marilyn

ROMAN

ebook HUMANITAS fiction

Această carte apare cu sprijinul Literature Translation Institute of Korea (LTI Korea).

JI-MIN LEE

Eu și Marilyn

Traducere din coreeană și note de
DIANA YÜKSEL

Colecţie coordonată de DENISA COMĂNESCU

JI-MIN LEE
NAWA MARILYN
Copyright © 2019 by Ji-min Lee
All rights reserved.All rights reserved.

Acest e-book este protejat de legea drepturilor de autor. Reproducerea sa integrală sau parţială, multiplicarea sa prin orice mijloace şi sub orice formă, punerea sa la dispoziţie publică pe internet sau în reţele de calculatoare, stocarea sa temporară sau permanentă pe diverse dispozitive sau în sisteme care permit recuperarea informaţiei, gratuit sau în scop comercial, precum şi alte fapte similare, fără permisiunea scrisă a editurii reprezintă o încălcare a legislaţiei privind protecţia dreptului de autor şi se pedepsesc conform legilor în vigoare.

© HUMANITAS FICTION, 2020, pentru prezenta versiune românească (ediţia digitală)

ISBN: 978-606-779-728-2 (epub)

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piaţa Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0723.684.194

Cuprins

Domnului Director al Departamentului de Marketing al Twentieth Century Fox
O zi din viaţa domnişoarei Alice din Seul
Douăzeci de ani. Hotel Peninsula. Dragoste în vremea colonialismului
Welcome to Seoul, Marilyn Monroe!
Al doilea bărbat
Triunghiul fatidic
Întoarcerea primei năluci
Stafia vie
O scrisoare
Bocitoarea din Seul
Adio, blondelor!
Cuvântul autoarei

Domnului Director al Departamentului de Marketing al Twentieth Century Fox

Domnule director,

Mă numesc Herbert W. Green, sunt înrolat în Regimentul 31, Divizia 7 a forţelor terestre care luptă în Coreea. Acum, când scriu această scrisoare, mi s-a făcut şi mai dor de casă. Locul acesta numit Coreea e înfiorător. Oricât de mult m-aş strădui, n-aş putea să descriu durerea, groaza de aici şi îngrijorarea continuă pentru soarta acestor copii cu părul ca de tuci, care şi-au pierdut părinţii şi căminul. Unde au să-şi petreacă ei noaptea? Mă rog ca Domnul să îi aibă în pază, dar se pare că de ceva vreme El şi-a întors faţa de la Coreea.

Să lăsăm asta. Mă aflu acum într-un spital din Busan. Primesc îngrijiri după ce am fost lovit din greşeală de o bombă incendiară a trupelor aeriene aliate, într-un loc numit Hwacheon, aflat imediat la nord de paralela 38[1]*. Am avut noroc şi am supravieţuit, dar mulţi dintre camarazii mei au murit. Gelatina de napalm mi-a făcut fundul ferfeniţă, dar e bine că am scăpat doar cu atât. Bombele incendiare cu napalm sunt infernale. E suficient să te atingă puţin şi întreg corpul îţi arde ca un cărbune. Atunci, auzind urletele celor care îşi dădeau sufletul, mi-am dorit să mor. Acum stau nemişcat în pat şi aştept cu nerăbdare să mă refac. Mă plictisesc de moarte şi sunt foarte singur, de aceea îndrăznesc să vă cer o mică favoare, cu speranţa că nu vă deranjez prea tare. Vă rog, domnule director, să îmi trimiteţi un afiş nou cu îndrăgita actriţă Marilyn Monroe. Toţi cei de aici, de la camarazii mei de arme şi până la coreenii care fac diverse treburi prin unitate, o iubim nespus de mult pe domnişoara Monroe. Zâmbetul său radios ne încălzeşte inimile însingurate. E de-ajuns să aruncăm o singură privire spre posterul lipit la capul patului şi oboseala zilei, precum şi grijile pentru viitor se risipesc pe loc. Să ştiţi că nici măcar nu m-am dus la spectacolul U.S.O*[2]*. Prefer să mă uit la pozele domnişoarei Monroe decât la dosurile dansatoarelor lor. Dar ştiţi ceva? Acum câteva zile un ticălos mi-a*

furat fotografiile cu domnişoara Monroe. Simt că mă sufoc, ca şi cum mi-aş fi pierdut bidonul cu apă în mijlocul deşertului. Vă rog să vă gândiţi la nenorocirea mea şi să-mi trimiteţi un afiş. Am auzit că domnişoara Monroe tocmai filmează pentru o nouă peliculă. Am fi cu toţii foarte fericiţi dacă ne-aţi putea trimite câteva fotografii promoţionale. Dacă ar fi după mine, aş aduce-o aici pe domnişoara Monroe. Ştiu că acesta e doar un vis, dar îmi doresc cu ardoare ca visul să mi se îndeplinească. Trimiteţi-o la noi, vă rog!

1. Linia de demarcaţie între cele două teritorii coreene, Coreea de Nord şi Coreea de Sud.

2. United Services Organizations, organizaţie non-profit care oferă servicii sociale şi de divertisment soldaţilor americani şi familiilor acestora.

Cu convingerea că îmi veţi asculta rugămintea, vă mulţumesc anticipat. Vă doresc sănătate şi mult noroc. Să trăiţi!

P.S. Dacă se întâmplă să o vedeţi pe domnişoara Monroe, vă rog să îi transmiteţi că noi îi urăm cu toţii multă fericire.

O zi din viața domnişoarei Alice din Seul

12 februarie 1954

Plec la muncă gândindu-mă la moarte.

Ştiu prea bine că nici unul dintre cei care merg la serviciu în Seul nu e fericit, dar eu sunt, fără îndoială, cea mai nefericită dintre toți. Azi-noapte, în somn, m-a chinuit iar amintirea dureroasă a morții. M-am zbătut violent, ca o fecioară care îşi apără onoarea, dar degeaba. Deşi eram pe deplin conştientă de faptul că nu mă apăsa nimic în afara plăpumii matlasate cu bumbac, mă zvârcoleam ca şi cum aş fi vrut să împing la o parte trupul unui bărbat sau capacul unui sicriu, cu tot cu pământul aruncat deasupra lui. Am rezistat cu greu până dimineață, îmbărbătându-mă cu gândul că noaptea nu ține o veşnicie şi că poate nici moartea nu e chiar atât de cumplită. La ivirea zorilor eram sleită de puteri şi moale ca dresurile atârnate peste tăblia patului, dar supraviețuisem. Ca să-mi mai revin, mi-am pudrat fața din belşug, machiindu-mă ca pentru a alunga întunecimea care mă înconjurase mai înainte. Mi-am pus dresurile, m-am îmbrăcat şi mi-am luat mănuşile negre din dantelă, fără degete.

Ies devreme pe stradă. Vântul tăios de februarie îmi şfichiuie pulpele. Îmi imaginez că arăt bine, dar în realitate numai frumoasă nu sunt aşa tencuită cu un strat gros de pudră şi zgribulită de frig. Ei, rabdă baba la frumusețe. Aşa se zice, că doar cei care îndură au o şansă la frumusețe. Am citit fraza asta într-o carte, iar în ultimii ani, chinuită de dubii, am început să o testez pe pielea mea.

Ca de obicei, călătorii din tramvai mă iscodesc jenați. Eu sunt, Alice J. Kim, fata cu părul încărunțit înainte de vreme şi vopsit cu bere, acoperit cu o basma vişinie cu buline, cu un palton negru din stofă de lână, asortat cu o

pereche de pantofi bleumarin cu vârfurile scâlciate, cu mănuşile din dantelă care ţin lumea la distanţă ca vălul negru al unei văduve. Sunt ca o păpuşă aruncată de o fetiţă plictisită. Bineînţeles că lumea nu mă place şi nici eu nu sunt în largul meu în acest oraş în care de-abia s-a instituit armistiţiul de încetare a focului. În acelaşi timp, poate că tocmai eu sunt fiinţa cea mai potrivită pentru locul acesta.

Cobor din tramvai şi îmi văd de drum, păşind repede. Şoseaua către baza militară americană nu e una pe care să te plimbi agale. Din şanţul noroios de pe margine se ridică aburi denşi, albicioşi. Şi azi spălătoresele muncesc din greu, spălând rufele de la unitatea militară în cazane încropite din butoaie de petrol tăiate în două şi inspirând aburii fierbinţi, ca nişte diavoli care robotesc în iad. Întorc capul pentru a-mi feri privirea de orfanii îmbrăcaţi în uniforme militare scurtate. Foamea disperată din ochii lor pătrunzători îmi produce un gol în stomac. Grăbesc pasul în dreptul lustragiilor, care mă iau drept damă de companie pentru străini, şi intru în baza militară. Zăpada rămasă pe acoperişurile din tablă străluceşte în lumina dimineţii. De cum deschid uşa, mă izbeşte un val de căldură. E o linişte de neimaginat în biroul acesta, un loc atât de diferit de lumea de afară. Maşina mea de scris neagră, marca Underwood, mă aşteaptă cuminte pe birou, ca un pian care îşi aşteaptă solistul. Primul lucru pe care îl fac este să torn apă în cafetieră. Cafeaua aceasta de la birou e micul meu dejun. E jalnic, ştiu, dar nu pot nega faptul că singurul motiv pentru care am acceptat să lucrez la baza militară americană e cafeaua gratuită. Văd că au sosit câteva documente noi, pe care va trebui să le traduc în engleză sau în coreeană. Sunt chestiuni simple, fără importanţă prea mare, pentru care cunoştinţele mele de limba engleză sunt suficiente. Mai întâi va trebui să anunţ Direcţia de Securitate Publică din Coreea despre participarea Armatei a 8-a[3] la acţiunile dedicate Zilei Plantării Copacilor[4]. Apoi va trebui să redactez în engleză planul pentru meciul de baseball între echipele celor două ţări, prilejuit de sărbătorirea Zilei Independenţei în Statele Unite. Cu alte cuvinte, treaba mea e să redactez informaţii inutile de dragul prieteniei între cele două popoare.

3. Armata a 8-a este unitatea de comandă a forţelor tereste americane staţionate în Republica Coreea şi a forţelor terestre coreene.

4. Pe 5 aprilie, în Coreea se sărbătoreşte Ziua Plantării Copacilor (*Sikmogil*), sărbătoare națională până în 2005.

— E un frig cumplit, Alice, ca în Alaska, spune Hammett, care intră în birou zâmbind larg.

— Alaska? Ai fost acolo? îi răspund, cu privirea lipită de maşina de scris, ca de obicei.

— Nu ți-am povestit? Înainte să ajung în baza militară Camp Drake din Tōkyō, am fost o vreme într-o unitate mică din Alaska. Se afla într-un sătuc numit Cold Bay, un loc pustiu şi sterp. Exact ca Seulul.

— Mi-ar plăcea să-l văd.

Mă căznesc să-mi imaginez pe glob un alt loc uitat de lume precum Seulul, dar nu reuşesc.

— Alice, am noutăți! strigă Hammett deodată, izbind cu pumnul în maşina mea de scris.

Nu l-am mai văzut niciodată atât de entuziasmat. Tresar şi degetul îmi scapă pe tasta Y. Pe pagină apare un şir de urme minuscule de pasăre.

— Ştii că Marilyn Monroe s-a căsătorit cu Joe DiMaggio… Acum se află în luna de miere în Japonia şi vin încoace! E aproape stabilit. Generalul Christenberry a rugat-o pe Marilyn să dea un recital pentru soldați, şi ea a acceptat fără să ezite. Marilyn Monroe vine în Coreea!

Marilyn Monroe… Încerc să mi-o amintesc şi îmi vine în minte tipa aceea care păşeşte cu mişcări ezitante, ca o sirenă care abia învață să meargă făcând primii paşi pe nisipul orbitor. Acum ştiu, e femeia aceea cu articulații moi şi zâmbet tâmp. Hammett îmi aruncă o privire ostilă când nu reacționez la vestea cea mare, mai mare decât sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial.

— S-a căsătorit?

— Da, s-a căsătorit cu Joe DiMaggio. Două simboluri americane în aceeaşi familie! Îți dai seama ce grozav e?

Îmi amintesc vag că am citit ceva despre Joe DiMaggio într-o revistă. E un mare jucător de baseball, dar nu am habar cum e ca om. Pe de altă parte, Marilyn Monroe nu pare să aibă vreo afinitate cu instituția căsătoriei.

— Şi asta nu e tot. Au cerut pentru Marilyn un interpret din unitate şi te-am recomandat pe tine! Ştiu că nu eşti încadrată ca personal militar, dar ai multă experiență. O să stai patru zile cu ea ca reprezentanta noastră, a

Serviciului de Informare. Nu-i grozav? Îmi vine şi mie să mă deghizez în femeie, ca să o pot urma peste tot, ca Tony Curtis în filmul *Domnii preferă blondele*!

Ezit să răspund, cuprinsă de nedumerire, dar încep să devin curioasă. De ce ar vrea o divă să vină tocmai în capătul ăsta de lume, unde soldaţii americani nu mai contenesc să mulţumească cerului că nu s-au născut coreeni?

— Avem o grămadă de treabă de făcut. Trebuie să aranjăm cu orchestra, să-i pregătim un buchet de flori şi câteva cadouri… Ce ar merge? Obiectele de artizanat nu sunt cine ştie ce… Am o idee! Ce-ar fi să îi faci tu un portret în creion? Vedetele sunt ahtiate după aşa ceva.

— Să-i fac… portretul? mă bâlbâi eu înroşindu-mă ca racul. Aş putea să vorbesc cu cei care se ocupă de portretele-robot…

Hammett zâmbeşte enervant.

— Tu eşti cel mai bun artist pe care îl cunosc.

Deodată îmi simt gura uscată şi mă cuprinde ruşinea ca pe o femeie nemăritată care a rămas însărcinată.

— N-am mai desenat de un secol. Şi nici măcar nu ştiu mare lucru despre ea…

Hammett gesticulează agitat şi vorbeşte repede.

— N-o să fie greu deloc. Oricum, în general, cei care ajung mari vedete sunt oameni cu feţe uşor de creionat. Nu e nevoie să ştii nimic despre ea. E exact aşa cum o vezi.

Hammett o ridică în slăvi pe Marilyn Monroe ca să mă tachineze. E cu atât mai amuzat cu cât sunt eu mai stingherită. Încetează, totuşi, când îmi întâlneşte privirea. Privirea aceea iscoditoare din spatele zâmbetului prietenos îmi demonstrează încă o dată că nu e nici un secret că lucrează pentru serviciile secrete. Hammett mă întreabă de data asta cu seriozitate.

— De ce nu mai desenezi? Din câte îmi amintesc eu, eşti o mare pictoriţă, un artist adevărat.

Mă simt încolţită şi încurcată. Literele cad aiurea pe hârtie, ca nişte crengi rupte. Hammett e singurul care mai ştie cum eram în vremurile mele de glorie. Cel puţin, dintre cei care au supravieţuit.

— Dacă eram un artist adevărat, muream în război, răspund eu şoptit şi

mă prefac că iau o gură de cafea. Cuvintele se aruncă suicidar în ceaşcă. Valurile cafenii pe care le provoacă se propagă până în adâncul sufletului.

Plec mai devreme acasă şi iau tramvaiul spre Poarta Namdaemun.

Cu câteva luni înainte să izbucnească războiul, un cetățean grijuliu a atârnat de Poarta Namdaemun un steag coreean, unul american şi o inscripție: „Bun venit soldaților americani!“ Adevărul e că poarta istorică a rămas în picioare probabil datorită armatei americane, chiar dacă s-a ales cu răni adânci. Mă uit la Poarta Namdaemun, devenită între timp un arhicunoscut veteran de război, şi nu găsesc nici un cuvânt de îmbărbătare. Trec cu compasiune prin fața monumentului, aflat încă în picioare printr-o minune. Acum arată de parcă ar fi gata să părăsească şi el Seulul.

La intrarea în Piața Namdaemun e forfotă mare, vânzători şi militari americani. Dialecte din provincie se împletesc aici cu coreeana melodioasă din Seul şi cu slangul soldaților americani. Mă fac mică ridicând din umeri şi încerc să mă strecor prin mulțime fără să mă ating de cineva. Zarva din piață e aproape la fel de înspăimântătoare ca vârtejul războiului. Mi-e cu neputință să mă mişc în acelaşi ritm, aşa că am grijă să nu stau în calea nimănui. Ocolesc un domn cu pălărie, cu un teanc de hârtii sub braț, o femeie cu un copil în spinare şi cu o legătură şi mai mare pe cap, un bărbat care doarme în picioare, sprijinit de cadrul din lemn cu care cară diverse lucruri în cârcă, şi mă afund şi mai tare în piață.

La magazinul Moda Occidentului, deținut de doamna Jang, proprietara casei în care locuiesc, tocmai s-au reunit precupețele din cooperativa de întrajutorare. Femeile clevetesc şi chicotesc încadrate de baloturi de mătase chinezească şi catifea, dar când mă văd intrând în magazin îşi dau coate şi tac subit. Sunt obişnuită cu privirile lor iscoditoare şi totodată disprețuitoare, aşa că mă prefac că nu le văd. O salut din priviri pe doamna Jang, care strânge în grabă bancnotele adunate, în calitate de gazdă a reuniunii, în poala rochiei ei din brocart roşu şi se ridică în picioare.

— O cunoaşteți pe chiriaşa mea, domnişoara Kim, nu-i aşa? E dactilografă la baza militară. Să nu cumva să vorbiți în engleză că vă faceți de râs.

De cum aud de engleză, femeile se lansează într-o serie de glume obscene în jurul cuvintelor englezeşti *short time – long time* şi râd

zgomotos. Profitând de neatenția lor, doamna Jang mă trage într-o încăpere mică din spate. Când aprinde lumina, se văd vrafurile cu conserve, pachete de țigări şi produse cosmetice obținute pe furiş din baza americană.

— Am adus ce mi-ați cerut. Priviți!

Doamna Jang aruncă o privire afară şi îmi face semn să vorbesc mai încet. Eu scot din geantă o revistă pentru adulți, pe care o ținusem împachetată în câteva pagini rupte dintr-un calendar. Îl rugasem pe un băiat bun la toate în baza militară, descurcăreț şi ascultător, să-mi facă rost de un exemplar.

Doamna Jang răsfoieşte în grabă revista şi se încruntă când privirea îi cade pe sânii cât nişte boluri pentru orez ai unui fotomodel din Occident.

— Americanii se pricep până şi la asta, râde ea stingherită. Un client fidel mi-a cerut să-i fac rost de aşa ceva. Am căutat şi eu, dar n-am reuşit să găsesc decât nişte vechituri.

Întorc capul să nu-i aud scuzele neconvingătoare.

Doamna Jang ia revistele pentru nefericitul ei soț. Femeia şi-a pierdut toți cei trei copii în război, ceea ce e foarte trist, însă şi mai cumplit de atât e faptul că încearcă acum cu disperare să mai facă un copil cu soțul ei infirm, căruia îi duhneşte respirația de la tonele de medicamente pe care le ia zilnic. Pentru mine e o obscenitate ce face femeia asta între două vârste, cu pântecele sterp, care, în timp ce-şi plânge copiii morți, îi arată revista *Playboy* soțului ei decrepit. E prea mult!

— Ştiu că e o neruşinare să rog o tânără cuminte ca tine să mă ajute cu treaba asta…

— Nu face nimic. Cine a zis că sunt cuminte?

Atitudinea mea păcătoasă o face pe doamna Jang să mă privească dezaprobator în timp ce mă conduce spre ieşire.

— Să nu stai până târziu. O să-ți las mâncarea la uşă. Te rog să mănânci.

Deşi vorbeşte cam tăios, doamna Jang e singura ființă care are grijă să mănânc.

Între refugiații din Nord, doamna Jang este un model de îndârjire, care se bucură acum de succes. Toată piața o ştie de zgârcită şi nemiloasă. Vă dați seama cât de jalnică e situația mea dacă până şi un astfel de om se preocupă pentru mine.

Am întâlnit-o pe doamna Jang în tabăra de refugiaţi de pe insula Goje, de aceea vede în mine doar o refugiată mereu flămândă şi vlăguită. Adevărul e că pe vremea aceea păream atât de ciudată şi de suspectă, încât până şi amărâţii de refugiaţi se ţineau departe de mine. Îngăimam necontenit tot felul de aiureli, vorbind ba cu accentul din Seul, ba în engleză. Leşinam când mă aşezam pe undeva la coadă şi nu o dată i-am lăsat pe toţi muţi de uimire când, în creierul nopţii, am început să plâng şi să-mi sfâşii aşternutul. Cei de acolo mă ştiau drept „nebuna cu studii în străinătate“. În urma unui incident din tabără, care a avut menirea de a consolida trista mea reputaţie, doamna Jang a început să mă ţină sub observaţie. Deşi sunt convinsă că nu o interesează, ori de câte ori mă priveşte, simt nevoia să mă port aşa cum s-ar aştepta lumea să o fac. De ceva vreme lumea a început să creadă că mi-am pierdut dorinţa de a merge mai departe şi se aşteaptă să mă prăbuşesc spectaculos. Nu cred că mă înşel. Şi acum e la fel. Nici nu ies bine din magazin, că femeile de acolo, studiindu-mi şoldurile descărnate, îşi dau deja cu părerea despre cât de greu îmi va fi să nasc sau fac tot felul de remarci prăpăstioase. Nu m-ar crede nici dacă m-aş întinde acum în faţa lor şi aş naşte, într-atât de derizorie e acum fiinţa mea.

Alice J. Kim. Lumea nu mă place.

Femeile mă privesc cu răutate, bărbaţii fug de mine, căci nu mă înţeleg. Câteodată, se întâmplă să fiu privită cu bunăvoinţă, dar asta e extrem de rar şi de obicei e vorba de străini sau de stângaci, ori de cei bolnavi de bunătate. Dispreţul pentru mine începe de la nume. „Alice? Ce nume-i ăsta? Te dai mare că ştii un pic de engleză?“

Alice. Aproape nimeni nu ştie cum mă cheamă în realitate sau de când am renunţat la numele meu, Kim Aesun, pentru a deveni Alice. Doar eu ştiu ce înseamnă iniţiala „J“ din numele adoptat. Un nume străin uşor de pronunţat poate însemna doar două lucruri: fie că e vorba de o reprezentantă a celei mai vechi meserii de pe pământ, adică o prostituată, fie că e vorba de o spioană. Eu mi-am dezamăgit şi părinţii, mi-am trădat şi ţara. Oamenii mă consideră o prostituată care oferă exclusivitate ofiţerilor americani, de aceea mi-au dat o poreclă cât se poate de explicită: „curva ONU“. La drept vorbind, m-am bucurat că m-au asociat unei organizaţii care se ocupă de pacea mondială. Pe lângă zvonul că sunt prostituată, se mai spune despre

mine şi că sunt nebună. Ca să fiu mai exactă, sunt „o curvă nebună“. În natură, asta ar fi echivalentul unei zile apocaliptice în care tună şi cade grindină în acelaşi timp. Un zvon ca acesta e fatal unei femei. Să fie oare adevărat? Câteodată mă întreb şi eu. Mai sunt şi unii care îşi iau inima în dinți şi mă întreabă fără ocolişuri. Odată, un ofițer american şi-a scos portofelul şi mi-a zis: „Ia să vedem cum au asiaticele deschizătura. De la stânga la dreapta sau de sus în jos?“ I-am răspuns: „Toate femeile de pe pământul ăsta au deschizătura la fel ca mă-ta!“ Americanul şi-a dres glasul, ca un gentleman ce era, şi a şters-o. Oricum, din experiența mea, o viață învăluită în mister nu-i chiar atât de rea. Oricât ar suna de cumplit, uneori secretele mă păzesc mai bine decât adevărul. Un secret are darul de a inspira teamă. Dacă nici secrete n-aş mai avea, atunci aş fi cu adevărat săracă lipită pământului.

„Hei, fetițo, războiul a lăsat în urmă mai mult de una-două femei nebune. Am văzut mame care încercau să-şi alăpteze pruncii morți, copile mutilate de schije care-şi căutau disperate frații mai mici, ba chiar şi o bătrână care s-a aruncat în mare cu fiul ei infirm în port la Heungnam.“ Aşa am auzit-o pe doamna Jang spunând într-o zi, în încercarea de a-mi lua apărarea. Practic, încerca să mă facă să accept că eram una dintre miile de femei care îşi pierduseră minţile în timpul războiului. Adevărul e că nici doamna Jang nu mă place deloc, chiar dacă este protectoarea mea. M-a luat sub aripa ei doar pentru că nu mai avea asupra cui să-şi reverse instinctul matern. Eu nu ştiu cum e instinctul matern, dar mă întreb dacă nu cumva e la fel ca opiul. Deşi te fereşti de el toată viața, odată ce l-ai încercat, nu mai poți renunța la el. Aşa e şi instinctul matern: învăluitor, puternic şi de durată. În timpul războiului, cele mai cumplite scene erau cele cu mamele rămase lângă copiii lor morți. Sau invers. Nu, nu sunt sigură. Ce ştiu e că acolo unde e o mamă sunt lacrimi, dar şi hrană. Cele mai dureroase scene din timpul războiului nu se pot descrie în cuvinte. În orice caz, doamna Jang îşi bagă mereu nasul în treburile mele, probabil confundându-mă cu una dintre fetele ei. Evident că are nenumărate motive de nemulțumire în ceea ce mă privește şi mă disprețuieşte sincer pentru că-mi vopsesc părul cu bere, un truc pe care l-am învățat chiar de la o prostituată. Ştiu că acesta este într-adevăr un lucru de disprețuit, dar am şi eu motivele mele. Am părul cărunt, ca o babă.

Asta s-a întâmplat peste noapte, cu mult timp în urmă. După noaptea aceea complicată de toamnă nu mi-am mai recăpătat culoarea naturală, de aceea sunt nevoită să-mi vopsesc părul cu bere. Rezultatul e o claie ca de câlți ruginiți, dar eu sunt mulțumită. Doamna Jang se mai plânge şi de faptul că mă îmbrac neîngrijit, nu ca o tânără cu şcoală. Aşa e. Nici nu vreau să arăt ca o tânără educată. Nici unul dintre lucrurile învățate la şcoală nu mi-a fost de folos în momentele decisive ale vieții. Dimpotrivă, piedicile cele mai mari pentru mine au fost tocmai inteligența şi talentul, chiar dacă nici acestea nu sunt ieşite din comun. Doamnei Jang nu-i place nici personalitatea mea. E convinsă că evit oamenii din prea multă mândrie, dar se înşală. Pur şi simplu sufăr. Cu toate acestea, mă ține aproape şi are grijă de mine în felul ei lipsit de căldură sufletească. Încă şi mai ciudat e faptul că nici eu nu pot pleca de lângă ea, deşi o disprețuiesc la rândul meu. Probabil legătura neobişnuită dintre noi ne ține împreună în mod involuntar. Poate că obrajii mei supți o fac să-şi amintească de vântul tăios din Heungnam, care pătrundea până în suflet, iar fruntea mea palidă îi aduce aminte de tabăra de refugiați de pe insula Goje, unde ne dădeam cu praf de DDT din cap până în picioare ca să scăpăm de purici, iar de dormit dormeam pe pământul gol. Practic, fără să vrem, am ajuns să ne trăim viața împreună. Ne leagă ceva aparte, aşa cum se întâmplă cu toți cei care au trecut printr-un război şi care ajung să împartă şi viața, şi moartea. Femeia aceasta îşi aminteşte foarte bine toate momentele mele de triumf sau de cădere.

Faptul că am supraviețuit a fost un triumf, dar am abandonat curând lupta. Am încercat să mă spânzur în tabăra de refugiați, dar doamna Jang, care tocmai trecea pe acolo, m-a tras jos cu brațele ei puternice şi m-a readus la viață cu înjurăturile ei golăneşti. De ce să vreau să fac asta după ce supraviețuisem bombardamentelor şi masacrelor? Doamna Jang părea să cunoască motivul, pe care eu însămi nu reuşesc să-l înțeleg, şi de aceea a rămas alături de mine, să mă vegheze. Ştiu că în privirea ei nu se citeşte compătimirea față de o femeie mai tânără, ci mila unei femei trecute printr-o serie de nenorociri față de o altă femeie, care încă nu s-a obişnuit cu suferința. Dacă e ceva ce am învățat în ultimii ani, atunci e faptul că forța unei femei nu vine odată cu vârsta, ci odată cu suferința. Aş vrea ca eu să

fac excepție de la această regulă. Sunt puternică, pot să fac față, dar tot aș vrea să pot scăpa de asta. În clipa în care o femeie devine conștientă de forța ei, ea rămâne singură. Eu una refuz cât se poate de politicos această banalitate – singurătatea.

Plec din piață și mă îndrept către Myeongdong.

Printre buzele întredeschise îmi pătrunde un vânt atât de rece, încât mi se face o pojghiță subțire de gheață pe limbă. Înghit aerul geros, trecându-mi limba dintr-o parte în alta, ca și cum aș avea o bomboană în gură. Curentul acesta de aer care traversează orașul pustiu are un gust neașteptat de dulce. E frig și e puțină lume pe străzi, ceea ce mă bucură.

Un tramvai plin ochi oprește în stația de la sensul giratoriu din fața băncii, unde aștept și eu. Capetele călătorilor îl fac să pară un sufertaș plin cu boabe de fasole neagră. Toate chipurile sunt lipsite de expresie. Mă întreb la ce ne mai folosesc ochii, nasul sau gura. Privesc în liniște ființele acestea care par lipsite de viață și am senzația că încep să le dispară ochii, nasurile și gurile, rămânându-le doar părul negru de pe cap. Simt că mă sufoc și mă ia amețeala. Închid ochii și întorc capul. Când tramvaiul nu se mai vede inspir adânc, ca și cum aș fi scăpat dintr-un corset. Mă uit în jur să văd dacă reacția mea absurdă a fost văzută de cineva. Sufăr de o boală fără leac. Și acum am o reacție alergică la mulțimi, atât psihică, cât și fizică, care îmi afectează demnitatea. De câte ori mă aflu într-o mulțime de oameni, încep să tremur ca un câine plouat, ceea ce nu se potrivește deloc cu imaginea femeii independente spre care aspir. De aici mi se trage. Cei care m-au văzut reacționând așa au început să-mi spună „nebuna“. Probabil că se așteaptă să mă scuz cu docilitate pentru purtarea mea, dar n-am de gând s-o fac.

Când ajung în dreptul Poștei Centrale văd o fetiță cocoșată, așezată în drum. Are o rochiță subțire ca o foaie de ziar și o pătură ruptă înfășurată în jurul trupului și întinde o mânuță tremurândă la cerșit. Lovește cu o lingură într-un bol de metal și se roagă cu disperare de trecători. Are vreo șansă să ajungă la maturitate fără să fie violată? Nu pot să nu mă îngrijorez pentru soarta ei. Nu am curajul să mă uit în ochii ei și în clipa în care dau să mă întorc cu spatele aud scâncetul unui prunc. Mă uit surprinsă și din spinarea fetiței apare un căpșor. Nu era cocoșată, ci își purta frățiorul sau surioara în

spinare. Deşi nu-mi cere nimic, îmi apăr instinctiv pieptul cu braţele. Copilul începe să urle arcuindu-şi spinarea, dar fata nu mai are putere să-l liniştească. Ridică ochii spre cer şi murmură ceva. În privirea ei nu e nici un licăr. Speranţă, vis… Sunt lucruri impalpabile de care probabil că n-a auzit niciodată. Scotocesc în grabă în geantă şi găsesc o tabletă de ciocolată Hershey's începută. I-o arunc fetiţei şi mă îndepărtez grăbită. Ştiu că nu îi va potoli foamea, poate că doar îi va deschide apetitul pentru dulciuri şi atunci va ieşi iar pe străzi, căutând gustul acela de neuitat. Tocmai asta e misiunea tabletei de ciocolată Hershey's în timpul războiului: să fie aproape de copii şi de soldaţi.

— Ai citit *Soţia emancipată*[5] din numărul de ieri? Ce crezi că urmează? Crezi că soţia profesorului se va culca cu vecinul ei? Eu presimt că da. Ce straniu! Până şi cuvântul „vecin" e extrem de seducător. Povestea asta e la limita dintre melodrama sentimentală şi literatura erotică!

5. Roman publicat în foileton al scriitorului Jeong Bi-seok, apărut în revista *Gazeta de Seul* (*Seoul shinmun*) din ianuarie până în august 1954.

Yuja încinge beţişoarele din metal în flacăra sobei. Clinica de înfrumuseţare din Myeongdong în care lucrează la recepţie se află într-un loc retras, departe de strada principală, aşa că pe Yuja nu o găsesc niciodată ocupată. Pentru o tânără plină de viaţă ca ea, fără stare, care ar putea să ţopăie din zori şi până seara pe ringul de dans, locul acesta e foarte anost.

— Oriunde te-ai duce numai despre asta se vorbeşte, chiar dacă „emancipare" n-are nici o legătură cu „soţie".

Pe biroul lui Yuja se vede *Gazeta de Seul*, în care apare în foileton povestea „doamnei Libertate", soţia emancipată, despre care vorbeşte toată lumea zilele acestea. Yuja citeşte cu religiozitate fiecare ediţie, chiar de mai multe ori pe zi.

— Tu şi cinismul tău intelectual! Ascultă-mă pe mine, bărbaţii pur şi simplu detestă asta. Unu, doi, trei, patru…

Yuja începe să numere încet până la douăzeci în timp ce-şi răsuceşte o şuviţă de păr în jurul beţişoarelor încinse. Când desfăşoară părul de pe beţişoare, în locul unor bucle ondulate frumos, ca cele ale actriţelor de la Hollywood, părul lui Yuja arată ca o încâlcitură de alge de mare uscate

pentru supă. Ca să compenseze, Yuja îşi dă repede pe faţă cu un strat de pudră Coty. E plină de voluptate în timp ce, cocoţată pe patul de tratament, se străduieşte să-şi îndese fundul într-o fustă nouă. Când mă uit la obrajii ei îmbietori ca două piersici, îmi vine greu să cred că s-a înrolat ca infirmieră în armată. După retragerea trupelor din 4 ianuarie, ca să poată obţine un loc în trenul cu refugiaţi, în momentul în care a văzut un anunţ în ziar în care scria că armata căuta infirmiere, Yuja s-a repezit fără să stea pe gânduri la biroul pentru înrolări amenajat la Palatul Changdeokgung. I s-a ordonat să se prezinte de îndată la Staţia Yeongdeungpo. A luat-o la fugă, traversând râul Han pe gheaţă, şi a ajuns acolo taman la timp să prindă ultimul tren cu refugiaţi. De cum a urcat la bord, Yuja a început treaba golind urinalele răniţilor care erau evacuaţi în trenul ce se oprea ziua şi gonea doar pe timpul nopţii. A petrecut astfel câteva zile, fără să mai ştie de ea. Într-o dimineaţă, pe când trenul intra într-o gară de provincie unde avea să rămână peste zi, Yuja căuta la lumina palidă a zorilor firimituri din boţurile de orez scăpate de răniţi. În clipa aceea zice ea că şi-a dat seama de mizeria nemărginită a vieţii. Odată ajunsă la Busan, Yuja a îmbrăcat uniforma militară americană şi a făcut instrucţia de bază, dar, îngrijorată de soarta familiei ei, a renunţat la visul de a deveni asistentă medicală în armată. A avut şi ea partea ei de suferinţă în timpul evacuării. Ştiu că doar de curând a început să-şi permită să se pudreze, de aceea înţeleg perfect de ce simte nevoia să-şi exhibe feminitatea. O floare are o viaţă scurtă, de zece zile, dar primăvara unei femei e încă şi mai scurtă. În timpul războiului, în pământul acesta au fost îngropate mii de primăveri. Supravieţuind, Yuja şi-a câştigat dreptul să înflorească.

— Diseară mergi iar la clubul ofiţerilor? Ştii că n-ai nici o aplecare pentru dans, încerc eu o glumă.

Yuja mă priveşte cu superioritate şi zâmbeşte sigură de ea.

— În seara asta o să-mi faci cinste cu o bere, ascultă ce-ţi spun. Şi încă una de calitate extra. Mai ţii minte când ţi-am spus că una dintre clientele noastre e soţia directorului unei fundaţii pentru educaţie din Daegu? Familia ei se ocupă de câteva orfelinate şi creşe, aşa că i-am vorbit de Jeongnim şi mi-a spus că o să se intereseze. Se pare că a aflat ceva veşti.

Jeongnim… În clipa în care îi aud numele rămân cu gura căscată şi îmi

pierd suflul.

— Închide gura că intră musca! Ce figură tristă! Nu înțeleg cum poți să mergi la muncă şi să-ți câştigi traiul cu fața asta, mă necăjeşte prietena mea.

Yuja țâțâie mereu cu dezaprobare, dar îmi poartă de grijă. Nu i-aş permite asta nimănui, dar ei îi dau voie să o facă. Dacă doamna Jang m-a salvat de la moarte, Yuja m-a ajutat să nu-mi pierd mințile. Totul s-a întâmplat la Busan. *Goddamn Busan*! Capitala vremelnică a iadului, cu podul Yeongdo, care se ridica, deschizându-se ca uşile infernului. De câte ori vedeam podul ridicându-se, eram convinsă că pământul întreg se întorcea pe dos, ceea ce anunța sfârşitul lumii. Colibele încropite din cutii de rații pentru armată, îngrămădite peste tot, duhoarea de fecale peste care plutea mirosul de carbid ars… Zile întregi am zăcut ca moartă în coliba mea cu acoperişul făcut dintr-o pelerină de ploaie soldățească, bolborosind întruna că vreau tăieței japonezi *soba*. Când se întorcea de la muncă, Yuja îmi golea oala de noapte şi mă ruga disperată să îmi revin. „De ce te porți aşa? De ce?“ mă întreba sufocându-se de frustrare. Nu înțelegea cum ar putea o femeie tânără ca mine să aibă o soartă tragică. O cunoscusem pe Yuja, care e de vârstă puțin mai mică decât mine, la biserica unde am mers o vreme după eliberare. Nu eram foarte apropiate, dar ea avea un interes vădit față de mine. Am reîntâlnit-o printr-un miracol când am ajuns la spitalul din Busan, unde era infirmieră. Eu n-am recunoscut-o (eram cum nu se poate mai rău, nici numele nu mi-l puteam rosti), dar ea îşi amintea până şi cele mai mărunte detalii despre mine. Yuja, încă un copil atunci, mă invidia că studiasem în Japonia, la Şcoala de Arte din Eueno, şi că lucram pentru administrația militară americană. Probabil că în mintea ei eram o tânără seducătoare şi misterioasă. Adevărul e că pe-atunci ascundeam un secret pe cât de ruşinos, pe atât de banal: eram îndrăgostită de un bărbat căsătorit. Toate astea se întâmplau demult, pe vremea când încă mi se spunea Kim Aesun.

Jeongnim… Încep să mă agit de cum îi aud numele. O caut de trei ani pe fetița aceasta cu care nu am în comun nici măcar o picătură de sânge. Avea cinci ani când m-a prins de mână şi am scăpat împreună din Heungnam, aflându-ne printre cei o sută de mii de refugiați care se jeleau şi plângeau, căci ne aştepta pe toți moartea dacă nu reuşeam să ne îmbarcăm pe nava

militară americană. Dacă aş scrie povestea fugii din Nord, i-aş dedica-o ei, fetiţei cu năsuc turtit şi dinţi de iepuraş, din Heuicheon, provincia Jagang, acum probabil în vârstă de nouă ani, şi visurilor ei mărunte şi calde, ca inima proaspăt smulsă din pieptul unei păsări. Voinţa ei de a trăi ne-a scos din tabăra de refugiaţi din Heuicheon şi ne-a ghidat paşii spre Heungnam, de unde am ajuns în mod miraculos la bordul navei *Ocean Odyssey*, cu care am putut ajunge la Busan. Era 24 decembrie 1950. Minunea din Ajunul Crăciunului. Un ajun mai lung şi mai spectaculos decât orice noapte din Bethleem. Dacă n-o luam razna, poate că n-o pierdeam… A dispărut pe când zăceam la infirmerie, prinsă în lungi discuţii cu stafiile. A ajuns să îngroaşe rândurile orfanilor de război, tunşi scurt, cu burţile umflate de foame, îngropaţi în lumea aceasta lipsită de suflet.

— Am înţeles că orfelinatul e undeva în Pohang. Are nouă ani, a venit din Heungnam cu un grup de refugiaţi când ai venit şi tu… Ce orfan mai are ceas de buzunar Citizen?

Ceasul… Ceasul meu, ba nu, al lui, pe care ea l-a vârât în cel mai ascuns buzunar al ei. Ceasul acela era singura noastră amintire. Poate că şi ceasul acela mic ticăie cu greutate, aşa ca mine, cumpănind timpul ce nu se mai poate întoarce.

— Unde e? Unde trebuie să mergem? sar eu pe dată în picioare, dar Yuja mă linişteşte.

— Trebuie să mă mai interesez. Mi-am dat întâlnire cu doamna aceea chiar acum. Vino şi tu. Sunt sute de orfani, iar registrele sunt un dezastru. E foarte greu să-i găseşti. Femeia asta a luat legătura cu o călugăriţă, care a văzut undeva în Pohang o fetiţă ca ea.

Argumentele pe care mi le dă Yuja nu mă pot opri, aşa că e nevoită să iasă în grabă după mine, fără să mai apuce să-şi termine de aplicat machiajul. Pe lângă Yuja, radiind de prospeţime, par o arătare şi mai stranie. Dacă ea e ca o pisică tânără care abia a învăţat să-şi legene ispititor coada, eu par o mâţă bătrână, care năpârleşte şi nici măcar nu-şi mai aminteşte când a intrat ultima oară în călduri. Mă simt ca o babă senilă, deşi încă n-am împlinit nici treizeci de ani.

O luăm în jos pe scară, dar când ajungem în dreptul cabinetului ginecologic Yuja mă trage de braţ. În holul rece e un pui de pisică

abandonat. Aşezată pe vine, o fată îmbrăcată într-o fustă în carouri, cu un pulover bărbătesc maro şi cu faţa ascunsă sub o eşarfă neagră, pare şi ea abandonată. Întoarce capul spre noi şi privirea ei e ca a unei pisici sălbatice. O privire tristă şi tăioasă, gata de atac, care nu mă slăbeşte deloc. Yuja mă îndeamnă să zoresc paşii.

— Fata asta e servitoarea unei familii bogate din Namsan. Doamne fereşte! A rămas însărcinată după ce a violat-o stăpânul casei, după care, împreună cu soţia lui, au bătut-o şi au dat-o afară din casă, acuzând-o că ea l-a sedus. Cică mai are acasă, la ţară, încă opt fraţi mai mici. A venit şi ieri să se roage de doctor să o scape de copil. Nu cred că are nimic de mâncare, mai spune Yuja în şoaptă.

Ce poveste urâtă!

— E doar una din multele servitoare aflate în situaţia asta. Săracele! Încearcă să scape de sarcină înghiţind chinină, care le face foarte rău.

Când ieşim în stradă, vântul ne izbeşte cu putere. Suflul acesta rece pare să ducă mai departe furia şi disperarea tinerei servitoare de adineauri. Înghit în sec, prefăcându-mă că nu pricep. Oraşul acesta are metode nelimitate de a-şi îmbolnăvi fetele, tinerele, femeile. Fetele acestea cu soartă jalnică sunt doar o părticică din oraşul ale cărui nopţi sunt înfrumuseţate de lumina ce înconjoară aceste fiinţe când încearcă să-şi ascundă păcatele. Sufletul, în care şi-a făcut loc încă o privire pe care n-o voi putea uita, mi se umple de luminile oraşului care încep să se aprindă.

E încă devreme, dar sala de dans e deja animată.

Dansatorii se lansează în mişcări pline de avânt, ca şi cum ar fi ultimul dans înainte de a se da stingerea. Locul acesta e ca un altar pentru secta femeilor rebele apărută după război, o adevărată ameninţare pentru bărbaţi. Dansează şi bărbaţii, dar femeile sunt stăpânele locului. Rochiile din catifea sau din nailon în mii de culori se rotesc ca nişte petale de flori ce se scutură sub picăturile de ploaie. Sunt aici animatoare din cafenele, proprietare de mici magazine sau restaurante, afaceriste care schimbă valută, văduve de război bogate, soţii ale înalţilor funcţionari de stat, învăţătoare şi profesoare, concubine, până şi studente. Nu mă surprinde atât de mult apariţia neaşteptată a atâtor femei libere, ci mă uimeşte mai degrabă faptul că femeile acestea au supravieţuit războiului. Poate că toată durerea şi tristeţea

lor atârnă de candelabrul ce străluceşte în mijlocul sălii, de aceea e atât de frumos şi de fragil, încât pare gata să se prăbuşească. Le invidiez pe femeile acestea independente pentru dorința lor neînfrânată de a dansa. Războiul le-a făcut să înțeleagă de timpuriu zădărnicia vieții, de aceea pot să-şi mişte acum trupurile cu uşurință, fără regrete. Eu nu pot. Mi se taie respirația doar privindu-le cum dansează umăr la umăr. Tot ce văd eu e o gloată care se agită cu un singur scop. Cum rămăsesem eu înțepenită într-o margine a sălii, Yuja vine şi mă împinge spre mijloc. Soția preşedintelui asociației educaționale şi câteva soții de antreprenori şi politicieni, toate cu gulere de vulpe încolăcite în jurul gâtului, o salută pe Yuja cu entuziasm.

— Am auzit că vorbiți foarte bine engleza şi că v-ați făcut studiile la Tōkyō. Fiul meu se pregăteşte şi el să plece la studii în America. Dacă nu ați fi fost femeie, v-aş fi rugat să îl meditați la engleză. Ha, ha, ha!

Râzând, doamnele acestea de condiție bună mă măsoară cu dispreț din cap până în picioare. E de ajuns să arunce o privire spre coafura mea de prostituată şi spre mănuşile din dantelă pline de găuri. Când privirea le cade pe dresul meu scămoşat, au ajuns deja la concluzia că nu e mare lucru de capul meu.

— Când o pot vedea pe Jeongnim? întreb brusc.

Soția preşedintelui îmi face un semn cu mâna şi îmi oferă o bere.

— Veştile le am de la o călugăriță pe care am întâlnit-o la adăpostul pentru femei. Mi-a spus că a văzut-o pe copilă. Zicea ceva şi de un ceas. Am rugat-o să o găsească. Mergeți să o căutați pe sora Sofia aici, îmi spune doamna zâmbind şi îmi întinde o carte de vizită pe care e trecută adresa unui orfelinat din Pohang.

Îi mulțumesc făcând o plecăciune, dar ea mă prinde de braț. În ochii femeii, deja amețite de alcool, se poate citi o anume eleganță de suprafață, specifică femeilor de moravuri uşoare.

— Ia te uită cine e aici! zice Yuja, care de ceva vreme căuta cu privirea în mulțime, sărind în picioare şi bătând din palme.

Orchestra începe un vals. Parfumul, pe care femeile îl folosesc cu generozitate, se ridică şi mă izbeşte în valuri. Dintre cuplurile care coboară de pe ringul de dans ca să-şi tragă sufletul se iveşte Pak Guyong. Se uită în jur şi când o vede pe Yuja ne face semn cu mâna şi se îndreaptă spre noi.

Intru în panică şi dau să mă scund sub masă, dar Yuja mă apucă de guler şi mă trage înapoi. Îmbrăcat într-o uniformă universitară neagră cam ponosită, Pak Guyong are o mină încurcată, ca şi cum ar şti că se află într-un loc nepotrivit. Cu toate acestea, păşeşte cu siguranță, ca de obicei. Vine parcă ținând ritmul valsului. Mă uit îngrozită la Yuja şi o apuc de mână.

Când ajunge la masa noastră şi face o plecăciune, femeile din grup îl întâmpină cu brațele deschise, profitând de ocazie să glumească.

— E prietenul domnişoarei Alice, nu?

Pak Guyong, care e luat drept iubitul ciudat al şi mai ciudatei Alice, zâmbeşte încurcat. Nu pot să-l las aşa, în situația asta, aşa că mă grăbesc să-mi iau rămas-bun şi plec. În urma mea, Yuja îmi urează distracție plăcută şi râde zgomotos. E absolut convinsă că bărbatul acesta e îndrăgostit de mine. Poate că şi eu sunt îndrăgostită de el, dar încă nu m-am decis. N-aş vrea să fac greşeala clasică a femeilor singure de a confunda bunăvoința unui bărbat cu iubirea. Dacă simte într-adevăr ceva pentru mine, probabil că e compătimire, nimic mai mult.

— Ai venit până aici şi acum pleci fără să dansezi măcar un dans?

Pak Guyong încearcă să fie amuzant, dar eu întorc capul, fără să-l privesc. Nu pot să dansez cu el. O femeie nu poate dansa cu un bărbat care o priveşte cu compasiune. Poate să bea cu el sau să se culce cu el, dar nu poate dansa. Ar fi o insultă pentru muzica splendidă şi pentru candelabrul strălucitor.

După ce ies din sala de bal, încep să mă plimb cu Pak Guyong, stând la distanță de el, de parcă am fi un cuplu de bătrâni demodați. Îngrijorată că privirea lui s-ar putea opri undeva pe corpul meu, încep să tremur fără motiv.

— Cum de ai venit?

— Săptămâna trecută am fost la clinica din clădirea în care lucrează Yuja cu un coleg bolnav. Mi-a spus că aş putea să te văd azi dacă vin aici şi m-am bucurat să aud asta.

Mă uit la umbra lui, întinsă alături de a mea.

Probabil că nici el nu mănâncă suficient, dar umbra lui e voinică. Totuşi, interiorul ei întunecat e, probabil, gol. Fără îndoială ceea ce îi umplea odată sufletul s-a scurs din el. Ştiu bine cum e, căci şi eu sunt la fel. Eram artişti

amândoi, dar acum nici nu ne mai putem aminti cum se ține pensula în mână. Eu îmi câştig traiul folosindu-mă de cunoştinţele şubrede de limba engleză, iar el munceşte înfometat în fabrica americană de muniție din Taepyeongno.

— Marilyn Monroe vine în Coreea.

Nemaisuportând tăcerea, deschid subiectul Marilyn Monroe. Nu e o carte câştigătoare asta, să aduc vorba despre o femeie mai frumoasă decât mine, dar sunt curioasă cum va reacționa. Guyong cască ochii, şi aşa destul de mari, şi se bucură în tăcere. Mda, asta e Monroe…

— Am auzit că Marilyn Monroe s-a măritat. Ar trebui să găseşti şi tu pe cineva, îmi aruncă el deodată, privindu-mă în ochi.

Mi se pare înduioşător efortul lui Guyong de a găsi o legătură între viața mea şi cea a actriței Marilyn Monroe. Izbucnesc în râs fără să vreau.

— Domnii preferă blondele. După cum ştii, eu nu sunt blondă.

Chiar aşa, nici unui domn nu îi place părul cărunt vopsit cu bere. Şi-apoi, nici mie nu-mi plac „domnii“. Cei doi bărbați la care am ținut au fost nişte domni, fiecare în felul său. Doi domni care şi-au ascuns bine adevărata față în spatele manierelor elegante şi a costumelor şic. După cum am aflat, cei care distrug reputația unei tinere sunt tocmai domnii care o conduc seara cu grijă până acasă.

— Alice, tu ai mai desenat ceva în ultimul timp? mă întreabă brusc Guyong.

Mă uit la el cu uimire. Oamenii simpli ca noi, ca mine şi ca Pak Guyong, nu rostesc niciodată următoarele cuvinte: război şi artă. Acestea sunt marile teme de discuție ale umanității, de care noi nu îndrăznim să ne atingem. Dacă am învățat ceva din experiența de până acum, e că dacă vrei să-ți trăieşti viața până la capăt, trebuie să eviți cu orice preț războiul şi arta.

— Nu. Tu?

— În ultima vreme am început să desenez câte ceva. Nişte vederi. Atât. Desenez peisajul pe care îl văd de la fereastră. Nu mai am idei interesante ca mai demult, acum redau doar ce văd. Pictez realitatea, cum ar veni.

Răspunsul lui mă loveşte în moalele capului. Eram convinsă că avea să-mi spună că nici el nu mai desenează. Mă opresc din mers şi îl privesc. Îşi freacă fața în formă de alună de pământ cu mănuşile de blană. Respirația i

se transformă într-un norişor alb. Seamănă cu unul dintre personajele din benzile lui desenate. Când l-am întâlnit prima dată, l-am recunoscut cu uşurinţă căci îi văzusem benzile desenate prin diverse ziare şi reviste. Pak Guyong, care se întorsese din Japonia, unde studiase artele frumoase, nu era vreo vedetă, dar era autor de benzi desenate cu un grup de admiratori pasionaţi, aşa, ca mine. Personajul principal al seriei lui săptămânale, Veritas, era un cugetător isteţ, ager şi sincer, aşa, ca el, iar personajul principal dintr-o serie de aventuri ce apărea într-o revistă de tineret, Dandy Boy, era un visător tenace, preocupat de viitorul omenirii, exact ca el. În mintea mea, Guyong rămăsese artistul pasionat de munca sa, dar care nu se lăsa dominat de ea. Faptul că un artist ca el, în loc să pună mâna pe pensulă, a ajuns acum să facă tot soiul de munci dubioase cu mănuşi din aţă de bumbac e numai din vina războiului.

În vara în care a izbucnit războiul, o vară caniculară şi atroce, stăteam câte o zi întreagă închisă într-o cămăruţă, în care desenam zeci de portrete ale lui Stalin pentru Republica Populară Democrată Coreea. În timpul ăsta, în încăperea de la parter, Guyong pregătea un afiş despre ofensiva Armatei Poporului din Coreea de Nord. Eram doi câini devotaţi, care se pricepeau la desen. Eu – căţeaua subnutrită, măcinată de regrete pentru trecutul în care fraternizase cu imperialiştii americani, el – căţelul comunitar care îmi aducea câte un boţ de orez şi apă. Zilnic îmi era rău şi transpiram abundent, la fel de mult cât plângeam. Lumea credea că mă vătămase comunismul, dar de fapt eu mă pedepseam singură. Luam câte o gură de apă din paharul în care îmi spălam pensulele şi mă rugam să treacă odată vara aceea mizerabilă. Pe-atunci habar n-aveam ce urma, nu bănuiam că acesta era doar începutul. Când recucerirea Seulului devenise iminentă, Pak Guyong a fost luat cu forţa în Nord înaintea mea. În momentul acela eu eram prea ocupată cu propria dramă ca să-mi mai fac griji şi pentru el. În orice caz, în drum spre Nord, Guyong a reuşit printr-o minune să fugă şi mai apoi să ajungă cu bine într-o tabără de refugiaţi, dar în final a fost arestat de cei din Sud, pe motiv că a colaborat cu duşmanul. Totuşi, fiind foarte talentat, a fost preluat de Centrul Militar de Psihologie al Ministerului Apărării Naţionale, să deseneze pentru ei. Sărmanul Guyong, care obişnuia să deseneze afişele ce anunţau victoria măreaţă a Armatei Poporului din

Coreea de Nord, era nevoit acum să anunţe tragediile războiului, pictând într-un stil nou, realist, scene cu femei coreene violate şi umilite de marea armată a Chinei comuniste. Despre perioada aceea, Guyong spune că şi în somn mirosea tuşul cu care desena şi până şi pasta din soia fermentată, pe care o fierbea pentru supă, lui îi mirosea a cerneală. Când s-a întors la Seul, după ce trupele din Sud au recucerit capitala, a decis să nu mai pună niciodată mâna pe pensule. Era o decizie firească, aşa cum e succesiunea anotimpurilor în natură, şi un soi de atitudine plină de reverenţă faţă de libertatea proaspăt câştigată. „E păcat să stau toată ziua lipit de scaun, într-un colţ al încăperii.“ Asta fusese explicaţia lui pentru refuzul de a desena anul trecut, când îl întâlnisem din întâmplare în Jeongdong. În mod straniu, asta m-a făcut şi pe mine să mă relaxez. La început, simplul fapt de a admite existenţa lui îmi amintea de vara aceea brutală, aşa că îl evitam din răsputeri, dar m-a atras spre el pendularea aceea tristă între lipsa de speranţă şi dorinţa de a se izola de lume. La urma urmelor, eram prieteni dintr-o perioadă nefericită a vieţii. Doi de-un leat, care îşi irosiseră talentul dat de divinitate într-un loc fără nici un dumnezeu.

— Aesun… Scuze, Alice, să ştii că mă gândesc să mă reapuc de artă.

Nu pot să-i răspund.

Ar trebui să-l aplaud că a reuşit să-şi lingă rănile, să-şi învingă sentimentul de neajutorare şi să o ia de la capăt, dar tot ce pot să fac e să-mi încleştez degetele şi să întorc capul. Ştie şi el că nu sunt capabilă să mă bucur, dar e mai mult decât atât. Îmi pare rău să constat că s-au pierdut sentimentele lui de renunţare şi disperare, din care mă hrăneam şi eu. Mă simt dintr-odată singură. Acum sunt dezamăgită că mi-am permis să depind atât de mult de Pak Guyong.

— N-ai vrea s-o luăm spre Cheonggyecheon[6]? Ne putem opri pe drum să mâncăm o supă cu tăiţei.

6. Zonă de pe malurile pârâului cu acelaşi nume, ce trece prin centrul Seulului. În anii ’50 era una dintre cele mai sărace mahalale ale capitalei coreene, cu colibe improvizate şi poteci mizerabile.

Pentru pantofii mei tociţi ăsta e un drum lung şi murdar, dar îl urmez fără să scot un cuvânt. Nu mă pot împiedica să nu mă întreb dacă s-a schimbat ceva în forul lui interior. Am senzaţia că azi am încasat două lovituri. Încă

îmi zumzăie în urechi vorbele lui Hammett, iar acum mă irită cele ale lui Guyong. Aş putea să închei subiectul folosindu-mă de scuza că şi-aşa n-am fost cine ştie ce mare artistă, dar mă simt cuprinsă de un sentiment ciudat.

De cum traversăm Podul Supyo, de o parte şi de alta a pârâului Cheonggyecheon încep să se înşire colibe sărăcăcioase, care abia stau în picioare, într-un echilibru precar. Sunt încropite din scânduri vechi, parcă smulse din Arca lui Noe, de zici că Noe şi urmaşii lui au supravieţuit devorând animalele pe care le salvaseră şi se stabiliseră undeva, la întâmplare, pe Pământ. Mirosul de mâncare se îmbină cu miasmele de canal, iar sunetele maiului cu care sunt bătute rufele puse la spălat e întretăiat de plânsetul câte unui copil mic. Când trecem prin faţa magazinului de metalo-chimice, un vopsitor care îşi curăţa uneltele ne zâmbeşte timid. Probabil ne ia drept o pereche de îndrăgostiţi săraci. Guyong mă conduce spre cârciuma la care merge el adesea.

Pe unul din pereţii de scândură tronează afişul filmului *Întoarcerea lui Ulise*. Zâmbetele perfecte ale lui Clark Gable şi ale Lanei Turner nu-şi au locul în încăperea aceasta sordidă. Fiul proprietarei, care până atunci se juca pe lângă vatră, ne salută cu vioiciune şi ne conduce la o masă curată. Femeia, care le dusese de băut unor muşterii la etaj, coboară în grabă, parcă alunecând pe scară. Mi-e mai foame decât credeam, căci înainte să ni se aducă ceva de mâncare, am şi golit jumătate din carafa cu *makgeoli*[7]. Când mutra lui Guyong, care îmi toarnă alcool în pahar fără să spună un cuvânt, începe să mă enerveze, îmi dau seama că m-am ameţit şi las paharul jos.

7. Băutură coreeană din orez fermentat, de culoare albă, lăptoasă.

— Îţi doresc ca anul ăsta să ai parte numai de bucurii, zice Guyong râzând şi îmi întinde o bucată de turtiţă din soia, privindu-mă cu afecţiune. Sper că sentimentele lui se opresc la compătimire. Detest afecţiunea, căci face oamenii vulnerabili. Mă simt mult mai bine când sunt neînţeleasă sincer decât atunci când sunt înţeleasă nesincer.

— Dacă tot ai reuşit să găseşti speranţa, acum străduieşte-te să trăieşti cu ea.

Sarcasmul meu nu-l descurajează pe Guyong, ceea ce-mi sporeşte neplăcerea.

— Aesun… Adică, Alice… începe să-mi spună pe un ton serios, deşi îi vine să râdă când îmi rosteşte numele.

Îmi dau seama din tonul vocii că şi-a pregătit îndelung discursul.

— Îți doresc din suflet să-ți găseşti liniştea. Eu… Ştii şi tu că în ultimii ani am fost un prost. Nu-mi pare rău când mă uit în urmă, dar de-acum mă gândesc că e timpul pentru o schimbare. Ar fi bine dacă ai putea şi tu să dai uitării durerea din trecut. Tu nu eşti aşa cum arăți acum. Nu eşti tu.

Guyong mă priveşte intens aşteptând un răspuns. Are senzația că mă poate îmblânzi cu argumentele astea jenante.

— Hai să fim împreună. Oricum ar fi să fie. Aesun… Alice…

Nu mai e lipsit de îndrăzneală. E direct şi sincer, ca personajele din desenele lui. Poate că am acceptat să-l însoțesc tocmai pentru că presimțeam că urma să-mi facă o propunere ca asta. Trebuie să-l salvez punând capăt fără drept de apel acestui spectacol jalnic.

— Nu putem fi împreună. Eu nu-mi pot împărți durerea cu nimeni. Vrei să-ți spun de ce? Pentru că am ucis un om. Un copil. De-asta mi-am pierdut mințile. Şi după ce mi-am pierdut mințile, am încercat să mă sinucid. N-am reuşit, iar asta m-a făcut să înnebunesc şi mai tare. Acum sunt bine, dar pot oricând să o iau razna din nou.

Băiatul proprietarei, care trăgea cu urechea, o zbugheşte speriat. Guyong priveşte stingherit în podea.

— Încetează cu sarcasmul şi nu te mai învinui. Nu-ți stă bine.

Nici măcar nu încearcă să înțeleagă ce îi spun. Asta mă întristează şi mă încăpățânez să-l conving.

— Guyong, te rog să nu-ți faci nici o speranță în privința mea. Nu-ți risipi dragostea de oameni pe mine.

— Aesun, de ce-mi spui asta? Uită-te la oameni! Îşi trăiesc viața cu forță, cu îndrăzneală, cu uimire. Tu eşti singura care nu poate evada din trecut.

Se avântă cu atâta pasiune, că pentru o clipă îmi pierd cumpătul.

— Vrei să visezi în locul meu coşmarurile pe care eu nu vreau să mi le mai amintesc? Ce ştii despre mine? Îți mai aminteşti cum arătam când ne-am întâlnit anul trecut? M-ai privit înspăimântat.

Atunci Guyong m-a privit cum îşi privesc victimele incendiilor pentru prima dată fața arsă în oglindă. Dacă m-ar fi privit aşa oricine altcineva, m-

aş fi mâhnit cumplit. În mod straniu, şi eu l-am privit la fel.

— Atunci eram exact ca Seulul nostru – fără nici o speranţă, dar incapabilă să recunosc lucrul ăsta. E adevărat că cel mai rău mi-a fost la Busan, dar nici când m-am întors aici nu mi-a fost mult mai bine. Totuşi, am încercat. M-am străduit să fiu o oarecare şi să mă pierd în mulţime. N-a durat mult. Totul s-a întâmplat într-o zi când am trecut prin centru. Când am ajuns în dreptul turnului cazărmii pompierilor, distrus în bombardamente, şi am văzut clădirea aceea cu geamurile sparte, prin care se vedea interiorul întunecat, mi s-a părut deodată că e un craniu uriaş cu ochii goi. Şi deodată craniul ăsta s-a uitat spre mine şi a început să râdă, clănţănind din maxilar. M-am speriat cumplit şi am sărit în primul tramvai. Numai că tramvaiul a început să se umple de lume şi m-am trezit prinsă în mulţime, fără să mai pot respira. Sudoarea îmi curgea şiroaie, îmi simţeam coastele strivite, auzeam un bâzâit în urechi, totul s-a întunecat şi nu mai vedeam nimic. Deodată am început să simt în nări miros de sânge proaspăt şi ori de câte ori se îmbulzeau oamenii spre mine, mi se părea că mă rup în bucăţi. Genunchii au început să mi se înmoaie şi m-am lăsat să cad pe podea, printre picioarele călătorilor. M-am ghemuit acolo jos şi am început să ţip după ajutor. Şi în vremea asta, în tramvaiul acela plin ochi, lumea s-a mişcat în aşa fel încât să mă poată vedea mai bine. Să vadă o nebună era mai interesant decât să asiste la un incendiu. În mod straniu, în clipa în care le-am simţit privirile aţintite asupra mea, am amuţit. Deschideam gura, mişcam bărbia, dar nu reuşeam să scot nici un sunet. A fost un spectacol grotesc. Mă zbăteam izbind cu călcâiele în podea, mă strângeam de gât cu mâinile, aproape să mă sufoc. Călătorii, care la început se uitaseră curioşi, s-au speriat. Tocul pantofului mi s-a rupt şi spumele de la gură mi s-au întins pe toată faţa, dar nimeni n-a sărit să mă ajute. O femeie cu un copil în spinare şi-a făcut loc printre oameni şi mi-a acoperit coapsele cu pătura în care ţinea înfăşat copilul. Mai târziu mi-am dat seama că pe coapsele dezgolite mi se prelingeau şuviţe de sânge menstrual. În cele din urmă m-am liniştit, dar nu mă puteam mişca. Atunci am observat o uşurare călduroasă în privirea oamenilor. Se considerau norocoşi că nu erau în pielea mea. Câţiva bărbaţi mi se holbau nestingheriţi între picioare şi râdeau indecent. Atunci am fost nevoită să accept cruntul adevăr, şi anume că sunt

o ființă incomodă. Uite, Guyong!

Îi arăt mâna dreaptă. Guyong priveşte cu tristeţe spre mâna mea palidă, acoperită de mănuşa din dantelă ruptă, ca un peşte prins în năvodul uitat al unui pescar mort.

— Uneori mi-e imposibil să iau pe cineva de mână, chiar dacă e vorba de omul din faţa mea. Oamenii încă… mă dor.

Îmi trag mâna înainte să mi-o poată prinde. I-am arătat, totuşi, o fărâmă de politeţe singurului bărbat care simte ceva pentru mine, deşi nu ştie că e primul om căruia i-am făcut o astfel de mărturisire.

Cu privirea aţintită spre locul în care îmi ţinusem mâna, Guyong se foieşte puţin apoi scoate ceva din buzunar. Un stilou decolorat şi o carte poştală îngălbenită. Începe să deseneze, ignorându-mă. Stiloul scârţâie pe foaia aspră. Nu l-am mai văzut de mult aşa, cu umerii aplecaţi, cu capul în jos, concentrat. Mă bucur să-l văd astfel şi mă uit la el pierdută, cu gura căscată. Îşi priveşte stiloul cu atâta grijă, parcă ar fi Isus Cristos înaintea unui copil.

După o vreme, îmi întinde ilustrata zâmbind. E plină de linii subţiri, ca nişte stele căzătoare pe cerul nopţii. Nu mă pot abţine să nu râd. E o caricatură, a cărei eroină, spre surprinderea mea, sunt chiar eu, cu o figură amuzantă, dar şi jalnică şi drăguţă în acelaşi timp. Port o basma cu buline şi protestez ridicând un pumn spre cer, iar din spatele meu se văd cuvintele: „Alice, salvează-ţi compatrioţii cu experienţa dobândită în luptă!“ Foile volante şi afişele pe care eram nevoiţi să le desenăm în timpul războiului erau intense, brute şi caraghioase. Asta e altfel. E deosebită. Mă incită, deşi sunt împotriva propagandei. E plină de ironie şi de patos. E un manifest de cea mai înaltă clasă.

— Bărbatul acela mai e… Te mai gândeşti la el? în sfârşit îndrăzneşte Guyong să lanseze întrebarea pe care o rumega de mult.

Sigur n-a uitat vara aceea în care patrulam neliniştită prin faţa ferestrei, aşteptând cu jind pe cineva.

— Nu bărbatul, ci bărbaţii, căci erau doi, îl corectez eu cu cruzime.

E îngrozitor din partea mea să-i vorbesc bărbatului care se oferă sincer să mă aline despre alţi bărbaţi, din trecut, de care nici nu-mi mai amintesc. Băutura fermentată, de proastă calitate, servită la cârciumă, îmi arde

albicios în creier. Guyong înfiletează capacul stiloului. Ochii îi sunt negri ca tuşul. Mi se rupe sufletul pentru el.

Ieşim iar pe străzi, uşor ameţiţi, cum sunt tinerii de vârsta noastră. Staţia de tramvai pare şi mai pustie în întunericul nopţii din oraşul încă în ruine. Aşteptăm împreună tramvaiul, căci Guyong insistă să mă conducă. E foarte elegant din partea lui după ce l-am refuzat mai înainte. Poate că în sinea lui îşi macină durerea de-a fi refuzat după ce făcuse aproape o cerere în căsătorie, dar fără inelul aferent.

— Când o să te întorci la Seul? mă întreabă cu gândul la plecarea mea în turneu cu Marilyn Monroe, care le va cânta soldaţilor.

În voce i se citeşte îngrijorarea, de parcă aş pleca într-un loc foarte îndepărtat.

— Programul e de patru zile, cred că mă întorc pe la mijlocul săptămânii viitoare.

Guyong face o figură atât de îngrijorată, încât încep să mă întreb şi eu dacă o să mă pot întoarce în siguranţă. Când din depărtare luminile tramvaiului se văd străpungând întunericul, Guyong mă prinde de braţ.

— Aesun, hai să ne vedem când te întorci!

Mă fixează cu privirea pentru o clipă.

— Dacă vrei să-i transmiţi ceva lui Marilyn Monroe, mă ocup eu, îi zic râzând.

Guyong nu râde. Tramvaiul se apropie şi mâna lui se simte tot mai grea pe braţul meu. Abia când dau să urc în tramvai îmi dă drumul şi zâmbeşte.

— Spune-i că îi urez casă de piatră! Şi îi doresc să fie fericită mereu.

Tramvaiul se urneşte şi Guyong rămâne singur, fluturând din mână. Ochii lui umezi strălucesc tot mai tare în întunericul care îi cuprinde până îi înghite de tot.

Mă aşez repede pe un scaun gol ca să nu-l mai văd, dar silueta lui mă urmăreşte, parcă lipită de geamul tramvaiului. Mă întorc şi-l văd tot acolo, privind în urma mea, tot mai mic. Ce seară ciudată! O seară în care amintiri de demult învie şi mă învăluie ca o ceaţă. E seara în care nu mi-e frică de regretele şi de dispreţul care mi se preling pe obraji. Plec şi-l las în urmă pe ultimul bărbat din viaţa mea care mă poate înţelege. Sper că nu-şi va aminti de seara asta, că nu o va ţine minte ca pe un moment deosebit. Şi mai sper

că în noaptea asta vom dormi cu toţii liniştiţi – şi fetiţa care cerşea cu frăţiorul ei în spinare, şi servitoarea care avea nevoie de bani ca să poată avorta, şi Yuja, mereu în căutarea iubirii, care păzeşte sala de dans ca un oştean neobosit, şi stinghera doamnă Jang, care e nevoită să-i arate soţului ei fotografii cu femei despuiate. Seulul îşi ascunde cu iscusinţă ruinele la adăpostul nopţii, în care mă pierd şi eu. Pătrund în întunericul profund al oraşului care, odată cu gloanţele, a înghiţit în bucăţi mărunte întreaga frumuseţe a omenirii, cu trecutul, lacrimile, jurnalele, panglicile, semnele de carte şi acordeoanele ei.

Douăzeci de ani. Hotel Peninsula. Dragoste în vremea colonialismului
Iulie 1947

O fată coboară din tramvai. Fata, care păşeşte plină de siguranţă în pantofii săi maro, din piele de capră, primiţi cadou de ziua ei la împlinirea vârstei de douăzeci de ani, sunt chiar eu. Mersul meu plin de uşurinţă, nepăsare şi voluptate mă reprezintă întru totul. Doar tocul pantofului drept e tocit, ceea ce denotă lipsa echilibrului şi o anumită stăruinţă. De câte ori îmi flutură fusta, mi se dezgolesc uşor pulpele albe, pătrunse de frig. Nu trebuie să ai un al şaselea simţ ca să-ți dai seama că merg să mă întâlnesc cu iubitul meu, căci îmi etalez dorinţa cu mare dezinvoltură. Sunt ferm convinsă, în marea mea naivitate, că lumea întreagă mă invidiază pentru povestea mea de dragoste. Sunt încă o copilă care se străduieşte din răsputeri să pară irezistibilă. Habar nu am că lumea e indiferentă la soarta unui individ şi că nu dă doi bani pe morală. Aşa se face să trec zâmbitoare prin Seulul care încă mai poartă urmele perioadei coloniale. Străzile mărginite de arbori gingko, simbol al oraşului Tōkyō, plantaţi din ordinul coloniştilor japonezi, pentru mine sunt un peisaj de o deosebită frumuseţe.

Independența. Eram la Tōkyō în momentul recăpătării independenței[8]. Pentru mine eliberarea a venit împreună cu redingota tatei. Pe 2 septembrie 1945, pe când japonezii semnau actul de capitulare la bordul crucişătorului *USS Missouri*, ancorat în golful Tōkyō, eu priveam cu nelinişte la pachetul pe care tocmai îl primisem. Mă pregăteam să merg să văd crucişătorul, care se spunea că era de o imensitate greu de imaginat, dar n-am mai putut pleca din pricina pachetului. Din fericire, am avut ocazia să văd de aproape nava de luptă *USS Missouri* mai târziu, când am fugit din Nord, de pe cheiul din Heungnam. În câteva rânduri chiar am făcut pe mine de spaimă când

tunurile uriaşe de pe navă au bubuit. În fine, nu mai contează. În pachetul primit era redingota neagră a tatei. Părea o pasăre moartă, mare şi neagră. După ce aflasem de moartea lui, trimisesem o scrisoare acasă în care ceream un obiect de-al său. Tatăl meu, care lăsase în urma sa opt redingote, fusese un bărbat trist şi elegant, ca o mare pasăre neagră. M-am dus la oglindă şi am îmbrăcat haina lui. Abia atunci am simţit că murise. Ultima dată îl văzusem înainte să plec la studii, într-o cafenea din faţa Magazinului Hwasin. M-a sfătuit atunci să nu sar nici o masă, să mă odihnesc corespunzător şi mi-a dat nişte bani. Eu am făcut o plecăciune cuviincioasă şi am ieşit în grabă. Ştiam şi atunci că avea sănătatea şubredă, după roşeaţa de sub ochi, dar m-am prefăcut că nu văd. Mi-era ruşine la gândul că lumea putea să-şi imagineze că eram amanta unui moş bolnav şi libidinos, care mă plătea în cafenea. La drept vorbind, eram iubirea secretă a tatălui meu. Încetasem să mai fiu fiica lui din clipa în care mama se întorsese în casa părintească şi mă luase cu ea. După ce mama s-a recăsătorit şi s-a mutat la noua ei familie, care avea o fabrică de alcool în Sariwon, am încetat să mai fiu fiica ei. Apoi bunica a scăpat de mine, trimiţându-mă la un unchi din Seul, care locuia în districtul Ahyeon. Mama, care părăsindu-l pe tatăl meu tocmai scăpase de ruşinea de a fi a treia concubină a întâiului născut al unei familii din Gaeseong, cândva ilustră, dar acum aflată în pragul falimentului, nu m-a mai căutat. Tatăl meu mai trecea pe la mine când se întâmpla să vină la Seul. Îmi plăceau aparatul lui de fotografiat Leica şi caleidoscoapele franţuzeşti. În colecţia lui de caleidoscoape era unul cu imagini obscene, cu dansatoare blonde îmbrăcate doar în lenjerie neagră, care făceau diverse acrobaţii. Lumea pe care o vedeam pe furiş prin deschizătura minusculă a caleidoscopului era în egală măsură de o vulgaritate şi de o frumuseţe năucitoare. Provenind dintr-o familie de interpreţi cu o lungă tradiţie, tatăl meu, deşi avea o pronunţie deplorabilă în franceză, era magnific. Eram conştientă de faptul că moştenisem de la el o serie de calităţi, precum talentul la limbi străine, temperamentul unui parior înnăscut la poker, capabil să meargă fără să clipească la cacialma la o mână slabă, şi instinctul estetic ce neutraliza gândirea raţională. De la mama moştenisem capacitatea de a visa cu ochii deschişi în timpul zilei şi insomniile nocturne.

8. Coreea, în întregimea ei (atât teritoriul de azi al Coreei de Nord, cât şi cel al Coreei de Sud), s-a

aflat sub dominație colonială japoneză din 1910 până în 1945, când şi-a recăpătat independența la sfârşitul celui de-al Doilea Război Mondial.

Am pus în valiză redingota, singura mea moştenire, şi am decis să plec din Tōkyō, unde nu aveam pe nimeni, la Seul, unde nimeni nu mă aştepta.

Seulul m-a întâmpinat confortabil, la fel de plin de speranță şi de teamă ca şi mine. Aveam doar două opțiuni: să-mi găsesc o slujbă sau să mă mărit. Tot ce puteam face era să predau în particular sau să lucrez în vreo cafenea, dar nici una din slujbele astea nu avea nici o legătură cu abilitățile mele. Unchiul meu s-a oferit să-mi dea câteva sfaturi. Mi-a spus că totul era neschimbat, doar steagul care fluturase pe clădirea administrației japoneze fusese înlocuit cu steagul cu dungi şi stele al Statelor Unite. Probabil că era adevărat, dat fiind că unchiul meu, fost funcționar în administrația japoneză, nu părea să sufere. Mi-a arătat un manifest aruncat dintr-un bombardier american B-29 imediat după eliberarea Coreei. Era un comunicat semnat de generalul Hodge, cu titlul în engleză, care zicea *Către poporul coreean*, după care continua în limba japoneză anunțând că, în generozitatea ei nemărginită, armata americană avea să ne ocupe țara, asigurându-ne fericirea. Unchiul meu păstrase manifestul ca pe un suvenir de la eliberare şi se străduise din răsputeri să-şi facă relații în armata americană. Prin legăturile lui din vremea în care se ocupase de un cinematograf din Suwon, am reuşit să obțin o slujbă la biroul central pentru distribuția filmelor din cadrul administrației militare americane. În cadrul acestui birou, unicul distribuitor al celebrelor filme de la Hollywood, mi-am descoperit adevărata vocație. Cu dicționarul în mână, traduceam titlurile filmelor şi le făceam câte un scurt rezumat. Aveam şi alte îndatoriri, cea mai interesantă dintre ele fiind aceea de a crea afişe pentru filme, unde mă foloseam de ceea ce învățasem la şcoala de artă. Inventam postere pentru filme pe care nu le văzusem, desenând în culori vii momente dramatice cu femei frumoase şi bărbați fermecători, undeva în Vestul sălbatic. Străzile oraşului erau înțesate de afişe, foi volante, discursuri şi slogane ale organizațiilor politice de toate culorile, de la Partidul Democrat şi Guvernul provizoriu, la Partidul Comunist şi Partidul Popular, dar în lumea mea imaginară, eu mă delectam liniştită cu cocktailuri pe plajă în Santa Monica. Activitatea mea politică se rezuma la a-l susține pe Yo Un-hyung[9] pentru simplul fapt că aducea cu

domnii eleganți din filmele alb-negru hollywoodiene. Când a murit subit, m-am întristat grozav la gândul că sute de ani de atunci înainte țara noastră nu avea să mai găsească un asemenea politician chipeş. În ’46, când administrația americană[10] a deschis Biroul de Informare a Publicului, m-am folosit de relațiile pe care mi le făcusem şi am obținut un post acolo. Era perioada în care guvernul american distribuia gratuit tone de materiale şi buletine informative, precum *Revista fermierului* şi *Ştiri internaționale*, pentru a lumina mândrul popor coreean, în mare parte analfabet. Totodată, se produceau variate postere şi fițuici menite să ajute ca mesajele americanilor să ajungă în mod eficient la populația cu ochii oblici. Mâinile mele, obişnuite să lucreze cu chipul simpatic al lui Gene Kelly, s-au pus în slujba autorităților americane îngrijorate pentru poporul coreean şi au început să deseneze afişe care promovau prevenirea infecțiilor parazitare sau siguranța rutieră, aducându-mă cu picioarele pe pământ.

9. Yo Un-hyung (1886–1947), al cărui nume este transliterat şi Lyuh Woon-hyung, a fost una dintre personalitățile marcante ale perioadei coloniale în Coreea, făcând parte din guvernul provizoriu, organizat în exil la Shanghai. În septembrie 1945, după recăpătarea independenței, Yo Un-hyung s-a aflat printre cei care au proclamat întemeierea Republicii Populare Coreea, devenind vicepremier, promovând o politică de centru-stânga. După intrarea trupelor americane în țară, generalul Hodge n-a recunoscut acest guvern, iar Yo a fost nevoit să demisioneze. A murit asasinat în iulie 1947 de către un tânăr refugiat din Coreea de Nord.

10. Numit oficial USAMGIK (United States Military Government in Korea), guvernul militar american a administrat partea de sud a peninsulei Coreea după cel de-al Doilea Război Mondial până în august 1948, când a fost proclamată Republica Coreea.

Nu că vreau să mă dau mare, dar în perioada aceea mă bucuram de o oarecare popularitate, nu ca o mare scriitoare, de exemplu, dar suficient încât să nu disper. Eram unică în felul meu: o femeie plătită de armata americană fără să fie prostituată. Nu eram nicidecum una dintre tinerele frivole care frecventau petrecerile de la Hotelul Peninsula, dar situația mea putea da naştere unor neînțelegeri. Foarte bine. Îmi doream să stârnesc neînțelegeri cât mai complexe şi mai scandaloase şi cât mai multă invidie. Voiam să fiu o femeie independentă, mândră şi sofisticată. Ba nu. Ce zic eu? Voiam să fiu o fecioară plină de inocență şi delicatețe. Să fiu frumoasă ca o tragedie. Sau poate voiam cât mai repede un copil? Nu. Voiam ca bărbații să îngenuncheze plângând la picioarele mele. Ba nu, ştiu.

Abandonată, voiam să sufăr de pneumonie, scuipând sânge în batista albă. Nu, nu, nu! Nimic din toate astea. Habar n-aveam ce voiam. Nu reuşeam nici măcar să mă hotărăsc ce fel de om voiam să fiu. Eram singură şi derutată. E inutil să mai spun că tânjeam după iubire şi că simţeam că înnebunesc dacă iubirea nu-mi era împărtăşită. Eram gata să dispar de pe faţa pământului, dacă dragostea mi-o cerea. Atunci a apărut el în viaţa mea.

Înghit în sec amintindu-mi de el. Nu din dorinţă, căci el nu mai are nici o legătură cu viaţa. Pur şi simplu, mi se usucă gura ori de câte ori îi pronunţ numele. Amintirea lui îmi răscoleşte creierul, lăsând în urmă doar ruine. Mă priveşte drept în ochi, apoi se înfige în globul ocular străpungându-mi corneea, îmi scuipă pe lacrimi şi, mânjindu-mă astfel, urlă la mine. Am să înnebunesc ţinându-l astfel în mine. Mă prefac că-mi trăiesc liniştită viaţa, când, de fapt, amintirea lui mă ucide. E singurul răspuns logic. Să nu mă pot uita în trecut, la vremurile în care iubeam, asta e pedeapsa mea, pe care mi-o aplic singură.

Yeo Minhwan. Rostesc acum numele bărbatului pe care l-am iubit cel mai mult şi l-am urât cu egală pasiune. Ne-am cunoscut în vara anului 1947. Poate că mai înainte de asta ne-am văzut măcar o dată în vis. Dacă ar fi fost aşa, probabil că ne-am fi iubit la infinit, fără se ne mai trezim vreodată.

Pe la începutul verii am avut treabă la firma de import-export care îşi avea sediul la Hotelul Peninsula. Atmosfera din hotel mustea de exotism şi ipocrizie colonială, căci acolo îşi făceau veacul ofiţeri americani, afacerişti străini, politicieni coreeni care trăiau ca nişte căpuşe de pe urma administraţiei americane şi câte o frumusețe locală învăluită în mister. Când am văzut uşa liftului deschizându-se, am luat-o la fugă să apuc să urc. Nu ştiu cum se face că tocmai atunci liftiera, o noutate prezentă doar la Hotelul Peninsula, lipsea.

În urma mea a urcat un domn.

— Etajul şapte, a spus el cu o voce blândă.

Am rămas nemişcată. Îi simţeam privirea aţintită în ceafă şi o urmă de parfum de scorţişoară. Liftiera a apărut în fugă, cerându-şi scuze pentru întârziere. Am început să urcăm, învăluiţi în miasma abia perceptibilă de scorţişoară. Liftul s-a oprit la etajul patru şi s-au deschis uşile. Ceva mă făcea să nu mai vreau să cobor. Voiam să mă întorc, să văd cui îi aparţinea

vocea aceea, dar n-am avut curaj. Nu era mare lucru, dar mi-era ruşine. Acela a fost un moment foarte straniu.

Nu după mult timp, am avut din nou o expe-rienţă asemănătoare în liftul din clădirea administraţiei americane. În ziua aceea liftul era foarte aglomerat, dar şi aşa am simţit privirea cuiva aţintită spre mine. Intenţionat n-am mai coborât. Oamenii au coborât unul câte unul, până n-a mai rămas în lift decât cel care mă privea. Rămăseserăm în lift, suspendaţi în aer, ascultându-ne suflul. Oare viaţa mea ar fi luat o altă turnură dacă n-aş fi privit atunci înapoi? Chiar de-aş fi ştiut că sunt blestemată să mă transform în stană de piatră dacă mă întorc, tot mi-aş fi urmat instinctul. Aşadar m-am întors şi l-am văzut. Parcă aştepta de o veşnicie să mă întorc. Ne-am recunoscut. Nu mai auzeam nimic în afara bătăilor puternice ale inimilor noastre, nu ne puteam desprinde privirile unul de celălalt, ca şi cum lumea încetase să mai existe în jurul nostru. Un miros subtil de scorţişoară a învăluit cutia aceea în care ne aflam, sugerându-mi că soarta îmi era scrisă acolo, deasupra pământului.

Era celebru. Auzisem şi eu diverse zvonuri despre el. După ce absolvise Universitatea Imperială din Tōkyō, studiase la Stanford, făcând parte din elita renumitei universităţi americane, pentru ca mai apoi să devină un foarte apreciat autor şi traducător, membru al Uniunii Scriitorilor din Coreea. Acum lucra la Biroul de Informare a Publicului de pe lângă administraţia americană.

— Azi l-am întâlnit pe domnul Yeo Minhwan, spun ca şi cum le-aş fi povestit un vis colegilor din birou, deloc curioşi.

— A, zâmbăreţul. Mereu zâmbeşte impasibil, dar nu ştii niciodată ce gândeşte, îmi aruncă cineva un indiciu din mers.

Cu costumul lui, peste care fierul de călcat părea să nu treacă niciodată, şi cu şuviţa de păr pe care o tot dădea la o parte, Yeo Minhwan părea bonom, dar faţa lui prelungă şi cenuşie nu trăda nici o emoţie. Nici ochii reci, ca două pietricele de la rădăcina unui bonsai, nici nasul drept, ce amintea de toarta unei vaze de porţelan, nici buzele prea bine conturate şi moi nu divulgau nimic. Aparenţa aceea de bărbat rafinat era masca lui ucigătoare. Avea toate trăsăturile unui trădător tipic, devotat doar unor valori, un comunist în slujba administraţiei militare americane. Ce putea fi mai grăitor

de atât? Era limpede că nu avea nici un interes şi nici o dorinţă să se arunce într-o poveste pasională. Ştiam că avea să mă ignore, căci eram doar o tânără naivă, visând la marea dragoste, dar eram convinsă că până la urmă avea să mă iubească. Asta nu pentru că aş fi fost frumoasă sau neprihănită ori fermecătoare, ci pentru că eram convinsă că, dacă viaţa îmi oferea o singură şansă la iubire, l-aş fi ales pe el. Bărbaţii au un radar pentru astfel de neghiobii. Prizoniera propriei mele iluzii, m-am apropiat de el, cu fruntea plină de broboane de sudoare ca nişte perle transparente, m-am prezentat şi i-am propus să ieşim la un ceai.

— Să mergem la restaurantul Hotelului Peninsula. De data asta promit că n-o să te mai confund cu liftiera, a spus el şi, parcă ruşinându-se, a luat-o înainte fără să mă privească.

Cu mare greutate mi-am stăpânit dorinţa în timpul conversaţiei jenante şi banale, aşteptând să mă ia pe sus valul pasiunii. O săptămână mai târziu, când m-am trezit în patul lui, plânsă şi leoarcă de sudoare, mi-am dat seama că eram a o geamandură în derivă în mijlocul mării. Apa care mă legăna era atât de rece, încât îmi îngheţa sufletul. De undeva din apele acelei mări mă pândea o primejdie care punea la un loc speranţa şi disperarea. În timp ce eu visam să găsesc într-o bună zi marea iubire, şi el spera la rândul lui. „Dacă în viaţă trebuie să ai parte şi de o decepţie, atunci să fie ăsta momentul meu de decepţie.“ Probabil aşa gândea când m-am rostogolit ca un măr la picioarele lui, făcând destinului o ofertă de nerefuzat.

Aşa a început legătura noastră secretă, a cărei natură ilicită ne-a apropiat foarte mult. Eu am început să-mi subţiez sprâncenele, să am un aer mai matur, el a început să-şi facă mici tăieturi în bărbie când se bărbierea. Glumeam şi îl necăjeam ca şi cum ar fi fost mai tânăr decât mine, când, de fapt, era cu cincisprezece ani mai în vârstă. Mă privea foarte serios, ca un copil cu orgoliul rănit. Atunci îmi plăcea cel mai mult.

— Domnule Yeo! Alo! Domnule Yeo, v-a crescut barba!

Când îl necăjeam aşa, mă urechea uşor de două ori.

— Hai să-ţi citesc norocul! Dă-mi ceaşca de cafea! Hmm… O să întâlneşti un bărbat chipeş.

Mereu îmi citea norocul când stăteam aşa în pat, delectându-ne cu câte o ceaşcă de cafea răcită. De câte ori citea în zaţul de pe fundul ceştii, ştiam că

destinul meu era să mă îndrăgostesc de el. În pat mâncam, ne beam ceaiul şi citeam. Patul acela era pentru noi lumea întreagă.

— Îmi plac aluniţele tale. Sunt ca o constelaţie. Ar trebui să-mi poarte numele, dat fiind că eu am descoperit-o.

Pe obrazul drept, lângă colţul ochiului, avea câteva aluniţe minuscule, pe care doar o iubită care-l privea de aproape le-ar fi putut vedea. Îmi plăcea să ating cu degetele punctuleţele acelea maronii şi să suflu peste ele. Răsuflarea mea le făcea să lumineze ca nişte stele minuscule, care dispăreau în zori. Râdeam exagerat şi mă minunam din orice. Râsul şi prospeţimea mea umpleau garsoniera în care locuia singur, la etajul unei case în stil occidental din Jeongdong. Idila noastră secretă a durat mai bine de un an. În tot acest timp, îl aşteptam în încăperea lui dormind, răscolind sertarele sau spălându-mă pe faţă. El se întorcea obosit acasă şi, în timp ce eu mă lansam într-o ciripeală neîntreruptă, mă privea fără nici o expresie, cum îi privesc profesorii pe elevii din clasa repetenţilor. Eram total dezinhibată în faţa lui şi mereu mulţumită, ca un copil care niciodată nu se îndoieşte de iubirea părintelui. Totul era de o lipsă de sens perfectă, până într-o zi, în care îl priveam schimbându-şi hainele după ce se întorsese dintr-o delegaţie şi mi-am dat seama că lipsea ceva. În încăperea aceea însorită în care se săvârşea adulterul era un ceas de perete, unul singur, care se oprise, cine ştie când, taman la ora aceea vagă, patru şi jumătate.

— Soţia mea e însărcinată, mi-a spus în linişte, întors cu spatele.

M-am gândit că ceasul arăta cu siguranţă ora patru şi jumătate, căci aceea e ora la care începi să renunţi la restul zilei. M-am uitat spre ceas şi mi-am atins buzele tremurânde, ca să mă calmez. O amantă îşi pierde demnitatea în clipa în care îşi pierde identitatea. M-am ridicat ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat şi m-am apropiat de fereastră. Voiam să par o amantă profesionistă. În aroganţa mea, nici măcar nu ştiam că nu există amantă lipsită de pretenţii, aşa cum nu există prostituată virgină. Trebuia să recunosc că eram cât se poate de geloasă, de revoltată şi de disperată, dar n-am putut. În schimb, bâjbâind, mă străduiam din răsputeri să mă ţin tare. După zece ani de căsnicie nefericită, timp în care n-a reuşit să aibă un copil, acesta a apărut după ce mă întâlnise pe mine! Era un semn, o avertizare: iubirea putea aduce viaţă acolo unde nu era iubire. Pe lângă ceasul de perete

am mai descoperit ceva ce până atunci nu existase în încăperea aceea: un sentiment de vină. Asta am văzut la Minhwan când s-a întors spre mine şi m-a privit plin de remuşcări. În clipa aceea încă mai aveam de ales. Aveam în față un bărbat care îmi arăta mai degrabă compasiune decât dragoste. Nici o femeie nu mai e frumoasă atunci când e compătimită. Ar fi trebuit să fac stânga-mprejur şi să o iau la fugă în clipa în care am citit milă în privirea lui. În schimb, mi-am încolăcit brațele în jurul gâtului său, plângând din răsputeri.

— Te rog, rămâi cu mine! Nu-ți cer nimic. Doar rămâi lângă mine, am țipat agățându-mă de el.

Nu mai aveam nici o ruşine. Ba nu, când l-am prins de mână eram moartă de ruşine. El mi-a mângâiat părul ud, privindu-mă cu jale. Prefăcându-mă că plâng, am început să îi observ fiecare gest. Când o femeie plânge şi se agață de un bărbat, acestuia nu-i este permis să se poarte cu aroganță. Femeile au o capacitate fantastică de a ține minte momentele de umilință pentru ca mai apoi să le ia drept pretext pentru a-i înşela pe bărbați. Când țin în brațe o femeie nefericită, bărbații trebuie să ştie că devin automat parte din nefericirea ei.

Fusesem extrem de singură, de aceea tânjisem după el, nu din pură iubire. În visurile mele nătângi, odată ce îl prindeam, aveam să-l țin lângă mine până când devenea al meu, primindu-mi astfel răsplata pentru tristețea de până atunci. Uitându-mă în urmă, îmi dau seama că nu eram decât o amantă tânără şi nepricepută. Jur că nu eram capabilă de atâta rău încât să-i atrag pe toți într-o capcană. Şi-atunci de ce? De ce l-am trădat? De ce l-am sedus pe prietenul lui?… De ce l-am rănit?… Şi cum de am ajuns să-i ucid copilul?

Welcome to Seoul, Marilyn Monroe!
16 februarie 1954

— Chiar şi aşa, a fost fantastic! Am fost nevoiți să aşteptăm mai bine de două săptămâni să se dezamorseze toate minele din portul Wonsan, dar când am aterizat, *oh*, *my God*! Bob Hope ne aştepta cu brațele deschise, înconjurat de un grup de fete frumoase.

Şoferul vorbeşte cu însuflețire despre un spectacol al lui Bob Hope la una din bazele americane. Jandarmul aşezat pe locul de lângă mine intră şi el în vorbă.

— Un coleg de-al meu din liceu, care a luptat pe front, a fost chiar decorat. Era convins că a rămas în viață datorită căştii.

— Să nu-mi spui că ținea în cască poza lui Marilyn Monroe!

— Bingo! Da' vezi cum e viața? A scăpat bine-mersi din luptele de la Jangjin şi a murit într-un accident de maşină imediat ce s-a întors acasă.

— Să fiu al naibii! Trebuia să poarte casca şi acasă, nătărăul!

Nu mai suport să-i aud. Şoferul ia mâinile de pe volan şi aplaudă ori de câte ori aude numele lui Marilyn Monroe. Ne ducem s-o întâmpinăm pe divă şi parcă toți şi-au pierdut mințile. Când ne apropiem de Yeoeuido, maşinile din convoiul care se îndreaptă spre aeroport încep să mărească viteza. Un camion militar ce duce un grup de soldați americani extrem de entuziasmați ne depăşeşte ridicând praful de pe şosea. Şoferul jeepului nostru se lansează spre camion, scăpărând din ochi, de parcă ne-o fura pe Marilyn. Încep şi eu să mă neliniştesc. Ceva nu e în regulă.

Din păcate, mi se adeveresc temerile. Aeroportul oraşului, altminteri pustiu ca un deşert, e plin de reporteri locali şi străini, de soldați americani înnebuniți, până şi de servitorii coreeni, care nu-mi explic cum au ajuns până aici. De cum dau cu ochii de mulțimea adunată cu un singur scop, încep să apară reacțiile de necontrolat ale corpului: transpir abundent, mă

sufoc, îmi înțepenesc brațele şi picioarele. Un soldat e atât de încântat să descopere că şi eu sunt femeie, întocmai ca Marilyn, încât dă să mă ia în brațe de bucurie. Mă împiedic, dar îmi fac loc prin mulțime căutându-l pe Hammett. Acesta e singurul cu capul pe umeri, fiind însărcinat cu întreaga organizare.

— Alice, de ce ai întârziat atât de mult? Ai apucat să vorbeşti cu orchestra? Ai confirmat vizita la spitalul din Daegu? Of, ce problemă cu frigul ăsta! Să sperăm că la Daegu e mai cald. Ce-i cu tine? Nu te simți bine?

Îmi acopăr urechile cu palmele şi îi răspund gâfâind:

— Nu mi-e prea bine. Nu cred că pot să merg.

— Gata, gata! O să aterizeze dintr-o clipă în alta. Cred că acum sunt deasupra Suwonului.

Hammett începe să-şi piardă şi el capul cu o viteză năucitoare. Nu mai aude nimic din ce-i spun. Dacă m-aş prăbuşi acum cu spume la gură, bărbații ăştia ar fi mulțumiți că pot să o vadă mai bine pe Marilyn urcându-se cu picioarele pe trupul meu. Cu mâinile în continuare peste urechi, încerc să-mi fac loc să ajung la reprezentanții ambasadei americane, dar Hammett mă opreşte, prinzându-mă de braț.

— A venit cineva să te caute înainte să pleci din bază?

— Cine?

— A, nu, nimic… M-au întrebat de tine de la comandament. Căutau o fată care a venit de la Heungnam cu refugiații din Nord pe *Ocean Odyssey* şi care vorbeşte engleza.

Transpir de două ori mai abundent, iar respirația mi se întețeşte de două ori mai tare. Hammett vede că mă agit şi îmi spune zâmbind încurajator:

— Nu e mare lucru. Dacă e important, ne mai caută ei.

De ce mă caută? Care e legătura cu *Ocean Odyssey*? Simt că îmi pierd toată puterea doar amintindu-mi de perioada aceea. Unul dintre motivele pentru care războiul e atât de înfricoşător e că îngroapă mine, numite amintiri, în sufletele oamenilor. Zumzetul mulțimii mă amețeşte, iar gândul că sunt căutată mă năuceşte şi mai tare. Mă îndrept spre jeep cu gândul să mă aşez şi să-mi trag sufletul, dar tocmai atunci un vuiet zguduie toată insula Yeoeuido.

Toată lumea se uită spre cer. Când bombardierul cu patru motoare care o aduce pe Marilyn Monroe se iveşte pe cer, atmosfera de pe aeroport e deja ca înaintea unei răscoale. Când aterizează cu un bubuit asurzitor, ridicând un nor gros de praf, îmi acopăr urechile şi nu-mi ridic privirea din pământ, de teamă să nu fiu călcată în picioare. Hammett mă apucă de braţ pe când eram aproape leşinată şi mă trage după el până în faţă. Un soldat mă loveşte cu aparatul de fotografiat în cap, să mă dau la o parte. Îi răspund „Fuck you. “ Nu mai ştiu nici eu ce-i cu mine. Sunt pe jumătate leşinată, abia mă ţin pe picioare. E atât de multă zarvă, încât nu-mi mai aud respiraţia, deşi gâfâi. Când avionul imens, ce pare să ducă cerul în spinare, se opreşte şi se împinge rampa de coborâre, aeroportul e zguduit de strigăte şi aplauze. Uşa avionului se deschide şi simt că-mi explodează timpanele.

Apare Ea.

Zâmbesc.

Eu, care nici măcar nu voiam să o văd, mă trezesc zâmbind timid.

Ea zâmbeşte mai larg, mai radios, mai frumos, mai ca o vedetă.

Se opreşte pe rampa de coborâre şi flutură din mână, salutându-i cu amabilitate pe sutele de soldaţi americani înnebuniţi. Marilyn nu uită să salute călduros şi înspre aparatele de fotografiat care o orbesc. Îmi revin subit şi mă uit încă o dată la ea. Marilyn în carne şi oase îşi modifică imaginea din mintea mea.

În costumul militar, îmbrăcat peste o cămaşă albă şi completat cu bocanci militari şi jachetă de pilot cu inscripţia B-15C, Marilyn e şi mai senzuală decât într-o rochie. Cămaşa întinsă peste pieptul ei voluptuos e de un alb strălucitor. E de-a dreptul orbitoare. Toţi facem ochii mici să o putem vedea. Îşi poartă bocancii ca pe nişte pantofi cu toc. Îşi lasă greutatea pe un picior, împingându-şi rotunjimile în faţă, spre mulţime. Când îşi duce mâna la buze, ofiţerul din spatele meu începe să-l invoce pe Dumnezeu. Mă uit la părul ei blond. Flutură în vânt bogat şi strălucitor. Marilyn arată mai natural decât în filme, cu excepţia părului oxigenat. Mă întreb cum ar arăta fără părul acesta care pare frişca de pe tort. E o blondă care există pentru a fi blondă. În filme, toate evenimentele importante şi conflictele pornesc de la blonde. Brunetele pot seduce şi ele bărbaţii şi le pot distruge vieţile, dar blondele o pot face fără nici un efort. E firesc să fiu geloasă. Mă simt uşor

trădată de soldaţii americani, nişte viermi pe care în mod normal nu dau doi bani, care acum îi strigă numele privind-o cu adoraţie. Nu ştiu cum se face că deodată mă iau după ei şi încep să strig şi eu „Bine aţi venit, doamnă Monroe!“ Tărâmul acesta de basm, care în trei ani de război sângeros a devenit un mare cimitir, vă urează bun venit!

Urmăresc de la distanţă cum, după ce termină de dat mâna cu reprezentanţii armatei veniţi să o întâmpine, Marilyn Monroe se îndreaptă spre reprezentanţii presei. Agentul ei, care a venit împreună cu ea din Japonia, vine în grabă spre mine.

— Vă rog să duceţi astea la elicopterul cu care se merge la Daegu. Să nu cumva să le pierdeţi. Sunt valizele doamnei Monroe.

Mă pregătesc să le dau soldaţilor, când îmi dau seama că sunt doar două valize de damă, din piele cărămizie.

— Soţul doamnei Monroe n-a venit? Domnul Joe DiMaggio?

— Doamna a venit singură.

— Nu erau în luna de miere?

— Ba da, dar domnul DiMaggio a decis să rămână la Tōkyō.

Nu ştiu ce răspuns a dat Marilyn Monroe, dar dinspre zona presei se aude un sunet de uimire generală.

Încep să fiu curioasă în legătură cu acest Joe DiMaggio. Ce curaj are să-şi trimită soţia în mijlocul soldaţilor! Şi încă în luna de miere! Ca să nu mai spun că soţia în cauză e Marilyn Monroe! Încep să-l respect pe Joe DiMaggio, celebru jucător de baseball, istorie vie a sportului american, dar cred că de data asta a făcut o greşeală monumentală. O va regreta tot restul vieţii. N-am nici o îndoială.

— Ah, ce mănuşi frumoase!

Bărbaţii, reprezentanţii companiei de divertisment, fotografi şi ofiţeri, preocupaţi de cum ne vom aşeza în elicopter, ratează cu toţii ocazia de a se purta cu eleganţă faţă de Marilyn Monroe, aşa încât îmi revine mie onoarea de a-i da mâna, să o ajut să se salte în elicopter. Aşa se face că Marilyn mi-a făcut un compliment când m-a prins de mâna acoperită cu mănuşa din dantelă neagră. Mă apucă ruşinea, căci mâna ei e atât de rece, iar mănuşa mea atât de murdară! Hammett mă prezintă şi Marilyn zâmbeşte şi mai larg.

— Ce nume frumos ai, Alice! Încântată de cunoştinţă.

Vocea ei nazală îmi inundă urechile. Are un timbru dulce, exact ca în filme. Ai senzația că se va rupe, ca un pişcot înmuiat prea mult timp în ceai.

O urmăresc fascinată pe Marilyn, care dă mâna pe rând cu toți bărbații aşezați la coadă în fața elicopterului. Aflată în preajma ei, încep şi eu să mă simt importantă şi arunc o privire superioară în jur, dar revin la realitate, realizând că oricât m-aş strădui, alături de Marilyn nu pot juca decât un rol secundar.

— Hapciu!

Marilyn strănută şi deodată toți bărbații se agită şi pe fețe li se citeşte îngrijorarea. Îmi croiesc un culoar printre ei şi o conduc la locul ei.

— Sunteți bine? Nu vă e frig?

Scot o pătură, pe care ea şi-o pune pe umeri, tremurând.

— E mai frig la Seul decât la Tōkyō.

— Aşa e. La Tōkyō primăvara ajunge mai repede. O cafea? E bine să o beți înainte să pornim.

Când îi întind cafeaua pe care o pregătisem, ia cana cu ambele mâini şi zâmbeşte mulțumită.

— Ai fost la Tōkyō? mă întreabă cu un licăr în privire.

— Da, am studiat acolo înainte de război. Adică, înainte de eliberare. Vreau să zic în urmă cu mulți ani.

— Serios? Joe e la Tōkyō acum. Soțul meu, zice râzând şi îmi arată inelul de logodnă.

— E foarte frumos.

În astfel de ocazii eticheta valabilă în lumea femeilor cere manifestarea zgomotoasă a entuziasmului, dar eu nu pot să fac asta, chiar dacă mă aflu în compania lui Marilyn Monroe, pentru simplul fapt că nu ştiu cum se face. Aşa că laud calitatea inelului. Spre uimirea mea, nici ea nu pare să fi aşteptat vreo reacție exagerată.

— Era drăguț dacă venea şi el la Seul, zic eu fără convingere.

Dacă venea la Seul, probabil că toți soldații de la aeroport ar fi sfârşit morți, bătuți cu bâta de baseball.

— E obosit, sărăcuțul. E atât de lung drumul din America până la Tōkyō! Adevărul e că el îşi dorea o nuntă liniştită. Probabil că acum se odihneşte la hotel. Hotelul e excepțional. Cum se numea…? Ceva cu Gin…

— Ginza? Hotelul Imperial? Dacă e la Ginza, n-o să se plictisească.

Marilyn îi găseşte scuze soţului ei, dar pare şi îngrijorată. În acelaşi timp, cuvântul „căsătorie“ pare în continuare straniu în gura ei. E la fel de nefiresc ca atunci când spun eu „amonit“ sau „Rio de Janeiro“.

— O să ajungem repede la Daegu, un oraş important din sudul Coreei. La heliport o să vă aştepte cele mai în vogă actriţe de la noi şi o să vă ofere un buchet de flori.

Marilyn e surprinsă.

— Actriţe?

— Da, doamnele Choi Eunheui şi Baek Seongheui.

La auzul numelor coreene, pe care nu le-ar putea pronunţa nici după un an de exerciţii intense, Marilyn rămâne tăcută.

— Sunt cele mai bune actriţe de la noi, aşa, ca tine, zic, muşcându-mi limba înainte să termin fraza.

Am tras o minciună fără să clipesc, dat fiind că n-am văzut nici un film de-al ei în întregime, iar din secvenţele pe care le-am văzut nu-mi amintesc decât vocea ei nazală şi şoldurile curbate. În chip de răspuns pentru comparaţia insultătoare, Marilyn îmi aruncă un zâmbet palid. E un zâmbet la comandă, ca şi cum ar zâmbi în faţa aparatului de filmat.

Îmi pare rău şi încerc să repar greşeala oferindu-i încă o ceaşcă de cafea, dar o refuză. O asistentă militară, cu un început de mustaţă, pe care o cheamă Betty, care o însoţeşte pe Marilyn în turneu, vine în fugă să urle spre noi să ne pregătim de plecare. Îi goneşte pe fotografi şi ţipă la mine să mă aşez, apoi ne înşiră regulile de siguranţă la bordul elicopterului. Pe când elicele încep să se rotească, Marilyn mă întreabă brusc, ca şi cum atunci i-ar fi venit în minte:

— Alice, vorbeşti foarte bine engleza. Cine te-a învăţat?

Răspunsul meu, acoperit de huruitul elicei, nu ajunge până la ea. Dându-mi seama de asta, îi mai spun o dată, strigând:

— Joseph! Îl cheamă Joseph!

Rostesc din răsputeri numele celui de-al doilea iubit al meu. Numele lui, neauzit de nimeni, e sfărâmat în bucăţi de elice şi împrăştiat în înaltul cerului.

— Ia te uită, sunt ca boabele de mazăre! zice Betty, arătând cu degetul

spre mulțimea de oameni de la aeroport. Marilyn râde amuzată.

Căciulile ruseşti kaki purtate de soldați le fac capetele rotunde, aşa că seamănă cu nişte boabe de mazăre puse la fiert în ciorbă. Marilyn, care tot timpul drumului a stat cu nasul în batistă, s-a mai înviorat.

Vuietul de pe Aeroportul Dongchon nu e cu nimic diferit de cel de pe aeroportul din Seul. Încerc să mă calmez, apăsându-mi pieptul cu palma şi respirând adânc. Mă rog ca spaima întunecată ce mă cuprinde când mă aflu în fața unei mulțimi să mă ocolească măcar azi. Mă rog din suflet să pot evita ruşinea de a cădea lată, fără cunoştință, în fața lui Marilyn şi a mulțimii venite să o întâmpine.

În timp ce sunt cuprinsă de o panică de nedescris, Marilyn deschide uşa şi se aruncă în mijlocul soldaților fără să ezite. Numele ei, scandat din mii de piepturi, zguduie cerul. Blițurile aparatelor de fotografiat se revarsă ca o avalanşă, în timp ce Marilyn zâmbeşte neclintită în fața luminii orbitoare. Când se apleacă să salute fluturând din mână pe cineva din spatele mulțimii, se aud suspine din toate direcțiile. Core-enii sunt şi ei înnebuniți şi țopăie de bucurie când le văd pe Choe Eunheui şi Baek Seongheui, venite să o întâmpine pe Marilyn. Îmi fac cu greu loc prin mulțime şi, ajunsă lângă Marilyn, i le prezint pe cele două actrițe. Marilyn le salută cu entuziasm şi le ia de braț. Arată şi mai străină alături de cele două femei îmbrăcate în *hanbok*[11], parcă e ireală, dar atitudinea ei deschisă şi prietenoasă îi face pe toți să o adore pe loc. Nu ştie mai nimic despre Coreea, dar e limpede că ştie o grămadă de lucruri despre oameni. Ea n-are nevoie să vorbească nici o limbă. Farmecul ei face inutile serviciile unei amărâte de interprete ca mine.

11. Costum tradițional coreean.

În timp ce Marilyn rămâne să dea interviuri, mă grăbesc să ajung la baza militară, împreună cu reprezentantul companiei de divertisment. Gonim pe drumul cel nou, ce şerpuieşte printre barăcile militare, aşezate la liziera pădurii. Pe chipurile soldaților care ies să vadă concertul, toți cu aparatele de fotografiat la gât, se citeşte o bucurie imensă, de parcă şi-ar revedea mama sau sora.

La spital, deasupra intrării atârnă o plăcuță cu urarea *WELCOME*

MARILYN. Nu ştiu cine a scris-o, dar din felul în care se ițesc literele se vede că a fost scrisă cu mult entuziasm. Răniții, care în mod normal ar zăcea în pat cu fețele triste, îşi pun pomadă în păr, cu ochii scăpărând de bucurie. Întregul spital e cuprins de înflăcărare.

— Dacă le spui acum că Marilyn nu mai vine, o să facă prăpăd, ne avertizează o asistentă medicală din armată, detaşată la spital.

Celelalte asistente mă întreabă chicotind dacă am văzut-o pe Marilyn Monroe şi cât de frumoasă e.

— Aţi ales un soldat cu care să stea de vorbă şi să facă o fotografie?

— Trebuie musai să fie cel mai arătos? întreabă asistenta-şefă, cam nemulțumită.

Celelalte asistente chicotesc iar şi îşi dau coate. Soldatul pe care mi-l arată de partea cealaltă a draperiei nu e doar chipeş, dar e leit Clark Gable.

— Ce contează că-i chipeş? Uite ce-a pățit pe când rânea rahatul!

Sosia lui Clark Gable are picioarele pline de arsuri, pe care le-a căpătat când, încercând să curețe conductele înghețate din baie folosind o lampă cu gaz, provocase o explozie. O fi arătând el ca Clark Gable, dar nu poate să-i spună povestea asta reporterului de la *Times*.

— Atunci ce ziceți de rănitul care plânge în fiecare zi? Fratele lui geamăn a murit în asaltul de la Dealul Costiței, iar mama lui e grav bolnavă acasă. Ce-ar fi să se pozeze cu el?

Tânărul din Oregon nu e nici pe departe vreun Clark Gable, dar fața lui cuminte şi povestea tristă ce poate să învie patriotismul american sigur i-ar aduce un cadou şi un sărut din partea lui Marilyn.

Diva ajunge la spital pe când verificam scena improvizată pe nişte schele şubrede. Ştiu că şi-a făcut apariția după vuietul care o însoțeşte. Alertată de zgomot, mă reped la fereastră şi văd jeepul în care era Marilyn apropiindu-se de spital, urmat de o mulțime de soldați care flutură din brațe. Mă întreb dacă venirea generalului MacArthur[12] le-ar stârni la fel de mult entuziasm. Marilyn stă în picioare şi salută cu mâna. Barăcile triste din metal par acum a fi decorul unui film.

12. Generalul Douglas MacArthur (1880–1964) a condus forțele aliate ale Națiunilor Unite în războiul coreean, care au recucerit Seulul, ocupat de Armata Poporului din Nord.

În spitalul întunecos, Marilyn pare să poarte un nimb orbitor ce i-ar putea face pe bolnavii aflați pe patul morții să creadă a a coborât un înger să îi ia la cer. Sigur că nu e vorba decât de lumina blițurilor care o însoțesc peste tot. Părul ei auriu, fruntea albă şi buzele roşii fac uitat mirosul de alcool ce domneşte în spital. Haosul pune stăpânire peste tot când pacienții, medicii, asistentele şi soldații se îmbulzesc toți să o vadă. Marilyn trece printre paturi, îmbrățişându-i pe răniți şi urându-le însănătoşire grabnică cu vocea ei mieroasă.

— Domnul să vă aibă în pază, le spune ea sinceră, cu seriozitate.

Un soldat american de origine italiană, din divizia întâi, o îmbrățişează cu ochii în lacrimi şi o sărută pe obraz. Marilyn îl mângâie cu blândețe, fără să lase să se vadă vreo urmă de neplăcere. Soldatul trebuia să fie transferat la un spital din Tōkyō încă de ieri, dar o aşteptase pe Marilyn şi acum cea mai ispititoare sfântă din istoria omenirii îi îndreaptă cearceaful alb. Războiul se terminase, dar soldații rămăseseră aici. Acum pricep şi eu că tinerii aceştia, veniți din toată America, probabil de la țară, habar nu aveau înainte ce înseamnă un război. Marilyn stă de vorbă cu un soldat care şi-a pierdut fratele geamăn şi apoi a fost rănit şi el la picior într-o bătălie din apropierea paralelei 38. Când Marilyn îl ia de mână, aparatele de fotografiat se declanşează la unison. Deodată, în timpul discuției, soldatul se uită pe furiş în stânga şi în dreapta şi îi şopteşte repede ceva la ureche. Privirea lui, fixată în tavan, denotă nelinişte. Nu ştiu ce i-a putut spune soldatul, dar o văd pe Marilyn jenată pentru o clipă, apoi îl sărută pe obraz.

— Nu-ți face griji. În curând o să te poți întoarce acasă, îi spune ea dăruindu-i ciocolata pe care o adusese cu ea din America.

Soldatul îşi ia rămas-bun, palid la față.

Când soldații cu diverse membre în ghips încep să dea buzna în laborator să o vadă pe Marilyn, horcăind şi şchiopătând ca monstrul lui Frankenstein, ne dăm seama că trebuie să devansăm concertul, aşa că ne îndreptăm în grabă către scenă. „Scena“ e o platformă improvizată în spatele barăcilor, pe care cei din orchestră au refuzat să urce, dar Marilyn nu ezită nici o clipă, cu gândul la soldații care aşteaptă. După o scurtă consultare cu instrumentiştii, care deja îşi acordaseră instrumentele, Marilyn răspunde aplauzelor şi începe să cânte piesa *Do It Again*, a lui George Gershwin.

Oh, do it again…waiting for you…crying…[13]

13. „Mai vreau o dată… te aştept… plângând…“ în engleză, în original.

Vocea ei picură dulce şi seducătoare, înmuindu-mi genunchii. O privesc cu uluială. Primul ei concert în Coreea e modest şi şters, dar nu se poate spune acelaşi lucru despre ea. Nu credeam că o să poată face mare lucru pe scena aceea din scânduri, fără lumina reflectoarelor, dar mi-a dovedit că mă înşelam. Actriță de meserie, Marilyn nu ezită să facă uz de întregul ei talent. Vocea sa nu e puternică, dar ființa ei e învăluită de senzualitate până în vârful degetelor. Doar o femeie inteligentă e capabilă de aşa ceva. Mă întreb dacă nu cumva îşi ascunde talentul şi sensibilitatea în spatele imaginii de blondă nătângă. Nazalitatea ei e exagerată, dar ea cu siguranță nu e o actriță oarecare. Farmecul său e firesc şi de necontrolat. Nimeni şi nimic nu o poate opri. Bunătatea ei se revarsă nestăvilită când sărută şi semnează ghipsul unui soldat, căruia îi curg balele după ea. Nu i se poate reproşa nimic când face toate astea în luna ei de miere.

La încheierea acestui prim şi mic, dar emoționant concert, ne îndreptăm iar spre elicopter. Abia acum pare să-şi dea seama Marilyn că a venit să cânte în frig, la capătul pământului. Cu fața îmbujorată, mă cheamă la ea şi mă întreabă:

— Alice, nu vizităm nici un oraş sau măcar un sat?

Nu mă simt în stare să-i spun că oraşele şi satele din Coreea au fost fost făcute toate una cu pământul de bombe.

— Nu. Aşa sunt spectacolele acestea milităreşti. Mergem din bază în bază. Ați obosit? Cum mai e cu răceala? Ar trebui să luați un medicament.

— Nu e nevoie. Sunt bine. Am mirosit atâtea medicamente la spital că mi-am revenit, râde ea, glumind.

Îi țin isonul, povestindu-i despre sosia lui Clark Gable.

— Când a explodat toaleta, a zburat drept spre cer, ca locuința lui Dorothy din *Vrăjitorul din Oz*. Cică se rotea în aer ca un titirez.

Marilyn râde în hohote, bătând cu mâna pe picior.

— Doamne Dumnezeule! De ce nu mi l-ai arătat şi mie? Clark Gable e idolul meu, actorul meu preferat.

— Nu ştiu. Dacă toaleta e pe aripile vântului, cum s-o fi simțind Clark

Gable?

Marilyn zâmbeşte la încercarea mea de a face o glumă în stil american. O întreb ce i-a spus soldatul la ureche.

— Ştii, mi-a zis ceva straniu. A spus că îl vede mereu în vis pe fratele lui mort. A mai zis că îi apar în vis şi alţi camarazi morţi. Nu ştiu ce voia să spună, mi s-a părut că vorbea în dodii.

Marilyn mijeşte ochii şi continuă.

— Într-o zi a auzit vocea unuia dintre ofiţerii morţi şi din ziua aceea a început să se vadă mort şi pe sine. Cu puţin timp mai înainte, începuse chipurile să-l urmărească un asiatic cu un turban negru. O fi spus adevărul? Tu ce crezi, Alice?

— Greu de spus… În Occident moartea nu umblă cu o coasă? Omul cu turbanul negru să fie oare îngerul morţii? La noi, în Coreea, îngerul morţii poartă o pălărie neagră. Asta o fi. Oricum, e straniu.

— I-am urat mult noroc. Şi el mi-a făcut aceeaşi urare, zice Marilyn, mângâindu-şi bărbia.

N-am ce să răspund. Un soldat cu un picior în groapă şi cu minţile rătăcite are mare nevoie de noroc, dar nu ştiu la ce i-ar putea folosi lui Marilyn. Ce treabă are ea cu îngerul morţii?

Coborâm din elicopter şi urcăm într-un camion care urmează să ne ducă la Divizia 45. Aici toată lumea e agitată. Vorbesc toţi unii peste alţii.

— Localnicii din apropiere sunt înspăimântaţi. Cred că a reizbucnit războiul, ne spune un jandarm râzând şi ne zoreşte să pornim mai repede. Haideţi, vreo zece mii de soldaţi americani se îndreaptă încoace. Localnicii şi-au făcut bagajele să fugă din calea lor.

Nu e o glumă. Convoiul de camioane se vede deja la baza dealului, însoţit de un nor de praf. Deja simt în nări mirosul lor sufocant, un amestec de sudoare cu miros de pastramă de vită, care vine în bazele militare în cutii din metal de câte un galon, şi de ţigări Lucky Strikes. Marilyn, cauza întregii tulburări, e de gât cu toţi şoferii, făcând conştiincioasă fotografii, fără să refuze pe nimeni. Cerul înnorat e tot mai apăsător şi vântul vâjâie sumbru. O să plouă sau o să ningă, căci în aer pluteşte ceva prevestitor.

De data asta scena e mult mai mare decât cea de la spital, unde membrii orchestrei se temeau să păşească în spate, de frică să nu cadă. Artiştii şi

dansatoarele sunt deja aliniați la intrarea în scenă, după ce s-au schimbat în cabina improvizată dintr-o perdea neagră de catifea, în spatele scenei. Pe scenă spectacolul a început deja. Amfitrionul, care seamănă cu Fred Astaire, spune glume şi caraghioslâcuri, iar soldații aplaudă zgomotos şi fluieră. Vocile soldaților din public devin înfricoşător de gălăgioase. Huiduielile lor acoperă muzica, oricât de mult s-ar strădui orchestra să îi încânte cu fragmente bine alese.

Abia apucă machieuza să o conducă pe Marilyn în fața unei măsuțe de machiaj improvizate, că se apropie de noi, cu fața roşie ca focul, căpitanul Walker, responsabil de organizarea concertului, şi îmi spune în şoaptă:

— Cântecul acela nu e pe lista inițială. Mă refer la *Do It Again*.

— Doamna Monroe decide ce cântă.

Marilyn, care între timp şi-a refăcut machiajul, întreabă ce se întâmplă.

— Se pare că trebuie să schimbăm repertoriul. Nu credeți că e prea provocator să cântați *Do It Again* în fața soldaților? Alegeți un cântec mai… clasic?

Căpitanul e cât se poate de serios, dar eu abia îmi pot stăpâni râsul. Se vede treaba că nu ştie că până şi *Ave Maria* poate deveni un cântec provocator dacă îl cântă Marilyn.

— Dar este o piesă clasică! E creația lui George Gershwin, răspunde ea cu calm, fără să se lase intimidată.

— Aşa o fi, dar trebuie schimbat, cere căpitanul.

Marilyn se întoarce şi zâmbetul îi piere. Dacă îi iei senzualitatea din voce, e ca şi cum ar amuți, căci asta e ceea ce fascinează la ea. Căpitanul însă e neînduplecat şi lipsit de maniere. Niciodată nu trebuie să lauzi sau că critici o femeie cu sinceritate. De cele mai multe ori o femeie ştie dacă e frumoasă sau nu, dacă e inteligentă ori ba. Femeile ştiu instinctiv. Nu-mi e greu să citesc în ochii lui Marilyn că nimeni nu-i cunoaşte mai bine farmecul decadent decât ea însăşi.

— Ce ziceți dacă facem altfel? În loc de „mai vreau o dată“ am să cânt „vreau să mă mai săruți o dată“.

Căpitanul se încruntă, dar acceptă propunerea.

— Bine, dar să nu fie provocator.

— E vorba doar de un sărut.

Pe când cad ei la o înțelegere lipsită de orice logică, intră în grabă un ofițer.

— Trebuie să urcați de îndată pe scenă. Nu mai putem trage de timp. Au început să arunce cu pietre.

Are dreptate. Urletele care se aud de afară nu sunt fireşti. Şi noi trebuie să țipăm unii la alții ca să ne auzim. Mă duc să arunc o privire prin crăpătura cortinei şi îmi dau seama că scandalul e deja mare. Mulțimea de soldați, care se întinde până la poalele dealului, îi scandează numele lui Marilyn. Amfitrionul şi-a pierdut volubilitatea şi e derutat. Văzând spectacolul de afară, Marilyn se îmbujorează de ruşine. Deşi primeşte peste cinci mii de scrisori pe săptămână de la fanii din armată, nu şi-a putut imagina cât de adorată este.

— Schimbați-vă repede, îi spun întinzându-i grăbită o rochie din valiză, căci nu vreau să fiu țintă pentru pietrele care zboară spre scenă.

Rochia pe care am scos-o din valiză e din mătase albastră şi străluceşte ca cerul înstelat. O lipesc de mine pentru o clipă şi îmi dau seama că în rochia asta aş arăta tragic şi comic în acelaşi timp. Marilyn se schimbă în grabă. Pe ea rochia o face să arate teatral. Cu pielea ei albă, pieptul generos şi rotunjimile şoldurilor, îmbrăcată în rochia asta Marilyn devine o dramă într-un singur act. Nu simt nevoia să o ating, dimpotrivă, aş vrea să o citesc, să-i desluşesc trupul dorit de atâția bărbați şi invidiat de atâtea femei.

— Mi-e teamă să nu răciți. Se pare că o să ningă, îi spun cu nelinişte.

Rochia cu decolteu adânc e atât de subțire, încât i se vede prin ea pielea de găină. În ciuda machiajului puternic, pe fruntea lui Marilyn şi sub nas tot se mai vede roşeața dată de răceală şi de febră. Mi-e teamă să nu se prăbuşească în timpul concertului.

— Sunt bine. Oricum, spectacolul a început deja, nu mai poate fi oprit.

Marilyn încalță sandalele cu barete şi inspiră adânc. Huiduielile îndreptate către scenă sunt un semn clar că soldații nu mai pot fi liniştiți nici cu tancurile. În cele din urmă, prezentatorul îi rosteşte numele şi în clipa următoare pământul se cutremură de chiote. Merg şi eu în urma lui Marilyn, încă îngrijorată că totul ar putea scăpa de sub control.

Când diva se opreşte în mijlocul scenei, fulgii de nea plutesc ca nişte petale minuscule de flori. Blondul ei anihilează orice şatenă sau roşcată ori

brunetă. Chiotele mulțimii devin asurzitoare ori de câte ori îşi ţuguie buzele, scoate pieptul în față sau îşi unduieşte şoldurile. Îmi dau seama că n-am absolut nici un motiv de îngrijorare. Oricât de bolnavă ar fi, oricât de mult i-ar creşte febra, Marilyn trebuie să fie pe scenă. Oricât de singură, de neînțeleasă şi de respinsă s-ar simți, ea trebuie să apară în fața oamenilor. Poate că asta îi este soarta, să-i iubească pe toți bărbații, chiar dacă ea nu are parte de iubire. Cum aş putea eu, care n-am fost în stare să iubesc nici măcar un bărbat, să îi găsesc vreo vină? Marilyn pare să se bucure şi mai mult de ritmul muzicii când e înconjurată de băieții din orchestră, care cântă alături de ea, îmbrăcați în sacouri roşii. Mă trezesc întrebându-mă cum m-aş simți pe scenă. Pe mine soldații aceştia îmbrăcați în uniforme mă înspăimântă şi din culise, şi nu pentru că sunt americani, şi încă unii plini de hormoni, ci pur şi simplu pentru că sunt oameni. Marilyn începe să cânte *Diamantele sunt cele mai bune prietene ale unei fete*. Cine or fi cei mai buni prieteni ai ei? Bărbații care îi oferă diamante? Dar dacă ei pleacă, iar diamantele sunt false? O femeie frumoasă nu are prieteni. Nici bărbații, nici femeile nu vor să fie prietenii unei asemenea femei. Bărbații vor să-i fie amanți, femeile să o judece. Toată lumea vrea să o poată învinui că e prea seducătoare. O astfel de femeie, dacă e deşteaptă, nu se mâhneşte pentru lipsa prietenilor, căci în cele din urmă ajunge să înțeleagă că până şi cei mai vechi prieteni îi sunt duşmani.

Agitația zilei s-a mai potolit, dar atmosfera festivă continuă la cantină, unde Marilyn îi serveşte ea însăşi pe soldați. E foarte fericită când e adus un tort rotund, pe care numele ei e scris cu frişcă roz bombon. Pare un băieţoi când înfulecă cu înghițituri mari o felie de tort. Îi sunt prezentați bucătarii coreeni care au făcut tortul şi Marilyn le dă câte o îmbrățişare şi se fotografiază cu ei plină de entuziasm. Nu şi-a schimbat rochia de scenă şi văd că îi apar broboane de sudoare pe frunte. Începem să ne îngrijorăm cu toții că are să se prăbuşească, dar ea spune întruna că e bine.

— Alice, vino puțin! Domnul căpitan vorbeşte foarte bine limba japoneză. Să ştiți că Alice a trăit în Japonia. Când a fost asta?

Căpitanul cu care stă Marilyn de vorbă se întoarce spre mine. Pare o combinație de romancier şi explorator. Mă salută în japoneză, zicându-mi

Konbanwa![14] Aflu că în timpul celui de-al Doilea Război Mondial a fost interpret de limba japoneză şi la începutul războiului coreean, cum încă nu erau interpreţi de limba coreeană, înlesnise comunicarea între coreeni şi trupele aliaţilor prin intermediul limbii japoneze. Vorbeşte şi limba spaniolă, aşa că în Coreea era repartizat la Regimentul 65, ai cărui soldaţi erau în majoritate portoricani. Zicând acestea, căpitanul îşi ridică paharul şi ne urează *Salud!*[15]

14. Bună seara! în japoneză, în original.
15. Sănătate! în spaniolă, în original.

— Vai, dar ce bine vorbiţi amândoi japoneza!

Probabil că Marilyn nu ştie că ţara mea a fost colonie japoneză sau poate că a uitat pentru moment, de vreme ce se minunează astfel că vorbesc japoneza. Deja faptul că trece printr-un război e o mare tragedie pentru Coreea, dacă îi mai spun că a fost şi ocupată de japonezi, Marilyn, cum e ea sufletistă, ar putea să izbucnească în plâns, aşa că decid să păstrez tăcerea. Între timp ea îl întreabă pe căpitan ceva despre Tōkyō. E firesc să fie cu gândul la soţul ei, care o aşteaptă acolo, dar ceva, totuşi, e neconvingător. Marilyn e fericită şi liberă aici, şi se poartă cu atât de mult farmec, încât aproape am uitat că nu se simte bine.

— Marilyn, nu se mai poate aşa. Trebuie să te schimbi, îi spune Betty pe un ton ferm.

Abia atunci îşi verifică fruntea încinsă de febră şi acceptă să se retragă.

— A văzut cineva trusa mea mică de machiaj?

— Probabil că e în cabina de schimb.

Împreună cu Betty, o ajutăm pe Marilyn să se întoarcă în cabină şi să-şi schimbe rochia cu o pereche de pantaloni şi un pulover. Ce straniu! Se uită în oglindă până şi în timp ce îşi schimbă hainele şi în privire parcă i se citeşte dezamăgirea că nu sunt mai multe oglinzi. Deşi suntem extenuate, Betty şi cu mine îi privim cu admiraţie din spate rotunjimile ispititoare şi îi deschidem valizele.

— Nu găsesc trusa.

Marilyn începe să se alarmeze după ce a scotocit peste tot. Betty iese să o caute pe afară, iar eu încep să răscolesc prin cabina plină de lucruri.

— O s-o găsim imediat. Nu vă îngrijorați.

Marilyn încuviințează din cap muşcându-şi buzele cu nerăbdare şi mişcând nervos din picioare. S-a înfăşurat într-o pătură şi abia acum poate să se relaxeze cu adevărat.

— După o zi agitată ca asta nu ştiu dacă o să pot dormi.

— Aşa e, a fost o zi grozavă. Ați fost splendidă, îi spun cu toată sinceritatea, dar poate că ea e sătulă de atâtea laude.

— E prima dată când cânt în fața unei mulțimi atât de numeroase. N-am mai primit niciodată atâtea aplauze şi atâta dragoste, mărturiseşte Marilyn roşind timidă.

— Serios? Mă surprinde. Nu e mereu aşa la concerte?

Chiar nu mă aşteptam la asta.

— Nu. Azi a fost un concert cu totul special. M-am simțit cu adevărat vie. Probabil că nu voi uita ziua asta pentru tot restul vieții, zice Marilyn cu o voce visătoare, strângându-şi genunchii la piept.

— Poate că ați simțit asta fiindcă vă aflați în fața unor soldați. Cei care luptă sunt mereu înflăcărați.

Cufundată în amintirea concertului, Marilyn nu mă mai aude. Şi în urechile mele încă mai răsună aplauzele şi ovațiile. Mi se rupe sufletul pentru sărmanii soldați care, fără să poată dormi la noapte, vor fi într-un du-te vino la toalete cu gândul la formele ei.

— Erau bani sau bijuterii în trusă? o întreb.

— Nu. Erau doar nişte medicamente.

Deşi am căutat peste tot, nu e nici urmă de trusă, iar Marilyn începe să pară tot mai preocupată. În locul zâmbetului ei larg, pe chip i se aşterne o neliniște neobişnuită.

— E vorba cumva de medicamente… care vă ajută să dormiți? am eu o bănuială.

Marilyn Monroe face ochii mari şi încuviințează din cap. Mă grăbesc să-mi deschid poşeta şi dintr-un buzunar interior secret scot un portofel mic, pentru monede. Iau din el câteva pastile de fenobarbital şi i le întind. Marilyn râde fericită, ca un copil care a primit bomboane.

— Şi tu ai probleme cu somnul, Alice? îmi şopteşte ea cu voce nazală, apropiindu-şi fața de a mea.

Simt cum mi se încing obrajii. Pot să îi înțeleg acum pe bărbații care se fâstâcesc când îi aud glasul mieros şi pe soțiile lor care o urăsc sincer.

— Câteodată. Pastilele mi le-a dat o prietenă care lucrează la spital, dar nu e fericită că le iau.

— Mulțumesc din suflet, Alice, îmi spune Marilyn, îmi dă o îmbrățişare şi ia cu lăcomie pilulele din palma mea.

Nouă, fetelor pe care trecutul pe care îl vrem uitat nu ne lasă să închidem ochii noaptea, somniferele ne sunt prietene mult mai bune decât diamantele.

Marilyn mă priveşte în ochi şi zâmbeşte. Deodată suntem mult mai apropiate. În sfârşit se relaxează, îşi scoate cerceii şi îşi întinde picioarele.

— Alice, actrițele pe care le-am întâlnit la aeroport erau atât de elegante şi de frumoase! Mi-ar plăcea să văd producțiile în care joacă.

— Sunt adevărate artiste. Spectacolele lor de teatru sunt pline de forță.

— Îți place teatrul, Alice?

— Îmi plăcea mai demult. Eram înnebunită după Ibsen, şi Shakespeare, şi Cehov.

— Şi ție îți place Cehov? Profesorul meu de actorie, Mihail Cehov, e nepotul scriitorului Anton Cehov. E un artist pentru care am un enorm respect.

Marilyn se ridică în picioare plină de entuziasm, eu rămân țintuită, uluită să aflu că are un profesor de actorie.

— Sunt convinsă că e foarte bun.

Parcă ghicindu-mi gândurile, Marilyn adaugă:

— Aşa e. Am învățat o mulțime de lucruri de la el. Mi-am aflat limitele în materie de actorie.

— Limitele?

— Mihail mi-a spus că e dificil să fac publicul să-mi vadă talentul actoricesc din pricina senzualității mele. Trist şi lamentabil.

Marilyn o spune cu resemnare, dar eu mă mâhnesc în sinea mea, căci ştiu că e adevărat. Nu ştiu ce aş putea să-i spun, aşa că zic şi eu ceva la întâmplare:

— Aşa o fi, dar e obligatoriu ca o actriță să joace toate rolurile la fel de bine? Nu sunt atâția actori care sunt recunoscuți pentru un rol anume? Şi scriitorii sunt la fel. Scriu mai multe cărți, dar, de fapt, au o singură poveste

de spus.

Mi-e teamă că tocmai i-am spus lui Marilyn Monroe că n-are încotro, trebuie să joace rolul blondei cu nuri pentru tot restul vieții.

— Acum că te-am auzit, îmi dau seama că aşa e. Îi cunoşti bine pe actori şi pe scriitori, Alice, îmi răspunde ea, coborându-şi pleoapele cu gene ample, ca aripile unei păsări în zbor.

— Am fost îndrăgostită de un scriitor, mă trezesc eu mărturisindu-i. Sunt sinceră cu ea doar pentru că e în trecere şi ştiu că n-am s-o revăd.

— Serios? Alice, asta e minunat! Povesteşte-mi!

Deja îmi pare rău că am deschis subiectul şi-i spun evaziv:

— Am glumit. Ştii vorba aceea care zice că nu trebuie să te împrieteneşti cu un scriitor, căci o să devii unul din personajele lui.

— Da? Eu sper ca regizorii şi scriitorii să mă cunoască şi să scrie despre mine aşa cum sunt, spune ea cu seriozitate, ca un copil care abia a învățat cifrele şi încearcă să numere.

Îi atrag atenția că ar putea să-şi facă greşit calculele.

— E foarte primejdios să gândeşti aşa. Poate fi dezgustător să te regăseşti în scrierile cuiva. Şi-apoi scriitorii îşi urăsc întotdeauna personajele, pentru că au şi ei limitele lor. Singura excepție e Biblia.

Marilyn zâmbeşte misterios la remarcile mele usturătoare. E zâmbetul cuiva care se străduieşte, dar e limpede că nu are nici timpul, nici experiența necesare pentru a-l înțelege pe celălalt. Zâmbesc şi eu stingherită. Ştiu că vorbesc destul de pocit limba engleză, dar sunt convinsă că nu se pune problema de a nu înțelege ce îi spun. Oricum, nu e genul de femeie care să se lase uşor convinsă. Suntem amândouă femei care dau prioritate propriilor simțiri, cel puțin asta simt în ceea ce o priveşte pe tovarăşa mea într-ale somniferelor.

— Alice, te caută şeful tău. Du-te repede, îmi spune Betty, care tocmai intră în cabină.

Marilyn încuviințează din cap şi mă îndeamnă să plec numaidecât. Ies în grabă să-l caut pe Hammett. Sunt curioasă pe unde o fi, căci nu l-am mai văzut de la începutul după-amiezii. După ce am aflat veştile despre Jeongnim şi, dat fiind că tot veneam la Daegu, l-am rugat să mă ducă până la orfelinat. Probabil că acum e momentul oportun. Îmi simt palmele

asudate la gândul că e posibil ca în seara asta să aflu ceva concret despre Jeongnim.

— Hammett, pe unde ai umblat azi? strig eu îndreptându-mă bucuroasă în fugă spre el.

Hammett, aflat în lumina lămpii de siguranță din fața unei barăci, se întoarce brusc. În lumina gălbuie a lămpii, chipul lui pare de lut.

— Alice, îți mai amintești discuția noastră de dimineață? Ți-am spus că te caută cineva, spune el vizibil stresat.

Îmi amintesc acum.

— Mi-ai spus că au întrebat de mine la comandament. Sunt serviciile secrete? Ce s-a întâmplat? întreb cuprinsă de neliniște.

Hammett mă prinde de cot, într-o strânsoare lejeră, dar fermă.

— Da, dar… Înainte de asta trebuie să te întâlnești cu cineva. Doar că… Când o să-l vezi, o să fii surprinsă, îmi spune el, privindu-mă în ochi.

— Cine e, Hammett? întreb eu zâmbind nefiresc și cu vocea tremurândă.

Înghit în sec și îmi simt inima tresăltând de o presimțire neînțeleasă. Ce straniu! Sunt impacientată și calmă în același timp. Mă port cu seninătate, de parcă aș fi așteptat momentul acesta de o veșnicie. Credeam că nimic nu mă mai poate surprinde sau răni în viața asta, dar se pare că nu e așa. Ar mai fi câteva lucruri care încă nu s-au lămurit. Cine să mă caute oare în seara asta întunecată și rece de februarie? Care dintre amintiri sau resentimente o fi adus pe cineva înapoi? Vântul îmi înțeapă nările și pătrunde prin toți porii, dar încă nu e insuportabil. Mi-e cald, căci sângele îmi aleargă cu iuțime prin vene. Se aud pași. Sunt pași ușori, aparținând cuiva obișnuit să pășească în tăcere. Se opresc în fața mea și deodată taie întunericul, pășind în conul de lumină al lămpii de siguranță.

— Bună, Alice. Nu ne-am mai văzut de mult, îmi spune bărbatul în gri, pășind în lumina care îi vine ca o pălărie pe cap.

De uimire, gura mi-o ia înaintea minții și mă trezesc rostindu-i numele.

— Joseph!

Acum are fața puternic luminată.

E Joseph.

Profesorul meu de engleză, cel de-al doilea amant al meu, prietenul primului iubit, refugiul meu, Biblia mea, justificarea mea, enigma mea.

Acel Joseph stă acum în faţa mea.

— Alice…

Îmi rosteşte iar numele pe care el mi l-a dat.

Al doilea bărbat
August 1948

Perioada regimului militar american în Coreea s-a încheiat pe 15 august 1948. Tot atunci s-a încheiat şi relaţia mea cu Minhwan. Nimic nu părea să se fi schimbat. Eu rămăsesem o tânără cu preocupări suspecte după orele de muncă, el era în continuare iubitul meu secret. Relaţia noastră funcţiona pe baza întâlnirilor atent planificate şi a importanţei exagerate pe care i-o acordam, dar începuseră să apară deja semnele aproape invizibile ale rupturii. Finalul unei relaţii nu începe din ziua în care cei doi parteneri se despart, ci se pregăteşte treptat, din ziua în care cei doi sunt martorii propriului adevăr.

În vremurile istorice în care coreenii sărbătoreau printr-o paradă organizată în faţa Sediului Central al Guvernului întemeierea Republicii Coreea, înfăşurată în cearceaf, în patul în care se simţea mirosul corpurilor noastre, eu citeam o povestire publicată de el într-o revistă literară. Era prima lui nuvelă după doi ani în care publicase doar articole politice şi traduceri.

„Femeile sunt mânate de instincte animalice, care le orbesc raţiunea… Ar fi mult mai bine dacă şi-ar asuma o poziţie, fie ea şi părtinitoare, dar gândirea lor e prea lentă… Nimic mai jalnic decât o tânără cu comportament de copil nătâng…“

Povestea era fără îndoială o porcărie lipsită de profunzime şi de talent, dar eram nevoită să admit că era scrisă cât se poate de sincer. Până să termin povestirea aceea destul de scurtă, am dat de mai multe ori revista la o parte, ba simţindu-mă umilită, ba cuprinsă de furie. M-am regăsit cu uşurinţă în povestea aceea neinteresantă despre un proletar aflat în ilegalitate. Eram una dintre dansatoarele unei trupe de comedie, pe care o întâlnise întâmplător şi încercase să o schimbe în bine, dar în cele din urmă

renunţase. Jumătatea aceea de pagină în care o descria pe tânără era un raport despre mine. Desigur, avusese grijă să nu includă nimic specific, dar involuntar lăsase să se vadă ce simţea faţă de mine.

„Nu mă pot despărţi de ea, aşa cum nu pot pleca din oraşul acesta… Să se încolăcească în jurul meu şi să nu-mi mai dea drumul…“

Femeia era descrisă ca fiind insipidă, dar senzuală. Avea multe trăsături care nu aveau de-a face cu ale mele, dar n-aveam nici o îndoială că eram eu, căci, în ciuda nenumăratelor ei defecte, protagonistul o iubeşte cel mai mult. Aici povestea se suprapunea realităţii. Yeo Minhwan era protectorul meu. Legătura noastră avea un puternic iz de incest. Când mă întrebase odată Minhwan despre tatăl meu, îi spusesem că era un ins binevoitor, aşa, ca el. Atunci se încruntase, simţindu-se lezat. Nu-mi dădusem seama ce putea să însemne răspunsul meu. Ba nu, mă prefăcusem că nu-mi dădeam seama că îi amintisem că puteam fi fiica lui. În ciuda acestui gând cumplit, am rămas totuşi alături de el.

Abia atunci am început să întrezăresc motivul pentru care mă iubea. De fapt, dacă ar fi să vorbesc deschis, motivul pentru care rămăsese cu mine. Eu eram singurul defect al lui Yeo Minhwan, bărbatul desăvârşit din toate punctele de vedere. Aşadar, avea misiunea să mă reformeze, căci doar aşa putea să mă facă să mă desprind de el. De aceea mă iubea. Se aplecase asupra unei fiinţe lipsite de iubire, pe care încerca să o transforme scăldând-o în prea multă iubire. Aşa era el, un om minunat. Iar eu eram atât de tânără… Doar tinereţea se poate justifica prin sine. Atunci credeam că făceam o afacere grozavă oferindu-mi tinereţea în schimbul unei iubiri necugetate. Nu mi-a trecut niciodată prin minte că el se detesta din pricina mea şi îşi reproşa nesăbuinţa. Eram, în fond, doar o fată lipsită de judecată, care se simţea frumoasă numai într-o stare de continuă angoasă şi paloare.

Eu eram doar unul dintre multele lui motive de stres. Minhwan renunţase să lucreze pentru administraţia americană cu mult înainte de întemeierea Republicii Coreea. Nu reuşeam să înţeleg ce îl făcuse să se angajeze la americani, dar cu atât mai puţin am reuşit să pricep de ce se retrăsese.

— Ar fi trebuit să studiezi Turgheniev, nu Wordsworth, i-am spus atunci în glumă, dar el mi-a răspuns cât se poate de serios.

— Să ştii că învăţarea unei limbi străine nu e o treabă întâmplătoare. Am

ales să învăţ engleza în semn de protest pentru că eram obligat să învăţ limba japoneză, dar mai apoi m-am ataşat profund de ea. E inutil să ştii mai multe limbi. E ca şi când te-ai închina mai multor zei.

— Ce vorbeşti? Dacă ştii bine limba engleză, ai viitorul asigurat.

— Spui asta doar pentru că nu cunoşti America. Americanii te învață engleza, e adevărat, dar orice altceva țin doar pentru ei.

N-am reuşit să înțeleg relația lui conflictuală cu America. Pe de o parte părea încântat, pe de altă parte detesta tot ce era american. Când îşi dăduse demisia din postul deținut în administrația militară americană, parcă încheiase un experiment al cărui subiect era chiar el. Pusese capăt unei slujbe dubioase înainte ca cei care ne ocupaseră să-l acapareze cu totul. Era perioada în care stânga şi dreapta îşi ascuțeau armele pentru luptă. Odată cu victoria liberalilor şi întărirea poziției lor, a început să prindă formă şi represiunea asupra comuniştilor. Intelectualii care făceau parte din mişcări muncitoreşti au început să ia calea Nordului.

— Pot să plec cu tine, i-am propus, ştiind că deja câțiva dintre prietenii lui, figuri cunoscute, se mutaseră în Nord cu tot cu amante.

Oamenii aceia dispăruseră pur şi simplu, fără să se gândească ce avea să se întâmple cu soțiile şi copiii lor abandonați în Sud. Nici eu nu aveam habar ce ne rezerva viitorul, de aceea mă repezisem să-i fac propunerea aceea infantilă. Atunci s-a înfuriat Minhwan pentru prima dată.

— Nici să n-aud! Tu te afli aici pentru că locul acesta, aşa cum e el, e cel mai potrivit pentru tine.

— Mama mea e în Nord. Nu mă leagă de locul acesta vreo religie şi nici nu mai sunt bogată. Aş putea să trăiesc foarte bine acolo. De ce nu vrei să plecăm? Nu vrei să mergi cu mine? E din pricina soției şi a fiicei tale?

Minhwan a oftat şi s-a uitat la mine cu jale, într-un fel care mi-a lipsit de multe ori în anii ce au urmat. Îmi plăcea privirea lui întunecată şi jilavă, aşa că mă străduiam adesea să i-o provoc. Bineînțeles că era o glumă nemiloasă, dar îmi plăcea să-l văd crispându-se şi devenind rece de câte ori aduceam vorba despre soția sau fiica lui. Îl necăjeam doar ca să-l văd în starea aceea. Îi scoteam din carnețel fotografia cu familia, o puneam pe masă şi intenționat mă prefăceam că o scap.

— Mai ții minte cum ne-a povestit anul trecut şeful direcției pentru

evidența femeilor că în timpul regimului colonial japonez se mobilizaseră nişte grupuri patriotice ca să facă o investigație pentru depistarea coreenilor care încă mai aveau soții secundare? Am auzit că se doreşte îndepărtarea din guvern a funcționarilor care au amante, deci până aici ți-a fost, domnule Yeo.

Făceam adesea câte o glumă de asta, punându-mă în postura de concubină, dar el nu râdea. Adevărul e că nici eu nu râdeam, căci din glumele mele lipsea ironia, un element fundamental al umorului. Povestea lui – un intelectual căsătorit în urma unui aranjament al familiei, care şi-a lăsat soția şi copilul în oraşul natal şi şi-a luat o amantă tânără într-un loc îndepărtat de casă – n-ar fi ținut prima pagină nici măcar în cele mai mizerabile tabloide. Eu arătam şi mă purtam ca o femeie modernă, dar dorințele mele cele mai ascunse erau departe de modernitate. Nu era cazul să-mi imaginez viața lui de familie, din care eram evident exclusă, dar mă trezeam adesea creionând în minte ceafa palidă a soției sale, picioruşele grăsune ale fetiței şi măsuța lor de ceai scăldată în soare. Soția lui nu venea niciodată la Seul, iar el mergea doar o dată pe lună la Jeonju, mai cu seamă să-şi vadă mama, dar chiar şi aşa, acelea au fost momentele mele de maximă ipocrizie.

Îl conduceam mereu până la Gara Seul, deşi nu-i plăcea.

— Călătorie plăcută! Să te gândeşti din când în când la mine, îi spuneam eu prefăcându-mă că plâng.

Râdea forțat, neavând încotro. Aşteptam trenul aşezați pe o bancă mai retrasă. Prin fața noastră treceau elevi în uniformele lor de şcoală, *yangbani*[16] de modă veche cu pălăriile lor din păr de cal şi fătuci de la țară, speriate şi încărcate de bagaje, care aveau să devină slujnice sau prostituate. Oamenii aceia reprezentau realitatea gării, în vreme ce noi ilustram romantismul ei. Când trenul trăgea la peron şi venea momentul despărțirii, mă strângea puternic de mână şi se îndrepta spre tren fără să privească în urmă. Eu rămâneam pe loc, mângâind în linişte locul pe care stătuse el, încercând să cuprind toată emoția momentului, aşa încât să-mi ajungă pentru câteva zile, până când aveam să ne revedem. Locul acela rămânea ocupat de vina pe care o lăsa în urma lui.

16. *Yangban*, reprezentant al clasei nobililor cărturari. Termenul se foloseşte acum pentru a

desemna un bărbat educat şi elegant.

Vina e un adevărat afrodiziac în adulter. Oare chiar atât de trişti şi de deprimaţi eram? Nu cumva ne-am stors reciproc fiinţele până la ultima picătură doar pentru a savura seva existenţei la care altfel n-am fi ajuns? Nu ştiu. Ne doream reciproc până la epuizare şi nici atunci nu ne puteam opri. În perioada aceea nebunească a vieţii mele, prin care oricine trebuie să treacă măcar o dată în viaţă, el mi-a fost alături. Atunci eram nedespărţiţi.

Apoi a mai apărut cineva.

Joseph.

Cel care mi-a dat numele englezesc Alice.

Cel căruia eu nici acum nu-i cunosc adevăratul nume.

Triunghiul fatidic
Mai 1949

Yeo Minhwan n-a mai plecat în Nord. După ce a publicat câteva articole în care a criticat vehement măsurile luate de administraţia militară americană, s-a întors în lumea academică. A plecat pentru o vreme la Tōkyō, să conducă revista de literatură engleză a universităţii pe care o absolvise acolo pe vremuri. Rămasă singură la Seul, îmi petreceam zilele neliniştită. Anxietatea mea nu era pricinuită de absenţa lui, ci de faptul că, ieşită din lumea care se concentra doar în jurul lui, începeam să văd adevărata faţă a realităţii. Un fost coleg de la Tōkyō mi-a sugerat să mă înscriu în Asociaţia Artiştilor Coreeni, care îşi schimbase numele odată cu venirea la putere a primului guvern coreean. Pe-atunci tot poporul părea să se înscrie într-o asociaţie sau într-un sindicat. Văzându-mă că zâmbesc stingherită, mi-a spus că lumea în care trăiam nu mai era una în care să ne putem permite să rămânem detaşaţi de politică şi de ideologii. Eu l-am întrebat prosteşte dacă cei care iubesc oamenii pleacă şi cei care iubesc arta rămân, căci eu nu mă puteam hotărî ce să fac, nefiind dedicată nici uneia dintre cele două cauze. N-a înţeles ironia şi mi-a râs în nas. Nu mă privea cu dispreţ pentru că mă apucasem de băut, ci mă considera caraghioasă din cauză că nu eram vreo mare artistă. La rândul meu îl disprețuiam nu pentru caracterul lui de vierme, ci pur şi simplu pentru că nu excela în artă.

Nu ştia, desigur, că în ciuda faptului că eram un artist lipsit de îndrăzneală, aveam păreri înfocate. Vorbeam mereu cu scepticism despre propriul talent, dar făceam asta doar din modestie, dintr-un anume simţ al conservării. Odată, un cunoscut de-al meu, pictor, văzând afişele mele, m-a întrebat de ce nu pictez de-adevăratelea. Sigur că posterele aveau în primul rând o finalitate practică, aşa că era dificil de identificat în ele contribuţia mea artistică, dar ele fuseseră create de cineva, adică de mine. Mie îmi

plăcea ce lucram. Făceam parte din categoria rară a artiştilor de propagandă care nu se pricepeau deloc la politică. Sloganurile şi simbolurile pe care le cream cu minuţiozitate serveau fără îndoială unor ideologii, dar asta nu înseamnă că mă asociam şi eu lor. Eu eram liberă. Lucrările mele erau produsul simţului meu artistic, punând accent pe echilibrul unei compoziţii cu linii simple, nepretenţioase. Aşa gândeam atunci. Probabil că mă amăgeam singură, dar tot ce îmi doream era să fiu apreciată ca un artist onest. Dacă treaba unui artist e să spere că oamenii pot progresa, atunci eu eram un artist în toată puterea cuvântului. Chiar şi atunci când pictam afişe în care îi îndemnam pe bătrânii care nu ştiau carte de prin cătunele de la munte să voteze, simţeam un entuziasm de nestăvilit, în care se împleteau bucuria şi neliniştea. Aşteptam cu nerăbdare momentul în care aveam să mă desăvârşesc ca artist, ca o actriţă necunoscută care încă n-a primit rolul care să o lanseze.

Poate că eram stânjenită când eram departe de Minhwan pentru că mă simţeam mult mai liberă fără el. Îmi era un dor nebun, dar în acelaşi timp îmi dădeam seama că viaţa era posibilă şi fără Minhwan. Ca atare, aşteptam să se întoarcă rugându-mă să-mi dispară gândurile acelea smintite.

În sfârşit se apropia şi ziua întoarcerii lui. Cu o seară înainte, m-am dus la apartamentul lui cu un buchet de flori. Când am dat să pun cheia în yală, am văzut că uşa era deja descuiată. Am deschis-o larg şi m-am aruncat în încăpere cu capul înainte, ca şi cum aş fi plonjat în apă.

Înăuntru erau doi bărbaţi. În mijlocul încăperii era aruncată o valiză. Minhwan stătea în picioare lângă fereastră, cu sacoul maro pe braţ. Încă nu îşi schimbase hainele de călătorie. Părea furios şi surprins să mă vadă. Scaunul din faţa lui se mişcă cu un scârţâit ascuţit. Celălalt bărbat se ridică şi se întoarse spre mine. Îmbrăcat într-un costum negru, avea aerul unuia care întârziase la o înmormântare. Pentru o clipă fu surprins să mă vadă, dar îşi reveni repede şi mă privi surâzând. Am rămas cu privirea pironită asupra lui, studiindu-i chipul.

Era un bărbat înalt, cu trăsături armonioase şi pielea atât de albă, de parcă tot sângele i s-ar fi scurs picătură cu picătură din corp. Paloarea feţei îi scotea în evidenţă părul negru şi ochii căprui. Era, fără îndoială, un bărbat frumos, dar ceva îmi spunea că în spatele purtării lui manierate se ascundea

un caracter rebel. E posibil ca atunci când suntem prea preocupaţi să surprindem particularităţile unui lucru să nu observăm fisurile abia perceptibile. Mi-a zâmbit larg, dezvelindu-şi dinţii perfect aliniaţi şi privindu-mă cu interes. Am intrat păşind cu precauţie şi după câţiva paşi m-am oprit încordată. Necunoscutul părea coreean, dar pe măsură ce mă apropiam, începeam să mă îndoiesc că era aşa. Nu aparţinea nici rasei galbene, nici celei albe, ci făcea parte dintr-o rasă aparte, creată de Dumnezeu pentru propria-I plăcere.

— Poţi să-l saluţi pe Joseph, spuse în cele din urmă Minhwan, arătând cu un gest nefiresc spre bărbat, ca un profesor care încearcă să explice o formulă matematică pe care nici el n-o pricepe.

Joseph mă salută în engleză şi în japoneză.

— Nu vorbiţi limba coreeană? l-am întrebat eu, la care el îmi răspunse în engleză.

— Mi-ar plăcea s-o învăţ. Ajutaţi-mă dumneavoastră, domnişoară Aesun.

Zâmbetul lui radios era dezarmant, iar tonul prietenos era cuceritor. Ştia cum să câştige interesul interlocutorului, iar pe mine mă făcuse curioasă.

— De când sunteţi prieteni?

Cei doi se priviră pentru o clipă, apoi Minhwan întoarse capul, iar Joseph zâmbi indiferent. Păreau doi îndrăgostiţi certaţi.

— Eu îl consider prieten, dar cred că el gândeşte altfel, răspunse Joseph.

Zâmbind, începu să îmi povestească despre sine. Când nu pricepeam ce spunea, căci vorbea în engleză, Minhwan îmi traducea sec, vădit nemulţumit. Nu ştiam ce anume îl nemulţumea, dar atitudinea lui posacă mă inhiba. Era pentru prima oară când îmi prezenta un prieten.

Joseph Fiennes, aşa îl chema, se prezentă ca fiind rodul unei iubiri ca în *Madama Butterfly*. Fiul unui ofiţer american care se îndrăgostise de o japoneză, Joseph îşi petrecuse o parte a copilăriei fericite pe lângă cimitirul străinilor din Yokohama. Când venise vremea să înceapă şcoala, familia s-a mutat în America, unde Joseph a crescut ca un tânăr american obişnuit şi, după ce a terminat facultatea, s-a angajat. Apoi, într-o bună zi, a fost nevoit să se întoarcă în Japonia.

— Înseamnă că pe domnul Yeo l-aţi întâlnit în Japonia? l-am întrebat în japoneză, ştiind acum că era limba lui maternă.

— Domnul Yeo a fost coleg de facultate cu un amic, care ne-a făcut cunoştinţă când eu căutam un prieten coreean. Ne-am înţeles de cum ne-am văzut.

Joseph îl privi cu afecţiune pe Minhwan, dar acesta pufni zâmbind cu amărăciune. Disputa lor din priviri şi zâmbete mă făcu geloasă.

— Cu ce ocazie aţi venit în Coreea?

Joseph redeveni serios şi continuă să-mi povestească despre el. Pe lângă atribuţiile de om de afaceri, mai avea un rol foarte important, şi anume era misionar creştin, unul dintre primii care veniseră în teritoriul proaspăt ocupat, odată cu molimele.

— Da? E o ocupaţie care vi se potriveşte, i-am spus eu, încuviinţând din cap.

Vorbea cu căldură, iar privirea îi scăpăra inteligentă şi părea sinceră, fără să vădească vreo intenţie ascunsă.

— Sper că nu doriţi să deveniţi preot. Sunteţi prea tânăr. Fetele de aici n-o să vă dea pace.

— Cum aţi ghicit? Un cleric atrage la orice vârstă tinerele care vor să-şi deschidă sufletul.

După asta am izbucnit în râs amândoi, ca şi cum ne-am fi ştiut de o viaţă. Simţeam privirile furişe ale lui Minhwan, uluit să mă vadă atât de însufleţită. Simţeam gustul dulce al răzbunării la gândul că putea fi gelos. Asta mi-a dat avânt şi am continuat să glumesc tot mai provocator, iar Joseph îmi ţinea isonul, ca un preot care fuge de preoţie. Amestecam amețitor limbile engleză cu japoneză şi coreeană. Într-un final, când amestecul acesta lingvistic ne epuizase, eram toţi prieteni: eu, Minhwan şi Joseph.

Trioul nostru strălucea de tinereţe. Era ca un triunghi perfect, ca un trianglu din care răzbătea un sunet cristalin. Sunetele au încetat însă când centrul i s-a umplut de neînţelegeri, pofte şi gelozie. Ceea ce începuse ca un clinchet s-a transformat într-un muget ascuţit, care a început să ne chinuiască.

Acum regret ziua în care Minhwan m-a găsit cu Joseph în patul răscolit şi a rămas blocat în dreptul uşii. Privirea lui de gheaţă îmi ardea trupul gol. Atunci ar fi trebuit să alerg după el. Ar fi trebuit să-l opresc, să-i vorbesc, să

îmi cer iertare cu lacrimi în ochi, dar n-am putut. Am rămas lângă Joseph, incapabilă să mă mişc, de parcă trădarea ne-ar fi legat unul de altul ca o centură. Nici nu mai ştiu cum s-a întâmplat. De fapt, cred că am ştiut din prima zi, când am glumit şi am râs amestecând trei limbi, căci toţi trei eram actori desăvârşiţi.

Nici o clipă n-a fost vorba de prietenie între noi.

Treburile de misionar îl purtau pe Joseph prin toată ţara, iar câteodată se întorcea la Tōkyō pentru afaceri. Când venea în Seul, stătea în Ahyeon-dong, o zonă unde locuiau mai mulţi misionari, în casa unui pastor creştin, o doamnă din America, între două vârste. Era o casă naţionalizată de japonezi, aflată în apropierea locuinţei unchiului meu. Când ajungea în oraş, Joseph trecea mai întâi pe la mine. Unchiul meu, familia lui şi toţi cei din jurul meu erau încântaţi de manierele lui şi îl primiseră cu prietenie.

— Aesun, învaţă-mă limba coreeană, iar eu promit că te învăţ engleză, mi-a cerut Joseph într-o zi.

Aşa am devenit profesoara lui de coreeană şi am renunţat să mai vorbim în japoneză. Îi eram recunoscătoare. Speram că învăţând mai bine limba engleză aş fi putut să-mi găsesc o slujbă. Poate că aş fi putut pleca în America, la studii. Aflând de visurile mele, Joseph m-a prezentat amicului său Hammett, care lucra la Biroul de Relaţii Publice. Pe-atunci nu eram angajată nicăieri. Când Joseph l-a rugat pe Hammett să aibă grijă de mine ca de o soră mai mică, acesta n-a fost foarte încântat, dar mai târziu s-a ţinut de cuvânt. După război, când m-am dus să-l caut, profund schimbată şi ezitantă, Hammett m-a primit cu căldură.

Lecţiile noastre de limba coreeană erau interesante şi pline de naturalețe. I-am ales un nume coreean care să sune asemănător numelui său, Jo Seopju. Deşi nu era prea convins de numele lui coreean, mi-a găsit şi el mie un nume englezesc.

— Aesun… Aesun seamănă cu… Alice. Ce zici? Sună asemănător şi ţi se potriveşte.

Acestea au devenit numele noastre secrete, pe care le foloseam când eram doar noi doi. În încăperea cu tavanul jos, cu un pat şi un birou la fel de joase şi un tatami în mijloc, Joseph citea cu mare seriozitate din manualele de limba coreeană pentru şcolari. Spaţiul se umplea de vocea lui poticnită,

de respirația mea inegală şi de praful care plutea peste tot. Treptat, Joseph începu să-mi arate o altă față. Era în continuare prietenos şi politicos, dar ceva mă făcea să cred că în spatele purtării sale se ascundea o răceală calculată. Nu mă deranja prefăcătoria lui. Găseam atrăgător şi totodată primejdios un bărbat care îşi reprima adevărata natură. Deşi glumeam împreună şi povesteam vrute şi nevrute, când îmi întâlnea privirea, întorcea capul ca ars. Am început să devin tot mai curioasă. Nu avea nici un motiv să învețe limba coreeană cu mine. Când eram împreună, devenea din ce în ce mai tăcut şi n-a trecut mult până când tăcerile acestea m-au cucerit şi pe mine.

— E absolut inutil ce faceți, îmi spunea Minhwan, nemulțumit că petreceam atâta timp cu Joseph.

— De ce? Ai ceva cu Joseph? Credeam că sunteți prieteni.

Minhwan se încrunta ori de câte ori rosteam cuvântul prieten. Aveau o relație foarte bizară. Era o tensiune continuă între ei, ca între foşti iubiți sau viitori amanți. Reticența lor era mai complexă şi mai subtilă decât suspiciunea obişnuită cu care comuniştii îi tratau pe misionarii creştini veniți din Japonia. Joseph se îndreptase spre Minhwan cu aşteptările unuia străin de locul în care se afla, dar Minhwan făcuse mereu un pas înapoi, rămânând în propria străinătate. După părerea mea, amândoi erau venetici, iar prietenia lor era ancorată în glume inteligente şi sarcasm filozofic. Eu mă simțeam liberă şi satisfăcută între ei. Ne pregăteam sufertaşele pentru prânz şi plecam să facem câte un picnic la Palatul Deoksugung, pe înălțimile Namsan sau pe malul fluviului Han. Dacă se întâmpla să fiu într-o margine, mă luau imediat între ei. Când mergeam aşa, în mijlocul trioului, simțeam o gâdilătură la coate. Deşi nici unul dintre ei nu mă privea, tremuram ruşinată din tot corpul, ca un pisoi prins de ploaie.

Mă întreb şi acum dacă i-am dorit pe amândoi. Mai degrabă cred că îmi doream disperarea unuia din ei decât dragostea amândurora. Sau poate că voiam doar să rămân cu propria singurătate. Din păcate, triunghiul nostru amoros le cuprindea pe toate – dragoste, disperare, solitudine. Mă îndrăgostisem de Joseph din acelaşi motiv pentru care Minhwan se îndrăgostise de mine. Relația noastră era ireală, or eu tocmai asta căutam, să evadez din realitate. Atât eu cât şi Minhwan căutam o cale de a scăpa din

lumea sufocantă în care trăiam, iar Joseph tocmai asta ne oferea, ca o ieşire în natură care te scoate din rutină fie doar şi pentru o jumătate de zi.

În anul acela, 1949, m-am bucurat din plin, pentru ultima dată, de toate anotimpurile. După aceea am început să privesc cu îndoială şi ostilitate bobocii primăverii, ploaia de vară, razele de toamnă şi zăpada iernii. În septembrie 1948, după ce în nordul peninsulei a apărut Republica Democrată Populară Coreea, s-au înteţit incidentele armate de-a lungul paralelei 38, iar ameninţarea războiului plutea deja în aer. Desigur, atunci încă erau foarte puţini cei care credeau că ar fi putut izbucni un război. Yi Seungman[17], primul preşedinte al administraţiei coreene din Sud, şi omul pe care, dacă mi s-ar da ocazia, l-aş snopi în bătaie, făcea declaraţii aberante, de genul „Dacă izbucneşte războiul, la prânz suntem în Pyongyang[18], iar la cină în Sineuiju[19].“ Chiar dacă am fi vrut să-l credem, deja atrocităţile începuseră să ia amploare în aşa măsură încât aerul devenise irespirabil de duhoarea lor. Yeo Minhwan a fost înrolat în Asociaţia Naţională pentru Reeducare[20], care a pornit epurarea ideologică a simpatizanţilor stângii, care dăunau planurilor guvernului coreean pentru unificarea peninsulei. Yeo Minhwan a supravieţuit, ca un magician care scăpase miraculos dintr-o vânătoare de vrăjitoare, dar s-a întors cu răni psihice, care nu mai conteneau să sângereze. Regretam amarnic că nu insistasem să plecăm împreună în Nord.

17. Cunoscut şi ca Syngman Rhee (1875–1965), grafie adoptată în Statele Unite, unde a emigrat în 1904, a fost primul preşedinte al Republicii Coreea.

18. Sau Fenian, capitala Coreei de Nord.

19. Oraş aflat în nord-vestul Coreei de Nord, la graniţă cu China.

20. Cunoscut şi sub numele de Liga Naţională pentru Reabilitare şi Îndrumare sau Liga Bodo, după numele coreean (*Bodo yeonmyeong*), organism apărut după adoptarea în noiembrie 1948 a controversatei Legi a Siguranţei Naţionale, însărcinat cu identificarea şi reeducarea comuniştilor şi a simpatizanţilor stângii coreene.

— Hai măcar acum să plecăm în Nord! Sau preferi să mergem la Tōkyō? Putem pleca în America, tu deja ştii cum e acolo.

Eram atât de naivă! Oriunde ar fi mers, Yeo Minhwan era pus în aceeaşi situaţie: trebuia să aleagă între soţie şi amantă. Nu mai avea nevoie de un substitut de fiică, căci acum avea propriul copil, mai fascinant decât universul şi mai iubit decât lumea întreagă. N-ar fi trebuit să îl necăjesc cu

propunerile mele. Aş fi vrut să-i arăt că îl iubesc, găsindu-i un loc, o măsuță unde să poată să stea în liniște să traducă poeziile lui englezeşti, dar asta nu era cu putință pe pământ coreean.

Atunci m-am îndreptat către Joseph.

— Ce-o să se aleagă de țara asta? Ce-o să se întâmple cu noi dacă iese învingătoare Coreea de Nord? Minhwan e tot mai ciudat. E negru la față, de parcă tocmai s-ar fi întors din iad, şi suferă, căci se simte trădat.

L-am întrebat dintr-o suflare, neliniştită, în limba japoneză. Spre surprinderea mea, Joseph mi-a răspuns într-o coreeană mult îmbunătățită.

— Domnul are în pază țara asta, iar Minhwan e un om înțelept.

Deşi mi-a dat un răspuns cât se poate de banal, m-am încrezut în vorbele lui.

Relația mea cu Minhwan se deteriora vizibil. Nu reuşeam să îi alin chinul şi neliniştea. Era ca un animal pierdut într-un labirint fără ieşire, iar eu nu eram decât un pui de animal care se agita în urma lui. În felul acesta ne pregăteam să devenim personajele principale ale unei tragedii. În jurul nostru lumea deja îşi terminase pregătirile, lipseau doar moartea, nimicirea şi nebunia. Mai erau trei luni până la izbucnirea războiului.

Cum aş putea să explic ce s-a întâmplat? Şi acum mi-e greu să înțeleg că fiecare aventură are circumstanțele ei. Mă consideram deschisă la minte, dar nu ştiam absolut nimic despre iubirile care-ți taie răsuflarea. Credeam că ştiu ce e dragostea, dar e limpede că nu pricepeam că ea se putea manifesta în mai multe feluri. Joseph era un prieten dintr-o lume nouă, o lume fascinantă din care eu nu aveam cum să fac parte vreodată. El era şi american, şi japonez. Avea, cum s-ar zice, pistolul într-o mână şi sabia în cealaltă. Îi invidiam libertatea, bunăstarea, generozitatea şi-mi era ciudă că mie mi se luaseră aceste privilegii, deşi nu le avusesem niciodată. Îmi doream să fim egali, iar ca să mă vadă egală cu sine era obligatoriu să mă dorească.

— Ce s-ar putea întâmpla dacă azi ai face o pauză de la rugăciune? l-am întrebat într-o zi, deşi nu cred că eu am fost cea care a făcut primul pas.

În ciuda faptului că aveam amândoi un vocabular bogat, ne înțelegeam cu oarecare greutate şi eram mereu în căutarea unui sistem al nostru de comunicare, un limbaj al semnelor în care intervenea căldura pielii, a

trupului.

Afară ploua mărunt.

— Alice, tu de ce n-ai prieteni? m-a întrebat Joseph, privindu-mă în ochi, dar cu urechile ciulite la ploaia persistentă. Avea privirea primejdios de sticloasă, ca o scară cu treptele ude şi alunecoase.

— Nu pari să mai ai pe nimeni în afară de el, mi-a reproşat Joseph pentru prima dată.

— El e prietenul meu, e familia mea, e maestrul meu.

— Un singur om poate să îndeplinească un asemenea rol: un tată.

— Tu n-ai cum să ştii. N-ai cum să ne înțelegi, chiar dacă vii cu cele mai bune intenții, pentru că la un moment dat tot o să pleci de aici, i-am răspuns şovăind, în engleză.

Am simțit cum îmi urcă pe şira spinării un fior rece. Deodată, toată tristețea pe care o îndurasem până atunci m-a copleşit. Mi-am ridicat capul şi l-am privit în ochi.

— Alice, mi-e mai teamă să-mi trădez prietenul decât îmi este să trădez biserica, mi-a spus privindu-mă cu mâinile tremurând, ca un preot care şi-a pierdut crucea.

Avea palmele transpirate şi livide. M-am apropiat de el. Nu mai aveam nici puterea, nici voința să ne împotrivim. Ne-am îmbrățişat strâns. Buzele noastre fierbinți ştergeau şi înghițeau orice scuză. Clipa pe care o aşteptaserăm de când ne-am cunoscut s-a lichefiat, pătrunzându-ne trupurile ca o sevă fierbinte. Uitând de sine, de datoria lui, Joseph s-a abandonat lumii dintre picioarele mele şi cu fiecare mişcare a lui mi se părea că aud cum se rupe ceva în mine.

— Alice… a gemut Joseph, strigându-mă pe numele pe care mi-l dăduse chiar el.

Speram că aceea avea să fie prima şi ultima dată, dar am continuat să ne întâlnim în secret.

În cele din urmă a venit şi ziua fatidică. Minhwan a deschis uşa şi a rămas țintuit în prag văzându-şi prietenul şi amanta înlănțuiți pasional, sărutându-se frenetic. Încăperea în care murmurul lui de dezamăgire se suprapusese peste gemetele noastre de plăcere se cufundă în tăcere. Minhwan mă fixa cu o privire de gheață. Ochii, în care nu era nici urmă de

simpatie, de amintiri sau de planuri de viitor, îi scăpărau sălbatic. În clipa următoare s-a întors şi a plecat fără să privească în urmă. Atunci mi-am dat seama că nu ştiam nimic despre bărbatul de lângă mine. A fost primul moment în care am început să am îndoieli în privința lui Joseph, dar era deja prea târziu. Afecţiunea şi credința lui erau prea călduroase, dorința lui carnală prea bruscă.

Totul s-a strâmbat, s-a surpat, s-a sfărâmat. Nu mai puteam să-i cer lui Minhwan să mă ierte. Războiul deja îşi deschidea fălcile în urma noastră, să ne înghită. Ar fi trebuit să mă grăbesc şi să presimt că era posibil să nu-l mai văd niciodată.

La sfârşitul războiului, Minhwan a căzut victima epurării din Nord. Am aflat vestea în ziua semnării armistiţiului de încetare a focului. Era 27 iulie 1953.

Întoarcerea primei năluci
16 februarie 1954, seara.

Mă numesc Alice.

Joseph e cel care mi-a dat numele acesta.

— Bună, Joseph!

Cel care se îndreaptă acum spre mine e chiar Joseph, cu fața lui palidă ițindu-se din întuneric. Timpul nu pare să fi trecut peste figura lui atrăgătoare, cu maxilare puternice şi ochi pătrunzători. De cum îmi zâmbeşte, legătura dintre noi, ruptă brusc în urmă cu patru ani, se reface pe loc.

— Nu pari mirată să mă vezi, zice el puțin dezamăgit.

Aşa e. Nu mă surprinde că s-a întors. Nu m-am îndoit nici o clipă că aveam să îl revăd.

— Te aşteptam. De multă vreme.

— Alice, eşti la fel de… suplă.

Joseph îşi înghite cuvintele înainte să-i scape „Eşti la fel de frumoasă“ şi nu-şi poate ascunde uimirea să mă vadă îmbătrânită înainte de vreme.

— Eşti la fel de prezentabil, domnule pastor, soldat în oastea Domnului.

Joseph nu pare ofensat de sarcasmul meu. Încuviințează din cap ca şi cum s-ar fi aşteptat să spun asta.

— Bine măcar că în seara asta nu-ți ascunzi adevărata identitate.

Nici de data asta Joseph nu-şi pierde calmul.

— E rece. Hai să continuăm discuția înăuntru!

— Să nu-mi spui că tu eşti cel care mă căuta de la serviciile secrete!

Joseph deschide portiera din spate a jeepului şi se întoarce spre mine.

— Alice, în primul rând am venit ca prieten, ca unul care te-a iubit şi căruia îi pasă de tine.

Prietenul meu, de care mă leagă amintirea unor nopți fierbinți, se poartă

formal. E o situaţie penibilă, dar încerc să mă concentrez. Joseph nu e acelaşi ca înainte. De fapt, nici pe acela nu am reuşit să-l cunosc cu adevărat. Acum însă am o mulţime de întrebări pentru acest ofiţer al serviciilor secrete americane, care s-a apropiat de mine în calitate de misionar creştin. Să nu mă las pradă furiei că m-a înşelat. Nu e momentul. Mai bine să fiu recunoscătoare că am ocazia să-l înfrunt şi să aflu adevărul.

Jeepul ţine piept vântului tăios, sfâşiind întunericul nopţii şi ne duce până la intrarea într-o baracă militară. Înăuntru e cald, soba care duduie. Alături, o canapea. După ce îi dă liber ordonanţei care ne-a adus, Joseph aprinde toate becurile. Se vede din privirea lui că în lumina puternică par o arătare şi mai bizară.

— Ai venit şi tu odată cu Marilyn Monroe?

În loc de răspuns, Joseph face un semn vag din cap.

— De ce ai venit tocmai acum? Ai aflat de la Hammett unde sunt şi ce fac?

— Am fost în Tōkyō în toată această perioadă. Am primit întruna veşti despre tine.

Joseph se apropie, îmi pune un braţ pe umăr şi mă îndeamnă să mă aşez pe canapea. Are gesturi la fel de fine şi de uşoare.

— Am vrut să vin încă de anul trecut, când am auzit că l-ai căutat pe Hammett, dar n-am putut. Ai făcut foarte bine că te-ai dus la el, Alice.

Îl privesc în ochi şi mă cuprinde un fior.

— Mi-am adus aminte de cunoştinţele mele mai vechi când m-am întors la Seul. În Coreea, în ziua de azi, nici cerşetor nu poţi să fii dacă n-ai relaţii.

— Ai făcut un progres fantastic la engleză, mă complimentează Joseph zâmbind.

— Fireşte, doar am învăţat-o de la bun început de la un mare profesor.

Joseph mă priveşte cu seninătate în ciuda răspunsului meu sarcastic.

— Nu e cazul să te chinuieşti să mă priveşti cu căldură. Acum ştiu cine eşti. Hai să nu ne mai prefacem!

Îmi trec mâna prin părul vopsit aiurea şi continui cu seriozitate.

— Nu am resentimente faţă de tine. Am fost naivă atunci. Sunt în continuare. E problema mea. Am aflat destul de curând adevărul despre tine, când am găsit o scrisoare pe biroul lui Hammett. Am văzut că pusese

în ea poza mea şi mi-am dat seama că era pentru tine. Abia atunci mi-a picat fisa de ce greşeai mereu pasajele din Biblie şi de ce mergeai atât de des în delegaţie la Dongnae, lângă Busan, adică la baza militară. Tot atunci mi-am dat seama că ultima ta plecare la Tōkyō a coincis cu mutarea la Seul a cartierului general pentru operaţiuni în Asia de Est. Odată, când ţi-am scotocit prin valiză, am găsit fotografii cu peisaje exotice cu palmieri şi mă întrebam de unde sunt. Acum ştiu că erau din Manila, unde e baza militară americană. În plus, ai avut o grămadă de scăpări. Dumnezeule mare! Unde s-a mai pomenit un preot care să sărute aşa ca tine? Dacă eram o agentă secretă isteaţă din Coreea de Nord? Ce făceai atunci?

Pe măsură ce mă entuziasmez de discursul meu usturător, Joseph îşi recapătă calmul. Nu schiţează nici un gest, ascultă cu sânge rece, ca un profesionist.

— Tu de ce te-ai dus în Nord? Ai fost dusă cu forţa? mă întreabă el ridicându-şi capul.

Întrebarea mă ia prin surprindere, dar îmi revin repede.

— Sunt dezamăgită. Tocmai tu să nu ştii? Cum să lase în urmă Republica Populară Coreeană un talent aşa ca mine?

Venind de la el, discuţia despre război e lipsită de substanţă. Chiar dacă a redactat tot soiul de documente secrete în timpul războiului, Joseph nu are habar cum e războiul şi ce se întâmplă cu adevărat pe front. Mă întorc ca şi cum subiectul nu m-ar fi interesat. Îmi reaşez picioarele, pe care le ţinusem încrucişate. Genunchii îmi tremură. Mâinile îmi tremură şi ele incontrolabil. Le vâr repede în buzunare, să nu se vadă.

— Alice, eşti bine?

— Da. Sunt doar puţin răcită.

Încerc să-mi ascund neliniştea, dar Joseph a apucat să mi-o simtă. Se apropie de mine să mă ia de umeri, dar mă împotrivesc şi mă ridic. Mă cuprinde ameţeala din pricina atingerii, chiar şi pentru o clipă, a unei mâini care păstrează amintirea trupului meu.

— Alice, am venit cu o misiune importantă. Adevărul e că m-am suit imediat în avion şi am venit de la Tōkyō de cum am aflat că tânăra coreeană implicată în incidentul pe care îl investigăm eşti tu. Avem nevoie de ajutorul tău. Mă pregăteam să îţi cer oficial să lucrezi cu noi, dar… Hammett mi-a

spus că încă nu ți-ai revenit psihic. Mi-e teamă să nu redeschid nişte răni tocmai acum, când eşti pe drumul cel bun.

— Serios? Ce putea să te facă să vii atât de grăbit după mine? Ceva mai grozav decât concertul lui Marilyn Monroe? Eşti fantastic! Cum să apari după câțiva ani aşa, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat? Te-ai distrat copios în tot acel timp în care mă amăgeai? izbucnesc eu, dând frâu liber mâniei înăbuşite până atunci, dar vocea mea ascuțită abia se aude între pereții barăcii metalice.

Sunt un spectacol jalnic, iar țipetele şi bătăile din picior nu fac decât să mă afunde şi mai mult în penibil.

— Să mă scuz acum pentru ce-a fost în trecut ar fi o nouă insultă pentru tine, dar Alice, crede-mă, prietenia noastră a fost sinceră, aşa cum e şi amintirea ei, mă roagă Joseph, cu ochi de copil. Încearcă să-mi recâştige încrederea, aşa cum o făcea mai demult, dar nu mai sunt naivă.

— Nu ştiu care e adevăratul motiv pentru care ai venit, dar e limpede că ceva te împinge să-ți ceri scuze acum. Ştiu că poți fi abject ca un japonez şi pragmatic ca un american dacă e nevoie!

Sunt gata să-mi continui atacul, dar tocmai atunci intră în baracă, prin spatele lui Joseph, doi agenți americani în haine civile. Cei doi, de statură scundă, cu părul castaniu dat cu pomadă, se proțăpesc în stânga şi în dreapta mea. Privirea lor sticloasă mă trezeşte la realitate. Nu e cea mai bună situație în care să îi fac reproşuri lui Joseph. Acesta îşi îndreaptă şi el statura şi ia o poziție oficială. Nu aşa mi-am imaginat momentul revederii. O bază militară dezolantă nu e locul ideal pentru o întâlnire între foşti amanți. Nu mai vorbesc de faptul că este extrem de umilitor să apar în fața unui fost iubit în calitate de informatoare, dar nu trebuie să uit că pentru el nu sunt decât o slugă plătită, cum e şoferul sau femeia de serviciu.

Cei doi agenți îi aruncă o privire lui Joseph, iar acesta îmi atinge din nou umărul, făcându-mi semn să mă aşez.

— Alice, ai auzit de propaganda inamică? mă întreabă Joseph cu blândețe, dar pe un ton ferm. E vorba de propaganda pe care o fac la radio părțile beligerante în timpul războiului. Pentru asta sunt racolate, în general, femeile care vorbesc bine limba inamicului. În timpul celui de-al Doilea Război Mondial, de exemplu, o japoneză care făcea propagandă americană

în Tōkyō sub pseudonimul de „Trandafirul din Tōkyō“ se bucura de foarte multă popularitate. În timpul războiului coreean, Nordul a făcut propagandă antiamericană. Vocea lor era o femeie care vorbea engleza americană şi pe care soldaţii o porecliseră „Bocitoarea din Seul“, pentru că citea pe un ton plângăcios lista morţilor din armata americană. Poate chiar plângea. E posibil să fi fost obligată să facă anunţurile acelea la microfon. Atunci nu ştiam cine era. Nu puteam nici măcar să ne dăm seama dacă era vorba de o femeie tânără sau nu. După război am descoperit că femeia, care are până în patruzeci de ani, e pastor şi misionar creştin foarte activ în sudul Coreei. E fiica unui industriaş bogat de pe coasta de est a Statelor Unite. Problema e că, în ciuda căutărilor familiei, n-a fost găsită. Nu a apărut nici când s-au făcut schimburile de prizonieri de război şi nici n-am ştiut nimic de ea până de curând, când a fost găsită de oamenii noştri. Se află la Pyongyang, dar vrem să o aducem la Seul fără să facem vâlvă, numai că persoana care trebuie să o ajute să scape de acolo e problematică. Alice, tu îl cunoşti pe Lim Bokhun, nu-i aşa?

„Bocitoarea din Seul“… Ce nume! Câte alte bocitoare n-or mai fi în Seul? Bocitoare adevărate, care plâng soarta copiilor flămânzi şi singuri, care nu mai au nici lacrimi să plângă.

— Ce e cu Lim Bokhun?

Joseph şi cei doi agenţi îmi studiază cu atenţie reacţiile.

Lim Bokhun.

Amintirea lui ocupă o părticică mică din memoria mea, dar este cea mai vie. Dacă întâlnirea mea din noaptea asta cu Joseph e pricinuită de Lim Bokhun, e limpede că este una de rău augur.

— N-a fost arestat?

— Nu. De cum a ajuns pe insula Goje a evadat şi s-a întors în Nord, a răspuns unul dintre cei doi agenţi cu părul şaten, continuând: Nu poţi să nu-i admiri calităţile. A furat o camionetă de la noi şi a trecut de unul singur munţii în provincia Gangwon.

Lim Bokhun, spionul comunist cu faţă de şarpe şi picioare de şobolan, cu pielea tuciurie şi slab ca o scândură, fusese capturat pe nava *Ocean Odyssey* datorită memoriei mele vizuale, cu care mă mândream. Aflu acum că făcuse de unul singur o mişcare de gherilă şi reuşise să fugă în Nord. Era o poveste

plauzibilă în ceea ce-l privea.

— Ce legătură are Lim Bokhun cu „Bocitoarea din Seul“?

Agenții mă privesc cu precauție înainte să-mi răspundă.

— Lim a contactat un informator de-al nostru din Nord susținând că se afla în primejdie din pricină că fusese arestat în Sud şi că era suspectat de legături cu americanii. A propus să intermedieze transferul „Bocitoarei din Seul“ în Sud cu condiția să îi asigurăm plecarea în siguranță în străinătate şi o sumă uriaşă de bani. Între timp, n-a mai apărut la întâlnirile stabilite şi nu mai putem lua legătura nici cu informatorul nostru. Ca să rezum, despre Lim Bokhun nu ştim nimic. Îi ştim doar numele, dar nimeni nu ştie cum arată.

Îmi păstrez calmul. Simt privirea lui Joseph ațintită asupra mea.

— Eu ce să… Cum aş putea să vă ajut?

Cei doi răspund la unison:

— Să ne spui cum arată.

Reuşesc cu greu să-mi stăpânesc un hohot de râs. Spionii ăştia americani n-au nimic de-a face cu agenții din filme, care învârt pistoalele şi mânuiesc armele cu dexteritate. Ăştia doi îți provoacă milă. Îmi amintesc că am auzit despre tinerii țărani coreeni, băieți inimoşi şi curajoşi, racolați din taberele de refugiați şi trimişi la instruire într-o bază americană secretă din Saipan, care nu se mai întorceau din misiunile în care erau trimişi. Cine ştie? Poate că unii dintre ei, rămaşi ascunşi prin vreun tunel în provincia Hamgyeong din Nord, în urma unei misiuni prost organizate, aşteaptă şi acum ordinele americanilor, în timp ce vânează iepuri ca să nu moară de foame.

— Păi… nu ştiu… Nu-mi mai amintesc cum arată.

Cei doi nu se lasă păcăliți. Unul dintre ei îmi arată o coală de hârtie şi un creion.

— Poți să-i desenezi fața?

Luată prin surprindere, întorc capul spre Joseph.

— Era puțin mai înalt decât mine… Cam cu un deget mai înalt. Nasul ascuțit ca o peniță, buzele subțiri şi vinețiii… Ah, avea o cicatrice mică sub un ochi! încep eu să îngaim.

Unul dintre agenți împinge iar hârtia spre mine.

— Desenează, te rog, tot ce-ți aminteşti.

Toți trei mă privesc aşteptând ceva de la mine. Mi se pare că până şi hârtia şi creionul de pe birou mă îndeamnă să fac ceva. Mă aşez pe scaun, ca pentru a satisface toate aceste aşteptări, apoi iau creionul şi, cu mişcări uşoare, trasez două linii diagonale pe coala de hârtie. Când spinteci astfel întregul unei foi, aceasta devine inutilă.

Iritați, cei doi şateni deschid gura să spună ceva, dar Joseph se ridică în picioare şi îi trimite afară din priviri.

Rămânem iar singuri, doar eu şi el. Acum, că ştiu ce vrea de la mine, sunt mult mai puternică. În orice joc, ca şi în dragoste, pierde cel care lasă să se vadă ce vrea. Încăperea se umple de animozitate, emanată de mine, evident. Îl fixez pe Joseph cu privirea. Acum ştiu că n-a venit pentru mine, ci pentru a o salva pe „Bocitoarea din Seul“. Femeia aceea, cândva idolul soldaților americani, e mult mai importantă decât mine. Acum înțeleg abia ce simt cu adevărat pentru Joseph şi îmi vine să plâng.

— Alice, eşti bine?

Lacrimile îmi curg şiroaie pe obraji şi simt o mare uşurare.

— Nu mai desenez, îi răspund în coreeană.

— E în regulă, nu trebuie să desenezi.

— Ştiai dinainte că avea să înceapă războiul. Avioanele americane aşteptau deja de ceva vreme pe aeroportul militar din Gimpo, pregătite să evacueze soldații americani. A durat ceva, dar până la urmă coreenii au aflat cât de laşi ați fost. Ne spuneați plini de siguranță că n-are să înceapă nici un război în timp ce voi vă activați în secret contactele de urgență şi făceați planuri de evacuare. Sigur că nu sunteți singurii vinovați. Politicienii şi bogătaşii noştri sunt şi ei condamnabili. Dădeau petreceri peste petreceri, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, în timp ce-şi țineau iahturile pitite pe lângă coastă, la Busan, ca să poată fugi în Japonia. Singurii care au avut de suferit au fost soldații necunoscuți şi coreenii obişnuiți, care au devenit peste noapte țintă pentru artilerie.

Mă răstesc la Joseph cu vocea mea piţigăiată. Aş vrea să-mi pot stăpâni lacrimile, dar nu reuşesc.

— Te-am urât o vreme, după ce am aflat cine erai cu adevărat. Eram convinsă că ai fi putut să mă salvezi, dacă ai fi vrut. Abia mai apoi mi-am dat seama că era o presupunere neîntemeiată. Tu aveai destinul tău, eu pe-al

meu, Yeo Minhwan pe-al lui. Nici nu mai contează, singurul lucru cu adevărat important era cine avea să moară primul.

Yeo Minhwan. Numele îmi zboară de pe buze cu viteza unui glonț tras de un lunetist. Ne privim pentru o clipă uluiți amândoi. Dintr-odată animozitatea dintre noi se transformă într-o legătură strânsă.

— Acum ştiu de ce nu te plăcea. Intuise ce fel de om eşti. Ştia că după ce ne-ai distrus relația aveai să-ți iei tălpăşița, ca un laş!

Joseph se crispează când îi vorbesc de Minhwan. Toți avem câte un nume care ne sună înspăimântător în urechi, care ne face să ne cutremurăm. Yeo Minhwan – amantul meu, prietenul lui, romanticul comunist al amândurora.

— Ai auzit ce-a pățit? A dispărut, aşa ca tine, Joseph. Nu ştiu nici acum când şi în ce condiții a fost răpit de cei din Nord, dar din câte am auzit, s-a aflat printre cei executați anul trecut. Crima lui… spion al imperialiştilor americani.

Îmi şterg lacrimile cu furie. Nu vreau să plâng amintindu-mi de el. Lacrimile acestea banale, izvorâte cu atâta uşurință, n-au cum să spele nici un păcat.

— Alice… El nu…

Joseph se răzgândeşte şi îşi înghite restul cuvintelor, recăpătându-şi cu greu glasul.

— Îmi pare rău, Alice. N-a trecut nici o zi în care să nu-mi fac griji pentru tine. Ştiam că unchiul tău lucra la guvern şi credeam că ai reuşit să pleci în siguranță. M-am întors la Seul în septembrie, după ce oraşul a fost recucerit de aliații ONU. Oraşul era scrum. Am urcat până la Pyongyang. A fost îngrozitor. Când se retrăsese, Armata Poporului lăsase toate adăposturile antiaeriene pline de cadavre. Singura pradă de război pentru noi au fost lăzile cu sticle de vodcă găsite în ambasada sovieticilor. Chiar şi acolo am continuat să te caut, să întreb de tine. Singurul răspuns pe care-l primeam era că, cel mai probabil, erai moartă. Ştiam că nu putea fi aşa, că ai supraviețuit cumva.

Joseph mă priveşte din nou cu blândețe, ca un pastor creştin, uitându-şi statutul, dar o privire, oricât de caldă şi plină de bunăvoință ar fi, n-are puterea să salveze oameni.

— Alice… Ce s-a întâmplat cu tine?

E o întrebare extrem de importantă, pe care probabil că voi fi nevoită să mi-o pun pentru tot restul vieții. Chiar de-ar fi să găsesc un răspuns, întrebarea va rămâne tot acolo, continuând să mă chinuiască.

— Nu ştiu. Nu-mi amintesc. Voi doi aţi dispărut… Deodată a sosit Armata Poporului călare pe tancuri sovietice… Lumea a ieşit în stradă fluturând steaguri nord-coreene… Am ieşit pe bulevardul Jongno şi am văzut portretele lui Kim Il-sung şi Stalin tronând pe faţada Magazinului Hwasin. Apoi într-o noapte, pe când dormeam, a dat buzna în camera mea unul dintre tinerii cu banderolă… Începusem deja să desenez postere pentru propaganda nord-coreeană. Am făcut asta toată vara. O vară îngrozitoare. Spre sfârşitul verii cruzimea ajunsese de nesuportat. Era mai rău decât în iad… Centrul Seulului era găurit ca un fagure de bombele trupelor aliate. Am auzit că au debarcat la Incheon şi se îndreptau spre noi. Apoi… Nu mai ştiu. După asta nu-mi mai amintesc nimic… În pânza încurcată a amintirilor e ţesută şi una în care sunt legată în şir de alţi oameni şi mărşăluim spre nord… Dacă te împiedicai sau nu puteai să mergi drept, te împuşcau pe loc. Am mers aşa până mi-au sângerat tălpile. Apoi… firul se rupe. Chiar nu ştiu ce s-a întâmplat. Când mi-am recăpătat cunoştinţa eram în lagărul de refugiaţi la Huicheon, unde lumea îmi spunea „nebuna“ sau „fata aia sărită cu părul cărunt“.

Ajunsă în punctul ăsta, mă prăbuşesc pe scaun ca o actriţă dintr-o tragedie, cu gesturi exagerate şi voce tremurândă, de parcă aş fi dat viaţă unui personaj dintr-o piesă de teatru celebră. Parcă nu vorbesc despre mine, ci despre o nefericită lovită de soartă şi de nebunie, pe care o interpretez magistral, dar cu care nu m-aş putea identifica niciodată. Cred asta cu putere, altfel n-aş putea supravieţui. Existenţa mea e condiţionată de jocul acesta, în care rolul meu e creat din adevăruri şi minciuni întreţesute.

Asta e adevărat. Pentru o vreme mi-am pierdut, într-adevăr, memoria. Toamna aceea mi-a fost smulsă cu totul din amintiri. Un avion de luptă B-29 mi-a bombardat sufletul şi mintea şi le-a făcut scrum, ca şi cum într-o zi bombele cu napalm ar fi căzut ca ploaia de vară şi mi-ar fi topit creierul. Cădeam mereu, plângeam şi-mi pierdeam cunoştinţa. Aveam ochii larg deschişi, dar nu vedeam nimic. O călugăriţă luată cu forţa în nord odată cu mine mă ridica neobosită şi mă sprijinea de umărul ei. În momentele în care

îmi reveneam, mă trezeam brusc într-un lagăr de reeducare sau mărşăluind pe un drum ori într-un tren. La un moment dat, mi-a ajuns la urechi zvonul că am putea fi duşi în Manciuria, împreună cu soldaţii coreeni luaţi prizonieri în război. Pe mine m-au trimis însă în lagărul de la Huicheon, unde erau şi prizonierii de război americani. Am fost pusă la curăţenie şi la adus mâncarea, deşi vorbeam în dodii şi scuipam de cum deschideam gura. În locul acela ca o cocină nu exista nici o bucătărie, aşa că mâncarea era pregătită de femeile dintr-un sat din apropiere şi adusă în lagăr. Uitam adesea că eram în viaţă şi mă aşezam inertă pe pământul noroios, făcând grămăjoare din surcele. Nu mi-am imaginat niciodată că aveam să supravieţuiesc. Într-o seară mi-am băgat mâinile în vatră, căci focul arăta ca nişte flori portocalii. Femeia de alături mi-a tras îngrozită mâinile din foc. Apoi a venit zi de zi să-mi aducă plante medicinale şi să-mi îngrijească rănile. Într-o zi, pe când rătăceam aiurea şi mai făceam câte ceva din măruntele treburi care îmi erau încredinţate, am observat că femeia aceea făcea un lucru straniu. Când le ducea mâncarea soldaţilor americani, le strecura ceva în palmă. M-am repezit în urma ei, am apucat-o de poale şi i le-am ridicat sus. Într-un buzunar secret al pantalonaşilor avea prinse cu ace de siguranţă mai multe fâşii mici de pânză, pe care le scotea şi le dădea pe furiş americanilor. Pânza era foarte subţire, dintr-un material special şi conţinea instrucţiuni despre repatriere, un spaţiu unde să poată fi trecut numele şi avea semnătura comandantului forţelor ONU. Erau tipărite cu acelaşi font pe care îl văzusem de atâtea ori pe documentele oficiale americane. Femeia mi-a acoperit gura cu mâna, cuprinsă de panică. Fusese racolată de agenţii sud-coreeni şi lucra în secret să obţină numele prizonierilor de război americani, în vederea pregătirii negocierilor pentru încheierea unui armistiţiu şi a schimbului de prizonieri. Deşi eram cu minţile rătăcite, mi-am dat seama că era singura mea şansă, aşa că am rugat-o să mă ia şi pe mine cu ea. Femeia i-a vorbit despre mine agentului secret care se ascundea în sat şi de a doua zi am început şi eu să adun numele prizonierilor americani. La început aceştia nu aveau încredere în mine, dar au început să coopereze văzând că eram foarte prevăzătoare. În ciuda pericolului, soldaţii au început să-şi scrie numele în mare secret. Câte un nume, care fusese scris cu un creion bont, era aproape imposibil de

descifrat, alte nume erau scrise strâmb şi îngrămădit, de parcă fuseseră notate pe sub plapumă. Într-o lună, împreună cu femeia aceea, am adunat cam o sută de nume ale soldaților americani. Eram foarte precaute, păşind cu grijă ca pe o pojghiță subțire de gheață, căci dacă am fi fost prinse, ne aştepta tortura şi plutonul de execuție. La începutul lunii decembrie agentul sud-coreean ne-a trimis instrucțiuni. Era ultima mea şansă de a evada. După cum mi se spusese, pe la miezul nopții m-am ascuns într-un camion de muniție cu care am ieşit din lagăr, zgâlțâindu-mă şi rostogolindu-mă pe podeaua lui pe drumurile abrupte de munte. Când am ajuns la intrarea în sat, am coborât. Acolo mă aşteptau un agent sud-coreean îmbrăcat în uniformă nord-coreeană şi familia femeii. Soțul ei era bolnav de tuberculoză şi nu părea să mai aibă vreo şansă la viață. Copila care o ținea strâns de mână pe femeie era nepoata ei, care îşi pierduse părinții într-un bombardament. Ea e Jeongnim. Agentul ne-a ascuns pe toți într-un camion militar şi ne-a dus la Hamheung. Am ajuns în cele din urmă acolo, după multe peripeții şi momente în care am fost la un pas de moarte, iar soțul femeii era inconştient, căci vomitase sânge tot drumul. Femeia a înțeles că nu puteau continua drumul, aşa că m-a rugat să am grijă de Jeongnim. Cu lacrimile şiroindu-i pe obraji şi strângându-mă tare de mână, femeia aceasta care mă salvase din cel mai întunecat colț al universului mă ruga să mă întorc acasă şi să-mi trăiesc viața. Ne-am despărțit, simțind că nu aveam să ne mai vedem vreodată. Agentul ne-a ajutat să luăm un tren spre Heungnam, apoi a plecat într-o altă misiune. Am pornit la ora două noaptea şi am ajuns în port la Heungnam la ora cinci dimineața, unde haosul era în toi, căci peste o sută de mii de refugiați se îngrămădeau acolo. Forțele aliate se pregăteau să se retragă în grabă, iar printre refugiați se răspândise un zvon că în momentul în care trupele Chinei comuniste aveau să ajungă la Heungnam, americanii aveau să detoneze bombe nucleare să facă totul pulbere. Țipetele disperate ale refugiaților şi tropotul lor zguduiau cerul, şi pământul, şi marea. Inima a început să-mi bată cu putere când am văzut mulțimea de capete cu părul ca funinginea întinzându-se până în zare. N-aveam destulă voință şi nici putere să-mi fac loc prin mulțimea aceea şi, simțind cum mi se înmoaie genunchii, m-am lăsat la pământ. Mintea mi s-a încețoşat. Mi-era mai teamă de voința de nestăvilit a maselor decât de

bombardierele care zburau pe deasupra noastră. Am dat ochii peste cap. Nu mai aveam aer. Jeongnim mi-a turnat câteva picături de apă în gură, dintr-o ploscă pe care o aveam la noi, apoi mi-a masat picioarele înghețate cu mâinile ei mici şi a suflat abur cald, să mă încălzesc. Divizia întâi a armatei americane plecase deja din Heungnam şi se îndrepta spre Busan. Agitația a crescut şi mai mult printre refugiații care se împingeau pe chei când au început să apară navele trimise să-i evacueze pe soldați. Până când se încheia îmbarcarea soldaților, oamenii aceştia nu îndrăzneau să doarmă sau să mănânce, stăteau doar pe chei cu gâturile lungite, încercând să vadă ce se întâmpla. Vitele legate de căruțe mugeau cu disperare, copiii urlau, un om care ştia câteva cuvinte în engleză se ruga de soldații americani să îl ia pe navă, împreună cu familia, arătându-le Biblia drept dovadă că nu era comunist. Când, în cele din urmă, a început şi îmbarcarea civililor, s-a dezlănțuit iadul pe pământ. Oamenii au început să se împingă şi să se lovească unii pe alții, să sară în apele înghețate ale mării ca să ajungă mai repede. Perechile care se țineau strâns de mâini erau despărțite de mulțime, copiii care se pierduseră de părinți plângeau înspăimântați, un bătrân care renunțase să mai ajungă la bord îşi lua un ultim rămas-bun de la fiul său fluturând din mână. Ca să mai reducă din încărcătură, oamenii începuseră să arunce în mare bunurile lor de preț, cu care veniseră până acolo. O maşină de cusut, o măsuță de toaletă, o vioară, un cățel, o vază şi câte şi mai câte pluteau în derivă în apele portului de la Heungnam. Cine să ajute o tânără cu mințile rătăcite şi o fetiță neajutorată? Vasele erau deja atât de încărcate, încât era un miracol că nu se scufundau. Jeongnim şi cu mine era să murim sufocate în câteva rânduri, când încercam să ne alipim fluxului uman. Pământul parcă se înclinase pe axa lui şi simțeam deja în ceafă răsuflarea armatei chineze. Faimoasele avioane ale Gărzii Naționale din Missouri şi avioanele de vânătoare decolate de pe portavioane bombardau neîncetat, de parcă americanii şi-ar fi propus să-şi lase toată muniția în Heungnam. Câteodată, spre surprinderea mea, nu mai auzeam nimic, ca şi cum n-aş mai fi avut urechi. Mirosul oraşului în flăcări îmi amorțea nările. Jeongnim mă ținea strâns de mână şi se străduia să-şi stăpânească plânsul. Mânuța ei era umedă, de parcă lacrimile înăbuşite îi ieşeau prin palme. M-am uitat în jur năucită. Într-o parte am văzut câțiva soldați americani care aşteptau să se

îmbarce. Făcuseră un foc mare şi ardeau toate alimentele şi muniția care nu putea fi încărcată pe vas. M-am dus spre ei, trăgând-o pe Jeongnim după mine. I-am rugat să ne ajute, să o salveze pe copilă. Ea trebuia să trăiască. Soldații au privit cu perplexitate cum încercam să le explic ceva într-o engleză de neînțeles, apoi mi-au întins o cutie cu supă de roşii şi mi-au spus să mă liniştesc. Eu am continuat, spunându-le că am lucrat pentru administrația americană şi că aveam prieteni americani. Un soldat cu părul roşcat, care mă asculta cu înțelegere, a luat-o pe Jeongnim în spinare şi mi-a spus să-l urmez. De pe chei se vedea silueta unui vas cargo, care tocmai intra în port. Mulțimea s-a repezit spre locul în care urma să acosteze. Soldatul pe care îl urmam a luat-o spre mijlocul vasului şi a strigat la cei care lucrau pe punte să ne ia pe vas. Aceştia au lăsat repede în jos un năvod cu ochiuri mari, pe care să urcăm. Soldatul roşcat, cu Jeongnim în spinare, m-a apucat de o mână şi, trăgându-mă după el, s-a cățărat pe vas. Picioarele îmi tremurau, iar palmele îmi ardeau îngrozitor, dar m-am ținut cu îndârjire după el. După ce ne-am văzut cu toții în siguranță pe punte, soldatul a scotocit prin buzunare şi a scos o tabletă de ciocolată Hershey's. Ne-a dat-o şi s-a grăbit să coboare pe unde urcase cu noi. L-am întrebat cum îl cheamă, dar el ne-a spus zâmbind „*Bon voyage!*“ şi, după ce ne-a salutat milităreşte, a dispărut. Nava se numea *Ocean Odyssey*. Auzeam pe punte vocile pline de îngrijorare ale membrilor echipajului, care alergau încoace şi încolo. Capacitatea navei era de şaizeci de persoane şi nu avea artilerie grea. Un marinar ne-a făcut semn să mergem spre cală, dar, după ce i-am explicat în engleză că aveam nevoie de aer proaspăt din pricina bolii de care sufeream, ne-a lăsat să rămânem pe punte, apoi s-a îndreptat grăbit spre pasarelă. Imediat după asta oamenii au început să se reverse pe punte într-un ritm înspăimântător. Membrii echipajului nu lăsau să se vadă nici o urmă de îngrijorare şi îi trimiteau pe nou-veniți spre cală. Era foarte straniu. Deşi nu vorbeau aceeaşi limbă, refugiații ascultau întocmai ordinele soldaților. Începând de la nivelul 5, cel mai de jos, continuând cu nivelurile 4, 3, 2, nava s-a umplut de oameni, ca un bol în care se presează orezul ca să intre cât mai mult, aşa încât să poată fi luați toți, până la unul. Oamenii au umplut până şi cele mai înguste coridoare. După ce s-a umplut cala, mai rămăsese loc doar pe punte, dar pe chei mai erau încă mulți refugiați. M-a

cuprins un râs convulsiv la gândul că nava nu avea să mai poată pleca, că aveam să sfârşim cu toţii făcuţi cenuşă, cum erau conservele cărora le dăduseră foc soldaţii pe chei. Căpitanul şi echipajul lui au continuat să primească oameni pe navă, luându-şi misiunea în serios, de parcă erau urmaşii lui Noe. În cele din urmă, pe nava pe care nu încăpeau nici măcar o sută de oameni, au urcat câteva mii. Operaţiunea a durat toată ziua. La lăsarea serii eram tot acolo. O ţineam strâns în braţe pe Jeongnim şi priveam împreună către cerul brăzdat de avioane şi către oraşul care dispărea înghiţit de foc şi fum. Pe punte erau împreună cu noi sute de familii cu bagaje şi boccele atârnate peste tot, care se rugau din suflet ca viaţa să nu se sfârşească acolo. Apoi s-a întâmplat o minune. Speranţa miilor de năpăstuiţi care îşi doreau să învingă spaima şi să supravieţuiască a pus lucrurile în mişcare. Nava *Ocean Odyssey* a pornit spre Busan, escortată de divizia a treia a armatei americane, care apărase portul Heungnam până în ultima clipă. Era o navă cargo, fără bărci de salvare şi încărcată mult peste capacitate, care putea fi oricând lovită de una din minele din jurul portului sau putea fi în pericol să se scufunde. Cine ştie ce s-ar fi putut întâmpla dacă nu-l zăream pe puntea înţesată de oameni pe Lim Bokhun? Deşi îl văzusem o singură dată, îmi aminteam perfect faţa lui. L-am recunoscut de cum l-am zărit în salopetă, printre muncitori. Îl întâlnisem o dată la Seul. Era agent nord-coreean. Deoarece în ultima vreme circulau zvonuri că spionii nord-coreeni puneau la cale acte de terorism infiltrându-se printre refugiaţi, pe drum, până să ajungă la Heungnam, bărbaţii fuseseră verificaţi de mai multe ori. Cu toate acestea, Lim Bokhun reuşise să se îmbarce ascunzându-se printre muncitori. Am oprit un membru al echipajului şi i-am spus şoptit că bărbatul acela nu era civil. Soldaţii l-au imobilizat şi l-au dus în cabina căpitanului. Lim Bokhun a renunţat să se mai împotrivească în momentul în care i s-au găsit pe sub haine mai multe acte de identitate false. Când a dat cu ochii de mine, a zâmbit larg, dezvelindu-şi dinţii albi. Un zâmbet de hienă. A rămas legat în cabina căpitanului şi atent supravegheat până la sosire.

Când am ajuns în largul mării, odată cu înteţirea vântului, spaima şi foamea au pus stăpânire pe mulţime. Marinarii au împărţit apă şi conserve cu mâncare, ba şi-au dat până şi guma de mestecat de prin buzunare, dar tot

n-a fost de ajuns pentru atâtea burţi înfometate. Oamenii, care nu puteau mişca nici un deget, n-aveau încotro şi se uşurau acolo unde erau. Mulţi dintre ei nu băuseră nici măcar o gură de apă în trei zile. Aceştia abia mai rezistau. Marea morţii dansa în jur cu fălcile deschise, gata să-i înghită, dar încă nu-i putea înhăța. Viața continua cu stăruință. În prima zi pe mare s-a născut un copil la infirmerie. Era un miracol, care se întâmpla, întocmai ca naşterea lui Isus Cristos, într-unul din cele mai neaşteptate locuri. Până în ajunul Crăciunului, când am ajuns în sfârşit la Busan, s-au mai născut încă doi copii pe vas. La Busan n-am primit permisiunea să acostăm, căci portul era deja plin de refugiați. Nava a fost trimisă spre insula Goje. Până nu am văzut malul insulei nu mi-a venit să cred că mă aflam din nou în Sud. Jeongnim, care nu se desprinsese de mâna mea din clipa în care mi-a fost încredințată, privea marea cu ochii strălucind de bucurie. Obrajii ei vineții radiau de căldură. Atunci mi-am dat seama că, fără ea, aş fi renunțat să mă mai întorc. Am scos din ascunzătoarea de sub haine ceasul Citizen, pe care erau gravate inițialele Y.M.H., cea mai de preț comoară a mea, şi i l-am dat lui Jeongnim. I-am spus să aibă grijă să nu-l piardă, iar dacă vreodată cineva încerca să i-l ia, să țipe cât o ținea gura. Jeongnim a dat din cap că înțelesese şi a băgat ceasul sub haine, legându-l strâns. În clipa aceea de la difuzor au început să se audă colinde de Crăciun, care m-au făcut să plâng. Am simțit pentru prima dată că reuşeam să supraviețuiesc. Soarta mea era jalnică, dar viața era frumoasă. Oricum ar fi fost, soarta mea era, până la urmă, o parte a vieții. Războiul nu reuşise să distrugă chiar totul. Omorâse dragostea, speranța şi căldura din sufletul meu, dar mă lăsase în viață. Am plâns atunci cu fața ascunsă în palme, storcând până la ultima picătură de iubire pentru a hrăni ce-mi mai rămăsese din viață. Mi-am privit mâinile în timp ce-mi ştergeam lacrimile. Sufletul meu se usca încet în palmele acestea pline de păcate, care omorâseră copilul celui pe care îl iubeam.

Joseph mă prinde de mâini. Strâng pumnii. Nu vreau să-mi vadă rănile sângerii de sub dantela neagră a mănuşilor.

— Alice, îmi spune el cu căldură, nici n-aş fi putut să-mi imaginez prin ce-ai trecut.

Acum sunt mai liniştită decât el. Nu i-am spus toată povestea, dar mă simt deja mai bine.

— Ai găsit-o pe mama ta? Parcă era în Nord.

— Mama a murit, îi răspund eu sec.

— A, da? Îmi pare rău, îmi spune Joseph întristat.

Crede că mama a murit în război. Am aflat la un moment dat că murise înainte să înceapă războiul. Atunci am simțit că mi se rupe sufletul în două de durere, dar mai apoi mi-am zis că era mai bine aşa, că nu apucase să trăiască suferințele războiului. Am plâns-o, ca şi cum eu i-aş fi fost mamă şi ea ar fi fost copilul meu, şi am îngropat-o adânc în suflet.

— Să ştii că m-au impresionat mult coreenii. Au continuat să învețe în şcoli improvizate în corturi, şi-au făcut acoperişuri din cutii de lapte praf tăiate şi au, în general, o poftă de viață grozavă, de la cel mai mic până la cel mai vârstnic. Şi tu eşti de admirat, Alice. N-a fost uşor să te descurci de una singură. De ce nu i-ai cerut ajutorul unchiului tău?

— N-am îndrăznit. În mod cu totul neaşteptat, au fost şi oameni care n-au pierdut nimic în război. Ei n-au cum să înțeleagă. Au fost însă destui care m-au ajutat. Proprietara apartamentului în care locuiesc e o femeie pe care am întâlnit-o pe insula Goje. Pe prietena mea, care e asistentă, am întâlnit-o în Busan, unde am locuit o vreme împreună. Şi, desigur, Hammett. Dacă nu-mi oferea un loc de muncă, aş fi ajuns prostituată, fără îndoială.

Joseph mă priveşte cu temere şi întreabă şovăitor.

— Şi… fetița?

— Am pierdut-o… În tabăra de refugiați… Eram dezorientată. E doar vina mea. Nu ştiam că poți pierde un copil atât de uşor, ca pe o valiză.

Bâjbâi să găsesc o scuză. Joseph îmi ia mâinile şi mi le aşază uşor pe genunchi.

— Nu face asta, Alice. Nu uita că ai prieteni care ți-au simțit lipsa şi care țin la tine.

Fir-ar să fie! Nu i-am apreciat prea bine capacitatea de a obține informații. Mă priveşte ca şi cum ar şti deja totul. Întorc repede capul. N-am nevoie de compasiunea lui. Încă nu pot să-i vorbesc deschis, aşa încât să-i merit empatia.

— Da? Ce drăguț din partea ta să spui asta. Oricum, fii liniştit, nu faci parte din mulțimea asta neaşteptată de prieteni.

Joseph rămâne pe gânduri pentru o clipă, încruntându-se. Ochii lui de

culoarea ceaiului negru sunt cuprinşi de un tremur uşor. Pare să pună ceva la cale.

— Alice, fetița aceea, Jeongnim… Spuneai că ar putea să fie într-un orfelinat din Pohang?

— Da.

— Am să încerc să o găsesc.

— Serios? Poți să faci asta?

Joseph încuviințează, înclinând din cap.

— Să văd ce pot să aflu până mâine după-amiază.

— Mulțumesc!

Sar în picioare şi îl sărut pe obraz, dar fac imediat un pas înapoi, simțindu-i pielea neaşteptat de aspră. Gestul meu impulsiv ne face pe amândoi să roşim. Ne uimeşte răceala dintre noi. Am fost mereu aşa? Ne grăbim, şi unul, şi celălalt, să ne ascundem dezamăgirea. În tăcerea stânjenitoare care se lasă peste noi mă gândesc că e momentul să acceptăm că sărutările pline de pasiune şi mângâierile noastre de acum patru ani au fost o mare greşeală. Ne privim cu jenă şi cu tristețe. Cine ştie? Poate că ne-am fi putut iubi cu adevărat dacă ne întâlneam în alt timp şi spațiu. Poate că ne-am iubit, dar n-am putut fi niciodată cu adevărat noi. Orice urmă, cât de mică, de iubire pură a fost înăbuşită de falsitate. Avem fiecare sufletul învelit într-o teacă, în care ascundem acum vremurile acela de nebunie şi inocență. Dacă într-o bună zi am scoate iar la lumină amintirile de atunci, probabil că ne-am ruşina, dar cu siguranță am fi mai puțin singuri, căci până şi amintirea unei trădări e tot o amintire.

Stafia vie
17 februarie 1954

— Cum ai dormit, Marilyn?

Când deschid uşa camerei, mă izbeşte un miros puternic de parfum Chanel. Cu toate astea, Marilyn arată îngrozitor. E îmbrăcată într-o pijama albastru deschis, ce pare din mătase, peste care şi-a tras o haină de blană, asortată cu papuci de casă verzi, îmblăniți. Sunt dezamăgită să o văd aşa la prima oră a dimineții. În jurul patului e plin de pahare din cristal şi de pachete de țigări Lucky Strikes. Mă tem să nu fi amestecat medicamentele pentru răceală cu somniferele pe care i le-am dat ieri, şi îi spun şi ei.

— Aşa mi se întâmplă de obicei. Dimineața mă trezesc buhăită. Nici tu nu pari să fi dormit prea bine.

Femeile ştiu să recunoască imediat anxietatea.

— Ieri-seară am întâlnit o veche cunoştință.

— Da?

— Da. E posibil să-l mai văd şi în seara asta. Caut o fetiță care s-ar putea să fie într-un orfelinat din apropiere.

Marilyn îşi ţuguiază buzele şi devine atentă.

— E orfană?

— Da. Am cunoscut-o în timpul războiului. E nepoata celei care m-a salvat.

— Trebuie să o găseşti şi să o iei de la orfelinat. În copilărie am ajuns şi eu la orfelinat. Mi-a fost foarte greu. Eram extrem de singură, îmi spune Marilyn, ridicând o brichetă de pe podea.

Până şi eu am auzit despre copilăria ei nefericită.

— Aveam un singur avantaj acolo. De la fereastră, dacă stăteam în picioare, puteam să văd studioul de film unde lucra mama mea.

Marilyn duce la gură prima țigaretă a zilei, pe care şi-o oferă ca pe un

cadou, cu plăcere împletită cu regret. Pare să fi ajuns în acea etapă a vieții în care își poate aminti detașată de necazurile din trecut. Fetița amărâtă de altădată e acum adorată de toată lumea, dar poate că asta n-ar fi fost posibil dacă nu era frumoasă. Frumusețea are puterea de a schimba soarta unei femei, dar până la urmă devine irelevantă, căci nici o femeie nu are puterea de a opri timpul în loc.

— În dimineața asta o să aibă loc o ședință foto specială. Sper că îți vin, îi spun întinzându-i un pulover și o șapcă de baseball.

Astăzi începem cu o ședință de fotografii cu jucătorii de baseball coreeni, în fața reprezentanților presei. Eu am propus să facem asta, în ideea că una din fotografii ar putea apărea pe coperta unei reviste.

— Alice…

Marilyn se uită uimită la pulover.

Eu ies prima pe terenul de baseball. Doi jucători coreeni o așteaptă deja pe divă îmbrăcați în uniformele lor cu dungi, proaspăt spălate și apretate, pe care scrie Golden Dragons. Le spun că doamna Monroe nu se simte prea bine și îi rog să coopereze, dar nu par să fie admiratori ai lui Marilyn, căci nu sunt deloc entuziasmați. După ce așteptăm o vreme fără ca actrița să-și facă apariția, fotografii încep să-și manifeste nemulțumirea. Ascultându-le bombănelile îmi dau seama că e renumită pentru întârzierea cu care apare. Îmi amintesc de expresia ei elaborată pe care i-am surprins-o când se privea în oglindă, parcă amețită de propria imagine. Femeile sunt dintotdeauna ființe șovăielnice în fața oglinzii, căci nu se pot hotărî în privința frumuseții lor până în clipa în care trebuie să se despartă de oglindă. Poate că la Marilyn această obsesie e exacerbată tocmai din pricina frumuseții sale. Odată ce simți un gust adevărat, nu te mai poți atinge de nimic altceva. Probabil că Marilyn, știind cum e frumusețea la cele mai înalte standarde, tânjește mereu după ea.

Când, în sfârșit, apare protagonista, suntem cu toții enervați și tremurăm de frig. Marilyn se apropie legănând strengărește șapca de baseball. Se pare că avusese nevoie de tot acel timp ca să-și ascundă suferința sub machiajul perfect. Cu toate acestea, surâsul ei radios arată jalnic azi. Mă întreb cât timp o fi petrecut de una singură în fața oglinzii până a învățat să se machieze atât de bine. De fapt, sunt și mai curioasă cât timp îi ia să-și

îndepărteze machiajul. Oare şi ea îşi şterge rujul ca restul femeilor, evitând să-şi privească faţa obosită şi însingurată?

De cum îi prezint pe cei doi sportivi coreeni, Pak şi Kim, Marilyn dă mâna cu ei şi îi ia de braţ. Blițurile aparatelor se dezlănțuie când ridică bâta de baseball, gata să lovească. Îl întreb pe unul dintre ofițerii care privesc de pe margine cum e Joe DiMaggio.

— E cel mai grozav batter, are o lovitură fantastică! Porecla de Yankee Clipper îi vine ca o mănuşă. E impresionant, mai ales când întinde piciorul stâng şi ridică bâta în aer, ca un iaht care-şi ridică pânzele pe catarg, gata de plecare.

Încerc să mi-l imaginez pe bărbatul acesta sortit să-şi împlinească destinul, o barcă singuratică. Cu bâta de baseball pe un umăr, Marilyn zâmbeşte cu căldură. N-am cum să simt ca ea, căci n-am avut niciodată un soț, dar mă întreb cum o fi să ai un protector, un bărbat puternic ca un iaht sau un tanc ori un bombardier.

— E un bărbat excepțional, continuă ofițerul. Mare păcat că n-o să-l mai putem vedea jucând.

— Cum? Nu mai joacă baseball?

— Nu. S-a retras.

— Şi cu ce se ocupă?

— Acum e soțul lui Marilyn Monroe, îmi răspunde ofițerul, arătând din cap spre ea.

Marilyn se răsuceşte şi ridică bâta. E simpatică aşa, aplecată uşor într-o parte, ca o barcă fără o vâslă. Nu pare să fi urmărit prea multe meciuri de baseball. Reuşeşte cu greu să lovească mingea cu marginea bâtei şi după un zbor scurt, aceasta cade şi se rostogoleşte spre mine. O ridic şi o bag în buzunar.

— Marilyn, ți-a plăcut dintotdeauna baseballul? o întreb când termină.

După o clipă de ezitare, mi se destăinuie.

— Nu. Nici măcar nu ştiam că Joe e jucător de baseball. Ție îți place, Alice?

— Obişnuiam să merg la meciuri cu prietenii mei. Acum patru ani, am văzut un meci de baseball chiar în ziua în care a izbucnit războiul.

Deodată îmi revine în minte ziua aceea, pierdută în întunericul memoriei.

Duminică, 25 iunie 1950. Mă îndreptam spre Stadionul Dongdaemun, să văd un meci de baseball. Dacă prietenia noastră ar fi continuat, aş fi fost împreună cu Joseph şi Minhwan, dar eram singură, aşa că după o vreme am renunțat la meci şi am luat-o încet spre casă. În tramvai lumea şuşotea despre luptele izbucnite de-a lungul paralelei 38. Când să intrăm pe bulevardul Chungjeong, am văzut ediția specială lipită la intrarea în sediul Agenției de Ştiri Yonhap. Armata coreeană respinsese atacul Armatei Poporului din Nord în provincia Gyeonggi. Cu toate acestea, în momentul acela am simțit doar că venise vara, nici nu-mi trecea prin cap că izbucnea un război lung şi că venise vremea despărțirilor.

— Am auzit că în America baseballul e foarte apreciat.

— Aşa e. Nu avem staruri numai la Hollywood.

— Deşi i-am urmat pe prietenii mei de mai multe ori la meciuri, tot n-am înțeles ce e aşa de interesant.

— Sinceră să fiu, nici eu, îmi răspunde Marilyn strâmbând din nas şi dându-şi capul pe spate. Apoi îşi scoate şapca de baseball, eliberându-şi pletele blonde.

Părul ei auriu străluceşte în soare.

— Diamantul de pe terenul de baseball nu e cel mai bun prieten al unei femei, zice Marilyn făcând cu ochiul.

Izbucnim amândouă în râs.

După prânz, nerăbdarea celor care vor să o vadă pe Marilyn creşte. Nici nu apucăm să ne terminăm prânzul că primim ordin să plecăm la următoarea activitate. Un elicopter aşteaptă deja pregătit să ne ducă la baza militară a marinei din Pohang. În fața elicopterului e Hammett, care îmi face semn cu mâna. Ne înțelegem greu din pricina huruitului motorului şi al elicelor. Mă întreabă despre întâlnirea cu Joseph. Îi zâmbesc doar, fără să spun nimic.

— A trebuit să plece iar într-o misiune, dar o să revină să te vadă, Alice. Înțelege-l şi pe el.

Hammett e uşor stresat acum că ştiu cu ce se ocupă Joseph, dar nu mai contează. Tot ce-mi doresc este să o găsească pe Jeongnim.

— M-am bucurat mult să-l revăd. Mi-a promis că-mi face un cadou minunat.

În aceşti ultimi ani, în care nu mi-a mai păsat deloc de viaţă, singurul lucru la care nu am renunţat a fost să o caut pe Jeongnim. Poate că fac asta în primul rând pentru mine. Poate că aş putea să-mi recapăt încrederea dacă l-aş avea alături pe copilul care crede în mine.

De cum ajungem la Pohang îmi dau seama că situaţia e aceeaşi ca peste tot. Mii de soldaţi vin să o vadă, iar Marilyn face turul bazei militare cocoţată pe un tanc, mai aclamată decât un comandant al forţelor aliate. Chiotele soldaţilor zguduie cerul înnorat. Un soldat cu un aparat de filmat, care aleargă în urma lui Marilyn de parcă ar fi un regizor de film în acţiune, se împiedică şi cade. La cât sunt de agitaţi, s-ar zice că nici unul nu are vreo iubită care să-l aştepte acasă. Dacă i-ar vedea acum prietenele lor, probabil că ar fi în stare să le dea foc de gelozie. Mulţimea soldaţilor spectatori se întinde şi azi din faţa scenei până departe, spre colinele din jurul bazei militare. Pământul se cutremură de tropăitul lor, iar fluierăturile ascuţite îmi sparg timpanele. În timp ce orchestra şi vocaliştii încep pregătirile pe scenă, Marilyn se grăbeşte să se schimbe în cabina din spatele scenei. Când îşi dă jos boleroul şi rămâne doar în rochiţa de mătase, are piele de găină pe umeri şi pe braţe. Betty îi verifică temperatura punându-i o mână pe frunte şi îi cere să scoată limba.

— În ritmul ăsta o să facă pneumonie! strigă Betty deodată şi toată lumea împietreşte. Sigur că ne facem griji pentru Marilyn, dar ne îngrijorează mult mai tare ce s-ar putea întâmpla dacă n-ar urca pe scenă. Marilyn se ridică vioaie, făcându-ne să răsuflăm uşuraţi, dar chiar atunci o baretă a sandalei i se rupe, ca un semn prevestitor. Rămânem toţi cu ochii căscaţi la piciorul ei, de parcă am vedea-o goală. Apoi începe o agitaţie grozavă să-i găsim încălţări de schimb. Dansatoarele au picioarele prea mari, femeile din armată poartă doar bocanci înnoroiţi.

— Alice, scoate-ţi pantofii! se răsteşte Betty la mine.

Mă îmbrânceşte pe un scaun şi-mi scoate încălţările. Pantofii mei bleumarin, căpătaţi din ajutoarele venite pe calea aerului din Occident, sunt îndesaţi în picioarele lui Marilyn. Îmi simt obrajii arzând.

— Aha! În pantofii ăştia pot să şi dansez.

Marilyn face câţiva paşi de step, lovind podeaua cu vârful pantofilor. Din fericire, se potrivesc oarecum cu rochia ei. Singura nemulţumită sunt eu,

căci am rămas în picioarele goale. Ce lume nedreaptă! O divă de la Hollywood, prietenă cu diamantele, îi ia unei fete amărâte singura pereche de pantofi. Îi detest pe străinii ăştia care dau ajutoare doar pentru ca apoi să le ia înapoi. Adevărul e că mi-e ruşine că mi se văd dresurile vechi şi rupte.

Când dirijorul orchestrei dă semnalul, Marilyn aleargă pe scenă încălțată cu pantofii mei. Mă apropii şi eu să o văd, cu picioarele goale şi înghețate de frig. O urmăresc printr-o crăpătură a cortinei ca un copil care vede pentru prima dată o reprezentație de circ. Soldații chiuie şi fluieră admirativ, înnebuniți, de parcă ar avea-o în fața ochilor pe însăşi zeița mării, protectoarea marinei militare. Unul dintre ei îi întinde un poster mare cu ea, pe care Marilyn îşi pune semnătura. Mii se bărbați tresar la unison la auzul vocii ei angelice şi seducătoare. Mulțimea freamătă când începe să cânte, cu vocea dulce şi cremoasă, ca de ciocolată. Rămân din nou mută de admirație pentru felul în care femeia aceasta reuşeşte să cuprindă şi să fascineze lumea întreagă. Îmi unduiesc şi eu coapsele ca ea şi bat ritmul cu picioarele goale. Simt freamătul mulțimii în tălpile goale. Silueta ei, care cuprinde cerul şi vântul, muzica şi oamenii, îmi inspiră poftă de viață. Aş vrea să simt şi eu cu toată ființa că trăiesc, măcar o dată. Aş vrea să mă asurzească şi pe mine nişte aplauze pe care să mi le amintesc pentru tot restul vieții şi să privesc de sus mulțimi de bărbați care visează să se culce cu mine. Îndrăznesc să visez la toate astea. Desigur, aşa ceva e imposibil dacă nu eşti actriță. De asta a creat Dumnezeu actrițele pe pământ, să îndeplinească aceste sarcini dificile. O privesc din spatele scenei pe Marilyn, care se află singură în fața a mii de ochi strălucind de dorință sinceră. E albă şi pură, ca un miel pe altarul de sacrificiu. Ba nu, ce tot spun eu aici? E ca o mioară vicleană, care s-a oferit singură să urce pe altar şi îşi savurează din plin sacrificiul. Bărbații salivează privind-o, dar ea e cea care-şi satisface pofta. La drept vorbind, Marilyn nu e o femeie ca oricare alta. E actriță, o ființă capabilă să-ți fure sufletul cu cel mai fermecător surâs din lume. Eu îmi doresc un lucru la care nici o actriță nu poate visa. Vreau ca sufletul să-mi fie fermecat de iubirea unui singur om. E destul de crud, dar e un lucru imposibil pentru o actriță, a cărei valoare se măsoară după cât de iubită e de public. Mă uit din nou la Marilyn, care dansează. Steaua ei, singură, departe în univers, străluceşte atât de puternic, încât abia o putem privi.

După concert urmează vizitele la barăcile soldaților. În cele din urmă, Marilyn cade sleită de puteri la masa pregătită pentru cină. Răsuflăm cu toții uşurați că în sfârşit se poate odihni. În fața căminului pentru ofițeri, în care i s-a dat o cameră peste noapte, medicii militari, unul mai arătos decât altul, stau la coadă să o trateze, iar un reprezentant bondoc al studioului de film se agită să alunge reporterii. Un copilandru, care face diverse treburi prin bază şi se tot încurcă printre picioarele adulților, mă trage de fustă şi mă întreabă:

— Părul doamnei Monroe e adevărat? Chiar e blond? Lumea zice că n-ar fi.

Nici după ce îi trag trei bobârnace în cap nu conteneşte să-mi pună întrebări prosteşti. Îi spun că Marilyn s-a căsătorit de curând, dar refuză să mă creadă, înghițindu-şi lacrimile. În cele din urmă reuşesc să-l alung şi să intru în încăperea în care Marilyn e doar cu Betty şi cu o asistentă medicală din armată. Nu ştiu de ce, dar după ce am văzut-o înconjurată de bărbați, acum mi se pare straniu s-o văd printre femei. Zace istovită pe canapea. Şi-a curățat machiajul doar pe jumătate, aşa încât o jumătate de față pare goală. E greu de crezut că femeia aceasta prăbuşită e marea Marilyn Monroe. Povestesc despre ce m-a întrebat băiatul acela insistent mai devreme şi toată lumea râde, cu excepția ei.

— Ce copii isteți! Nu ştiu să scrie, nu cunosc nici măcar alfabetul nostru, dar vorbesc foarte bine, îi laudă Betty pe băieții coreeni din bazele militare.

— De unde ştie că asta nu e culoarea naturală a părului meu? mă întreabă Marilyn răguşită.

Surprinsă, o privesc cu ochii măriți, dar ea mi se confesează că în realitate părul ei e roşcat. Aş vrea să îi spun şi eu că nici părul meu natural nu e sârmos, cum arată acum, dar renunț. Betty se repede să ne spună, ca o bună cunoscătoare, că la Hollywood părul se oxigenează prin şoc electric.

— Acum asta e culoarea mea adevărată. Lumea s-ar simți trădată dacă Marilyn Monroe n-ar fi blondă, şopteşte Marilyn, înghițind cu greu o gură de apă.

Mă trezesc privindu-i părul cu îndoială, ca şi cum m-aş fi aflat în fața unor diamante false, şi întorc capul ruşinată. Marilyn închide ochii, tristă şi singură. Nu pare să fie afectată doar de oboseală şi de gripă, mai degrabă s-

ar zice că a înțeles, în sfârşit, că e singură într-un loc străin. Poate că şi-a dat seama că are să doarmă iar de una singură, deşi e în plină lună de miere. E limpede că nici o pastilă din lume n-o va ajuta să adoarmă dacă îi e dor de soțul ei.

După o bătaie scurtă în uşă, căpitanul Walker, care răspunde de spectacolul de azi, intră să întrebe cum se simte Marilyn. Îi urează să se refacă grabnic şi îmi face semn cu capul să-l urmez. Nu ieşim bine din încăpere că mă încolțeşte imediat spunându-mi că întreaga răspundere pentru starea sănătății vedetei ne revine mie şi serviciului de informare a publicului. E pe punctul să se răstească din nou, când apare un soldat care îmi transmite că mă caută cineva.

E Joseph! S-a întors. A venit cu veşti despre Jeongnim sau, cine ştie, poate că a găsit-o şi a adus-o cu el. Îl urmez în grabă pe soldat.

Joseph mă aşteaptă în drum, ca data trecută. Farurile maşinii negre cu care a venit îi luminează talia. Maşina aşteaptă mai în spate, ascunsă în ceață, cu motorul pornit.

— Joseph! îl strig cu bucurie.

Se întoarce. Doar o parte a feței e luminată. Arată straniu şi deformat cu fața pe jumătate ascunsă de întuneric.

— Alice…

Mi se pare că simt un uşor tremur de emoție în vocea lui.

— Ai găsit-o? Ai găsit-o pe Jeongnim?

Joseph se apropie. Duhneşte a fum de țigară. Oftează şi îmi vorbeşte foarte rar.

— Alice, s-a întâmplat ceva neaşteptat. Aş fi vrut să-ți spun de ieri, dar… El încă nu era hotărât şi…

Pupilele i se măresc într-atât încât îmi văd neliniştea de pe chip reflectată în ele.

— Cred că e vremea. Mai ales dacă vrem să ne mai vedem…

Joseph face un pas în spate şi deschide portiera maşinii. Îmi face semn cu mâna să urc. Fruntea îi zvâcneşte, înroşită de nervozitate. Mă apropii de maşină. Inima îmi bate cu putere. Dinăuntru se revarsă un miros toxic de țigară. Pe bancheta din spate e o mogâldeață neagră. Nu e nici copil, nici femeie. E un bărbat, care se întinde spre mine. Acum fața i se vede bine în

lumina farurilor.

Îmi scapă un țipăt ascuțit, care îmi zgârie auzul. Înainte să leşin apuc să-l văd coborând din maşină. Joseph mă prinde în brațe.

Yeo Minhwan. Pe el l-am văzut. Închid ochii.

E doar un vis. De cele mai multe ori, visele în care eşti conştient sunt coşmaruri. O femeie se plimbă prin Seul, înainte de a fi distrus de bombardamente, la brațul a doi bărbați. Aceştia râd cu poftă la glumele ei, se întrec în a-i pune zahăr în cafea şi discută cu însuflețire despre tablourile ei. Ea trăieşte cu iluzia că e iubită. Cei trei vizitează împreună vechi palate, trec prin cafenele şi expoziții de artă. Unul din bărbați e decepționat deja de ceva vreme de relația cu femeia. Ea s-a săturat de legătura lor ascunsă şi îşi doreşte mai mult secretul pe care îl împarte cu celălalt bărbat. Secretul lor este dezvăluit într-o scenă vulgară şi plină de dramatism. Un bărbat are acum libertatea de a o dispreți pe femeie, dar refuză până şi asta, făcând-o să se simtă şi mai singură. După ce femeia nu mai simte nimic în afară de vină, bărbatul dispare, ca o boare de vânt. După plecarea lui, Seulul e înghițit de război.

Deschid ochii. Simt că înnebunesc. Închid ochii la loc.

Ceea ce mi se întâmplă depăşeşte orice imaginație. Sunt întinsă pe pat, iar Joseph şi Minhwan mă privesc cu căldură.

— Aesun, poți să te ridici?

Nu pot să cred că aud aievea vocea aceea gravă şi blândă.

Deschid iar ochii şi-mi fac curaj să-l privesc. Deşi s-a deghizat, punându-şi ochelari cu ramă de os şi pieptănându-şi părul în față, ochii reci şi nemişcați, ca pietrele de râu, îl dau de gol.

— Trezeşte-te, Alice. Nu ai vedenii, îmi spune Joseph.

Aşa e. N-are cum să fie o nălucă. Nălucile nu duhnesc a țigări. Cum să accept că acum se află în fața mea, în carne şi oase, un om pe care-l credeam mort? „De ce-mi faceți asta?“ E singura întrebare pe care aş vrea să le-o pun. Oricât de multe înțelegeri secrete ar fi pe lume, asta depăşeşte orice.

— Îmi pare rău, dar trebuie să fim precauți.

Joseph pare că regretă cu adevărat situația. Îmi întinde o cană cu apă.

Refuz ajutorul lor şi mă ridic singură în capul oaselor. Încăperea, cu un pat, un birou şi un cuier, miroase a praf. În şemineu arde focul aprins în grabă. Flăcările sunt atât de sălbatice, încât le simt dogoarea până în cerul gurii. Fereastra cu ramă din lemn e întunecată, probabil acoperită cu hârtie neagră. Întreg interiorul pare decorul unei piese într-un act, pusă în scenă de un grup de amatori. Până şi călimara de pe birou pare să facă parte din recuzită. Am senzaţia că dacă fac o plecăciune, vor izbucni aplauze.

Mă uit spre Minhwan uluită, fără pic de compasiune.

— S-a zvonit că ai murit în Nord. Noi aşa ştiam.

— Nu e un zvon. Chiar sunt mort. Aşa voi rămâne până la moarte.

Aşezat pe scaun, Minhwan spune absurdităţile acestea cu calm. Întorc privirea spre Joseph, cerându-i ajutor.

— Dacă nu visez, atunci spuneţi-mi adevărul. Nu vi se pare crud ce-mi faceţi acum? Vreţi să mor de inimă? Să fac infarct? Spuneţi!

— Linişteşte-te, Alice… îmi spune Joseph într-o coreeană chinuită, auzindu-mă cum ţip. Minhwan a fost cu mine la Tōkyō.

Mă întorc spre Minhwan, pe care îl urăsc acum mai mult decât pe Joseph.

— Nu mi-ai spus că ţi-am distrus prietenia cu Joseph? De când sunteţi iar prieteni? Ştiai de Joseph de la început? Eu eram singura trasă pe sfoară?

Se lasă o tăcere jenantă. Nici unul nu răspunde. Mă întorc la suspiciunile mele de la început. Cum se face că un ofiţer al serviciilor secrete americane s-a împrietenit cu un reprezentant al Partidului Muncitorilor din Coreea de Sud? Îl întreb pe Minhwan cu vocea tremurând:

— E adevărat? Şi tu erai spion american?

Minhwan mă priveşte încruntat. Nu-mi confirmă suspiciunile, dar nici nu neagă acuzaţia. Mintea îmi e inundată de întrebări năucitoare.

— Aţi dispărut amândoi într-o zi, fără să-mi lăsaţi măcar un bilețel. Aveţi acum ocazia să vă justificaţi. Poftiţi!

În faţa furiei mele, Minhwan e liniştit şi calculat.

— M-am întors acasă. Războiul m-a prins acolo. Într-un sat mic, un război cuprinde întreaga comunitate… Pentru copii era un motiv de joacă. Îi puteai vedea alergând cu banderole pe braţe… Războiul… E ca un laborator în care cercetăm dacă oamenii au evoluat cu adevărat. Toţi cei din familie au fost executaţi din pricina fratelui meu mai mare, care era şeful poliţiei.

Eu îi datorez viața unui servitor, Kim, şi familiei lui. M-am ascuns într-o peşteră, în muntele de lângă sat, iar cei din familia Kim mi-au adus pe ascuns resturi de orez fiert. Am trăit ca un şobolan. După război m-am întors la Seul, dar nu te-am putut găsi. În jurul meu se întâmplau tot felul de lucruri misterioase. Oricât am căutat, n-am găsit pe nimeni din cei cunoscuți. Am bântuit aşa o vreme, ca o stafie. În perioada aceea m-a găsit Joseph şi m-a luat cu el la Tōkyō. Am jurat să nu mă mai întorc niciodată în Coreea, dar când am aflat că erai în viață… Nu puteam să nu mă întorc.

Îi privesc gura. Buzele lui subțiri care îmi citeau cu eleganță pasaje din Ibsen sunt acum uscate şi stafidite. Abia dacă se mişcă puțin când îmi spune puținele informații pe care e dispus să le divulge. Poate că îi e teamă să nu reînvie tristețea şi durerea de care abia reuşise să uite. Dacă ar reînvia, ar trebui îngropate din nou. După ce s-ar da cu capul de pereți blestemând lumea pentru câteva zile, ar sfârşi prin a accepta neputincios cruda realitate a universului, şi anume că n-are nici un motiv să reacționeze cu atâta patos pentru un dram de tristețe şi durere. În infinitul universului, soarta omului nu e cu nimic diferită de soarta unei furnici. Asta ar trebui să avem cu toții întipărit în minte. Îi privesc buzele cu afecțiune, ca şi cum aş putea să şterg cu un sărut tot ce îndurase. Aş vrea să-l iau în brațe şi să-l alin, dar n-am voie să uit că suntem doar într-o stare de armistițiu. Dacă vreau, pot oricând să arunc o bombă care să-i ardă trupul şi sufletul.

— Cum de nu te bucuri că mă vezi? întreabă Minhwan cu sarcasm.

Pe chipul lui dezamăgirea se citeşte ca pe fața unui copil care s-a lovit la joacă. Văd în fața mea un bărbat epuizat, cu inima împietrită.

— Mă bucur. E mare lucru că eşti în viață.

Acum că l-am felicitat că a supraviețuit, nu mai rezist. Nu mai pot amâna întrebarea primejdioasă care-mi stă pe creier şi mă sufocă din clipa în care l-am revăzut.

— Soția şi fiica ta…?

Mă întorc şi îi privesc cu nonşalanță chipul reflectat în fereastră. Buzele îi tremură, ca şi cum suferința e de neîndurat.

— Alice, soția şi fiica lui sunt dispărute, răspunde Joseph, pentru a-i curma chinul. S-a întors în sat să le caute, dar soția lui plecase deja la părinții ei, în Hongseong, împreună cu fiica lor. S-a dus de îndată după ele

doar ca să afle că n-au ajuns acolo. Gândindu-se că e posibil să se fi intersectat pe drum şi să nu fi ştiut, s-a întors iar acasă, dar nu erau nici acolo. Pe când le căuta aşa pe la rubedenii, a izbucnit războiul.

Mă întreb ce expresie aş putea să afişez, când întâlnesc privirea lui Joseph. Mă studiază cu ochiul scrutător al unui anchetator.

— Aşa deci… e tot ce pot să îngaim.

Până şi mie mi se pare suspectă vocea mea.

— Casa socrilor mei a fost bombardată, nu cred că au supraviețuit. Până la urmă sunt unul dintre miile de oameni care şi-au pierdut familia în război.

Deodată inima începe să-mi bată cu putere de parcă i-ar fi crescut picioare şi ar fi luat-o la fugă. Mă întorc cu fața spre foc, ca să nu las să mi se vadă neliniştea.

— Oricum, te invidiez că ai putut pleca de aici, îi spun, străduindu-mă să-mi stăpânesc vocea tremurândă.

— Hai să plecăm împreună! îmi spune Minhwan, apropiindu-se de mine şi luându-mă de umeri. Hai să uităm tot ce-a fost în trecut şi să o luăm de la capăt într-un loc nou. Să mergem unde vrei tu, în Japonia, în America ori la Berlin.

Flăcările din cămin se reflectă în ochelarii lui, de parcă din ochi i-ar țâşni lacrimi sângerii.

— Ai uitat cum ne-am despărțit? N-ai putut să mă ierți şi n-o să poți niciodată.

Joseph îşi întoarce capul, ruşinat. Minhwan se apropie şi mai mult de mine, dar fața lui e tot împietrită.

— Am uitat tot. Uită şi tu. Doar aşa putem să ne vedem de viață. Nu mai ai nevoie de iertarea mea, căci nu-mi mai amintesc nimic.

Mă ia în brațe. Nerăbdarea lui mă cuprinde ca un văl. Speranța lui disperată mă țintuieşte.

— Am şi o veste bună. S-ar putea să o găsesc pe Seongha, mai spune Minhwan, abia reuşind să-şi stăpânească entuziasmul.

— Seongha? Fiica ta?

Mută de uimire, mă îndepărtez puțin să-l pot privi.

— De câțiva ani tot caut informații, în speranța că aş putea să le găsesc

pe Seongha sau pe soţia mea. În sfârşit am găsit o copilă care seamănă cu Seongha. Mâine mergem să o vedem la un orfelinat din Seul, lângă Suyuri. Vino şi tu cu noi.

Mă retrag încet câţiva paşi mai în spate şi îl privesc iar pe Minhwan, acest sărman nenorocit a cărui fericire pentru tot restul vieţii depinde de o iluzie cu neputinţă de îndeplinit. Mă concentrez să decid ce aş putea să fac pentru el. Singurul dar pe care i-l pot face e să-l ajut să-şi păstreze speranţa încă o noapte.

— Bine. Merg şi eu. Joseph, pot rămâne împreună cu Minhwan aici în noaptea asta?

Joseph mă studiază imediat, ca pentru a găsi vreo intenţie ascunsă. Îi alung suspiciunile cu o glumă.

— Oricum, dacă am rămâne împreună toţi trei ar fi şi mai scandalos.

Joseph se simte jenat de neruşinarea cu care fac aluzie la trecut, dar expresia de bunăvoinţă îi revine pe chip şi deschide larg braţele, indicând că e gata să se retragă, să-i cedeze locul întâiului amant. Îi convine şi lui să iasă din triunghiul ăsta penibil.

— Alice, vino să mă conduci, te rog! mă strigă Joseph de lângă uşă.

Când ajung lângă el, îmi şopteşte repede la ureche:

— Am fost azi la orfelinatul de care mi-ai spus, dar n-am găsit-o pe Jeongnim. Îmi pare rău.

— Da? Te-ai interesat? Cum de n-ai găsit-o? Te-ai întâlnit cu măicuţa?

Joseph mă priveşte din nou bănuitor.

— Alice, îmi ascunzi ceva?

Mă retrag din nou, să mă apăr de privirea lui pătrunzătoare.

— Joseph, eu ar trebui să te întreb asta. Cine o să mai învie din morţi?

— Îmi pare rău pentru toate surprizele pricinuite, dar… Alice…

— Joseph, încă nu mi-am revenit după şocul revederii lui Minhwan din seara asta. Poţi să-mi mai laşi puţin timp? Nici n-am apucat să mă bucur de nebunia asta.

Zâmbesc şi îl împing la o parte.

— Ai dat un anunţ la ziar anul trecut căutând un copil? Ce fel de ceas ziceai că are? Nu mi-ai spus nimic de asta.

— Mulţumesc că ai încercat. Mai vorbim mâine, îi spun grăbită.

Uşa se închide şi înainte să îi întorc spatele îl văd privindu-mă din nou cu suspiciune şi îngrijorare. Nu ştiu de ce anume mă suspectează Joseph, dar e îndreptăţit să o facă. I-am ascuns adevărul. Nu va mai dura mult până iese la iveală, dar în noaptea asta vreau să rămână ascuns.

După plecarea lui Joseph în încăpere rămâne singura mea iubire adevărată. E vremea să ne bucurăm singuri că ne-am regăsit. Rămânem în picioare, privindu-ne, în încăperea sufocant de caldă. Suntem ca doi copaci bătrâni într-o pădure cuprinsă de flăcări. Tremurăm plini de regrete, aşteptându-ne rândul să ardem.

— Eşti nălucă? îl întreb de data asta cu sinceritate.

Îmi dau seama că nu ştiu absolut nimic despre bărbatul din faţa mea. Viaţa lui, mai stranie şi mai plină de laşitate decât a mea, e viaţa unui străin. Aşa îl privesc şi eu, ca pe un străin.

— Da. Sunt o arătare ce rătăceşte pe străduţele şi aleile din Tōkyō. Nici n-a fost chiar aşa de greu. Nu m-a căutat nimeni în tot acest timp.

— Chiar atât de mult urai locul ăsta încât nu l-ai mai putut suporta?

— Nu-mi mai rămăsese nici un strop de energie să pot simţi ceva pentru oamenii de aici.

Se apropie de mine şi-mi mângâie părul cu nedumerire. Mie totul mi se pare jalnic la el, însă pare să-l preocupe doar părul meu.

— Ce s-a întâmplat?

— Îmbătrânesc. E efectul timpului.

Îi dau la o parte mâna, uitată pe capul meu căci el a rămas pe gânduri, şi îl conduc spre pat. Îl ajut să se aşeze, strâns ghem ca un pui de pasăre în oul lui, apoi mă întind şi eu în faţa lui. Ne ascultăm răsuflarea grăbită, ca şi cum am fi doi fraţi înaintea unui incest. Îi iau braţul şi-l aduc peste talia mea. Simt mirosul trupului lui, acelaşi pe care-l găseam în pernă cu ani în urmă. El continuă să-mi mângâie părul, aşa cum doar un amant adevărat ştie să o facă. Degetele lui subţiri trasează cărări prin păr, se opresc, apoi pornesc din nou. Senzaţia e aceeaşi ca în trecut. Atingerea, mirosul, unesc trecutul cu prezentul. E de ajuns să negăm că războiul ne-a sfârtecat sufletele, să ne prefacem că morţii lăsaţi să putrezească în drum nu erau decât bucăţi de lemn căzute din cer. Să ne imaginăm că povestea cutremurătoare a partizanei nord-coreence prinsă pe Muntele Jiri şi violată, căreia, înainte de

a fi abandonată, i s-au tăiat limba, sânii şi organele genitale, e doar o legendă morbidă dintr-un ţinut îndepărtat. Doar amăgindu-ne astfel ne putem bucura de revederea noastră dramatică.

— Cum a fost viaţa ta la Tōkyō?

Răsuflarea lui îmi umezeşte lobul urechii.

— Jalnică.

— Cu ce te-ai ocupat?

— Cu ce altceva? Am făcut foi volante.

Izbucnesc în râs.

— Serios. După ’51, materialele de propagandă n-au mai fost făcute de divizia armatei americane de informare şi educare a populaţiei, ci de aliaţii Naţiunilor Unite. Se imprimau la Tōkyō, de unde le aducea un bombardier B-29 şi le împrăştia în Coreea. Treaba mea era să traduc tot soiul de materiale în limba coreeană. Majoritatea erau despre cât de mult se străduiau Aliaţii pentru liniştea poporului coreean şi cât de mulţi coreeni erau împuşcaţi în Nord pentru că semnarea armistiţiului se tot amâna şi altele. Poate că ai văzut şi tu câteva din broşurile editate de mine.

Absurditatea situaţiei mă face să scot limba.

— Vai de mine, trebuia să le păstrez! Dacă e vorba de propagandă, am şi eu părerile mele. Când te-ai întors în Seul, după ce a fost ocupat, n-ai văzut nişte postere mari cu Armata Poporului? Erau şi lucrările mele printre ele. Nimeni nu putea să facă portretul lui Stalin mai bine ca mine.

— Acum că-mi spui, cred că le-am văzut.

Înghiţim în sec şi chicotim. În faţa unei realităţi dure singurele noastre aliate sunt glumele şi mai dure. Zâmbesc, mulţumită că nu ne putem privi în ochi. Minhwan îmi mângâie mâna şi se opreşte brusc.

— Ce-i asta? Te-ai rănit? întreabă uluit, atingându-mi rănile din palmă printr-o gaură din mănuşă. Cum să fie o pictoriţă rănită la mâini?

— Acum sunt bine.

Nu-mi trag mâna, dimpotrivă, pentru prima dată, îmi scot mănuşile. Apoi îmi las mâinile peste mâinile lui şi-l mângâi uşor.

— Îţi mai aminteşti de ultima noastră întâlnire, înainte să ne despărţim?

Minhwan suspină adânc.

— Mi-ai spus atunci că nu ştiu ce e umilinţa.

— Te rog, uită rănile pe care ți le-am pricinuit.

— Nu, ai avut dreptate, ca întotdeauna. Trebuia să învăț ce e umilința. Era arogant din partea mea să cred că mă născusem cu simțul smereniei. Asta se învață.

Aş vrea să-mi spună că nu mă poate ierta şi să plece, dar rămâne tăcut, strângându-mă în continuare în brațe, deşi ştie că sunt pricina celei mai mari umilințe a sa. Mă înspăimântă străduania lui de a uita că m-a văzut în aşternutul altui bărbat. Şi mă întristează totodată. Mi-e greu să accept că a devenit unul dintre cetățenii postbelici pentru care supraviețuirea e condiționată de uitare. Mă detest la gândul că eu l-am împins spre sfârşitul acesta sordid şi însingurat.

— Îți mulțumesc că trăieşti, îmi şopteşte la ureche. Poate că mâine o voi regăsi şi pe Seongha.

Vocea lui, cu care îmi dezvăluie o dorință aprinsă, îmi sfâşie sufletul. O închid cu grijă în cutia memoriei, de unde o voi scoate mâine, în clipa morții.

O scrisoare
Mai 1950

Păşeam nervoasă prin încăpere, înnebunită de furie. Părul înmuiat de lacrimi şi încâlcit arăta ca o mână de alge răscolite de tsunami. Mă izbeam cu capul de perete, îmi rodeam unghiile şi plângeam în hohote, dar în sinea mea eram liniştită. Ştiam că n-aveam nici o şansă de a-i stârni compasiune pedepsindu-mă astfel cu un acces de furie şi de dorință de autodistrugere.

„Tu nu ştii ce e umilința!“ mi-a mai spus Minhwan înainte de a-mi trânti uşa în nas când m-am dus să-i cer iertare după ce mă văzuse cu Joseph. Am aşteptat toată ziua în fața uşii revărsarea urii şi a dispreţului, dar din interior nu se auzea nimic, nici măcar răsuflarea lui. Răceala lui mă întărâta. Temperamentul de parior moştenit de la tata mă făcea să joc totul pe o carte, deşi simțeam că aveam să pierd. I-am pus la picioare, ca pe tavă, tot ce simțeam atunci: iubire, ură, simpatie, dor. Ştiam că nu mă va ierta, şi asta mă făcea să mă port prosteşte, cu mai multă disperare.

Minhwan refuza până şi să mă privească. Devenisem o piatră, un perete, fum în ochii lui. Nu despărţirea mă înnebunea, ci atitudinea lui stranie, de parcă se pregătea de un sfârşit catastrofic. Cumva, parcă se aştepta să fie trădat.

— Alice, poate că aşa a fost să fie, mi-a spus Joseph, care a mai venit să mă vadă de câteva ori.

Joseph era surprinzător de liniştit şi neafectat, de parcă nici nu mă iubise şi nici nu regreta ce se întâmplase.

— Te rog, nu mai veni! Nu mai putem fi împreună, i-am spus cutremurându-mă.

Nu îl alungam din dispreț, ci pentru că trebuia să încetez să mă mai agăț de prezența lui. Căci asta îmi doream, sprijinul său. Bineînțeles că imaginația mea bogată şi bolnavă mă făcea să visez că fugim împreună în

lume. Cu toate acestea, îmi era teamă. Mă înspăimânta gândul că puteam să aflu ce gândea cu adevărat despre mine, că eram doar un obiect al plăcerii pentru el, care-l amuza cât timp se afla pe pământ străin. Inima mea slabă şi nesăbuită tânjea în continuare prosteşte după iubire. Legătura noastră, pornită din dragoste, ne unise în complicitate. Altfel nimic nu mai avea sens. Şi totuşi, cum am fi putut avea o legătură sinceră când la fiecare îmbrățişare eram cu urechile ciulite la paşii din hol şi eram nevoiți să ne prefacem că ignorăm sentimentul de vină? Oricum, unde s-a mai pomenit ca un bărbat să poată iubi curat o femeie care-şi înşelase amantul? Bineînțeles că aş fi refuzat un astfel de nerod, dacă el ar fi existat.

Într-o noapte de primăvară, Joseph a venit din nou pe la mine. Copleşită de indiferența cruntă a lui Minhwan, îl evitasem pe Joseph atât dintr-un sentiment meschin al răzbunării, cât şi din mândrie. De data aceea ceva era schimbat. M-a privit cu calm, fără vreo urmă de emoție, şi m-a întrebat:

— Alice, dacă te-aş cere în căsătorie, ai accepta?

Am simțit o mare uşurare, dar am scuturat din cap a refuz.

— Atât de mult înseamnă Minhwan pentru tine? mi-a aruncat Joseph.

Cuvintele mi s-au înfipt în piele. Joseph m-a privit deodată ca un necunoscut.

— Tu nu eşti genul de om care să rămână. Nu te mai implica în viața mea.

— Alice, el te ține captivă în trecut. În preajma lui nu ai cum să fii liberă. Te întreb pentru ultima dată. Ții la el în ciuda a tot ce ştii?

Prin fereastra deschisă intra parfumul îmbătător al florilor de acacia. Aş fi vrut să mă abandonez miresmei dulcege şi să uit de tot. În schimb, m-am ridicat şi m-am întors cu spatele.

— Un bărbat rănit e mereu pregătit să atace. Păcat! a mai spus Joseph şi a plecat.

Bam! Uşa s-a trântit cu putere şi odată cu Joseph a ieşit şi parfumul florilor. Aş fi vrut să merg după el, dar am rămas țintuită locului, ca o petală de floare.

Din seara aceea nu l-am mai văzut pe Joseph. Rămasă singură, mă perpeleam gândindu-mă la muțenia şi disprețul lui Minhwan, care nu mai voia să ştie de mine. Simțeam că îmi pierd mințile. Judecând după greşelile

pe care le-am făcut, eram încă mult prea tânără şi necoaptă. Ca o ființă lipsită de rațiune ce eram, am pus la cale un atac primitiv, un plan de răzbunare la care doar o amantă părăsită s-ar fi putut gândi. Am scris o scrisoare pentru familia lui.

Stimată doamnă Jeong Haryeon,

Îmi cer scuze că mă prezint astfel, în scris. Mă numesc Kim Aesun şi sunt de mai mult timp amanta de la oraş a domnului Yeo Minhwan. Nu ne-am întâlnit niciodată, dar bănuiesc că ştiați de existența mea fie din instinct, fie din zvonuri. Nu are nici un rost să intru acum în detalii şi ca să nu lungesc inutil vorba, am să vă spun pe scurt că vrem să ne căsătorim. Desigur, acest lucru nu e posibil fără înțelegerea şi cooperarea dumneavoastră, de aceea vă scriu pentru a primi acceptul dumneavoastră înainte de a cere permisiunea părinților domnului Yeo. Sunt conştientă de faptul că cererea mea vă poate surprinde într-un mod neplăcut, dar vă asigur că nici eu nu mai suport să rămân sclava răbdării şi a obedienței. Vă rog, aşadar, să-l eliberați pe domnul Yeo dintr-o căsnicie bazată pe ipocrizie…

Am alergat într-un suflet la poştă să trimit scrisoarea plină de venin. Nu-mi imaginam atunci prăpădul pe care avea să-l facă un răvaş menit doar să-i facă neplăceri lui Minhwan.

Bocitoarea din Seul
18 februarie 1954

Ultima zi din viaţa mea începe frumos.

Când deschid ochii, văd pe pernă un bileţel.

Am plecat cu Joseph să o căutăm pe Seongha. Ne vedem la Seul.

Rup biletul. Bucăţelele de hârtie albă se aştern uşor pe podea, ca fulgii de nea. Din păcate, pe fiica lui n-o va putea găsi. Nici pe mine n-are să mă mai vadă. Îmi amintesc de chipul lui animat de speranţă. Visul acesta se va sparge, iar cioburile îi vor străpunge inima. Se va prăbuşi, dezorientat, apăsându-şi inima care-i va sângera în valuri. N-aş putea să-l văd astfel. De aceea am decis să acţionez. Nu pot da ochii cu el, aşa că mă voi face nevăzută.

Mă apropii de birou. Afară, razele ceţoase ale soarelui de iarnă se strecoară prin albastrul dimineţii. Găsesc un stilou şi câteva coli de hârtie. Le număr şi mă bucur că sunt destule să pot scrie tot adevărul. Însemnările mele trebuie să fie mai lungi decât un testament, dar mai scurte decât un raport. Nu am prea mult timp la dispoziţie, dar dacă mă concentrez, e posibil să reuşesc să termin. Oricum nu am de gând să-mi aştern întreaga viaţă pe hârtie. Am să scriu doar despre cea mai cumplită perioadă din viaţa mea. Pun stiloul pe hârtie şi încep să scriu. Cerneala se întinde ca o rană.

Încep cu *Te-am iubit şi te-am respectat mereu…* Scrisul îmi seamănă perfect – încearcă să fie cât mai frumos, dar e repezit, emoţionat, nesigur şi gata să se scurgă. Dacă vreau să las ceva în urmă trebuie să-mi înving jena şi să aştern cuvintele pe hârtie. Îmi pare rău că asta e tot ce mai pot face pentru el, dar n-am încotro. Scriu cu grijă, cuvânt după cuvânt, atentă ca lacrimile să nu-mi păteze foaia. Scrisul se întinde pe foaie subţire ca oasele braţelor şi picioarelor mele.

— Alice, ce faci? Trebuie să plecăm imediat spre Seul!

Când mă întorc la baraca unde am fost cazaţi, Hammett, ocupat cu reporterii, tocmai mă căuta.

— Cum se simte? E mai bine?

Hammett mă prinde de braţ şi mă trage într-un colţ.

— E dezastru! Iar are febră. Cred că n-a închis ochii toată noaptea. Ar trebui să anulăm restul concertelor, dar ea insistă să continuăm. Dacă o ţinem tot în ritmul ăsta, chiar că ar putea să facă pneumonie, iar mâine trebuie să se întoarcă la Tōkyō.

— Programul e prea încărcat, mai ales pentru o mireasă în luna ei de miere.

— Păi ce fel de mireasă e asta? Să plece aşa… Mă ocup eu de tot aici, tu du-te repede la Seul să pregăteşti petrecerea de rămas-bun.

Zorită de Hammett şi de reprezentantul biroului de divertisment, mă grăbesc să ajung la aeroport. Când dau să-mi urc bagajul în elicopter, se apropie de mine un soldat şi îmi întinde o geantă mică.

— Era căzută în camion.

E trusa de machiaj pierdută de Marilyn. Îi mulţumesc soldatului că a adus-o şi urc în elicopter. Odată cu mine urcă şi câţiva membri ai trupei, care se întorc mai devreme la Seul. Toţi par obosiţi. În faţa mea se aşază câţiva dintre reprezentaţii biroului de divertisment, o vocalistă care şi-a rupt un picior şi un fotograf. Sunt cu toţii sleiţi de puteri după cele două zile de spectacole. Îmi deschid geanta să verific scrisoarea, care încă miroase a cerneală şi scot o bucată de hârtie pe care o văd lângă ea. E ilustrata pe care mi-a dăruit-o Pak Guyong înainte să plec din Seul. Arăt morocănoasă şi tristă în desenul lui. Izbucnesc în râs fără să vreau. Deşi nu vreau să recunosc, Guyong a reuşit să-şi ilustreze perfect afecţiunea pentru mine. Este, cu siguranţă, un tânăr artist talentat, pe care războiul l-a îngenunchiat, dar îşi revine, căci a reînceput să picteze. Pare să ţină cu adevărat la mine şi poate că nici mie nu mi-e indiferent. Poate că ceea ce mă face să-l îndepărtez de fiecare dată e o formă de gelozie. Îl invidiez pentru voinţa lui şi pentru entuziasmul cu care vrea să-şi refacă viaţa. Poate că el va reuşi. Îmi dau seama acum că Pak Guyong va fi cel mai trist când voi părăsi lumea asta. Poate că tocmai el, care nici măcar nu m-a sărutat vreodată, mă

înțelege cel mai bine. E ca şi cum o carte pe care încă n-am citit-o se dovedeşte a fi o capodoperă care mă mişcă până la lacrimi. Abia acum înțeleg un lucru atât de important.

Elicopterul decolează în sfârşit. Aşa cum nu mi-am imaginat vreodată că pletele blonde ale lui Marilyn Monroe vor flutura în vânt aici, pe ultima linie defensivă a armatei din Coreea de Sud, nu am visat vreodată că aici îi voi revedea pe cei doi bărbați din viața mea. Nici acum nu ştiu cine sunt ei cu adevărat şi încă nu-mi vine să cred că sunt în viață. Păcat, vor ajunge să regrete că au venit să mă caute. Elicopterul se ridică uruind, într-un nor de praf. Privesc în jos, cu fruntea lipită de geam. Ce repede şi uşor mă desprind de pământ! Îmi imaginez că în clipa morții mă voi depărta de viață în acelaşi fel şi deodată mi se face frică. Sau poate că e mai bine aşa, o despărțire simplă şi scurtă. Dacă moartea e doar o clipă, nu-ți rămâne timp să regreți viața.

De cum ajungem pe aeroportul din Yeoeuido simt mirosul Seulului. Oraşul e indiferent la plecarea cuiva şi cu atât mai puțin interesat de revenirea vreunuia dintre noi. Nu-şi consumă energia pe oameni. Deşi a fost făcut scrum de fiecare dată când i s-au schimbat stăpânii, Seulul s-a ridicat cu repeziciune tocmai pentru că nu aştepta nimic de la oameni. Şi-a recăpătat mereu mândria de unul singur. Mă bucur că m-am întors în siguranță aici, cel mai bun loc în care mi-aş putea petrece ultimele clipe. Le trimit în gând un ultim rămas-bun prietenei mele Yuja, doamnei Jang şi lui Guyong.

Prin praful ridicat de vânt se văd două limuzine care se apropie în viteză şi se opresc în dreptul meu. Din prima coboară doi agenți. Sunt cei doi tovarăşi ai lui Joseph, care m-au interogat în urmă cu două zile. Din cealaltă maşină coboară şoferul şi trei bărbați îmbrăcați în haine civile.

— Domnişoară Kim, putem discuta puțin în maşină? mă întreabă unul din cei doi şateni, pe un ton mai puțin constrângător decât data trecută, dar cu vădită nerăbdare.

Urc în maşină. Cei doi se aşază pe locurile din față, iar şoferul urcă lângă mine.

— Joseph nu e aici?

— Se ocupă de o problemă personală. Încercăm să dăm de el, îmi

răspunde grăbit unul dintre agenți, întorcându-se spre bancheta din spate. Tocmai ni s-a comunicat că Lim Bokhun e la Seul. Se pare că a intrat în țară săptămâna trecută, debarcând pe una din insulele de pe coasta de vest. Nu ştim dacă şi ea…

— Vreți să spuneți Bocitoarea din Seul?

Agentul oftează. Şoferul coreean, aşezat lângă mine pe bancheta din spate, îmi explică repede.

— Da. În absența unei dovezi că Lim garantează protecția femeii, nu putem să ducem mai departe planul fără să ne punem colegii în primejdie. Azi, în sfârşit, Lim a contactat pe cineva de la noi, dar fără să ştim cum arată, o să scape şi de data asta, cu tot cu banii ceruți. Domnişoară Alice, vă rugăm să cooperați.

Asta adaugă o variabilă deloc neglijabilă în planul meu de a mă sinucide azi.

— Cum aş putea să vă ajut?

— Locul întâlnirii e Cinematograful Jungang. Puteți să ne semnalați când se apropie de casa de bilete. N-o să fiți în pericol nici o clipă. Vă promit.

E clar că situația poate să devină primejdioasă. Abia acum începe să mă intereseze.

— Ce se întâmplă dacă nu cooperez?

Se crispează toți odată. Poate că asta e ultima sarcină oficială care mi se încredințează. Ca de obicei, nu am libertatea de a alege.

— În regulă, dar fără ăştia doi. Sar în ochi de la o poştă, spun eu în coreeană, arătând cu degetul spre agenții americani.

Nepricepând limba, cei doi mă privesc nedumeriți.

— Vă rog să-i dați asta lui Joseph, le spun eu şi scot scrisoarea din poşetă.

Îi dau plicul alb, adresat lui Yeo Minhwan, unuia dintre cei doi agenți şateni, apoi sunt gata să pornesc pe urmele unuia care, oricum s-ar deghiza, nu-şi poate ascunde privirea sticloasă.

L-am văzut doar de două ori pe Lim Bokhun, dar am ajuns să am o influență extrem de puternică în viața lui. Probabil că pentru el sunt zeița neşansei, de care nu va putea uita niciodată. Cu toate acestea, individul e norocos, căci până acum n-a putut fi prins. Sunt curioasă deja cum o să fie

când ne vom întâlni din nou. Mă duc la cinematograf ca să confirm strania noastră legătură.

La Cinematograful Jungang rulează filmul american *Insula terorii*. Cu oricâtă bunăvoinţă aş privi afişul, dinozaurul carnivor din prim-plan arată ca o jucărie cu colţi. Mă întreb ce teroare le-ar putea produce oamenilor un monstru caraghios ca ăsta. E un film de-a dreptul banal pentru oraşul acesta trecut printr-un război, care a înţeles un adevăr etern: omul este propriul său duşman. Intru în ghişeul casei de bilete, care îmi aminteşte de vorbitoarele din închisori. Mă liniştesc când observ că de afară nu se poate vedea înăuntru, dar nici eu nu pot vedea prea bine afară. Lângă geamul ghişeului e o oglindă, care-mi permite să văd în exterior, în timp ce în interior e întuneric. Deşi e aproape de ora de începere a filmului, la casa de bilete e puţină lume. De câte ori trece cineva prin faţa ghişeului, agenţii din faţa cinematografului, deghizaţi în trecători, îmi aruncă priviri furişe. Ticăitul ceasului se aude tot mai tare. Sunt atentă la fiecare sunet din stradă. Încep să mă îngrijorez că nu voi putea să-l recunosc pe Lim Bokhun.

Prima dată l-am întâlnit la biroul Asociaţiei Artiştilor, din bulevardul Jongno. Mă dusese acolo un anume Kim, fost coleg la şcoala de artă, care abia mă suporta. Nu mă plăcuse nici când studiam împreună la Tōkyō. Mă prezenta mereu colegilor lui ca pe descendenta unei familii care-şi clădise bunăstarea generaţii întregi pe legăturile cu americanii. Eu le râdeam în nas. Ei mă disprețuiau. Nu mi-aş fi putut imagina vreodată că aveau să mă educe şi să mă oblige să-mi pun pensula în slujba lor. Totul s-a petrecut firesc, din clipa în care trupurile morţilor au început să se rostogolească drept în mijlocul animatei zone Myeongdong. Am fost repartizată la divizia de portretistică, unde de dimineaţa până seara pictam portretele lui Stalin şi Kim Il-sung. Eram nevoită să-mi pun talentul în slujba partidului şi să muncesc din greu dacă voiam să mănânc. În vara aceea cumplită, Stalin mi-a fost cel mai bun prieten. Era pentru prima dată când mă aplecam cu atâta atenţie asupra unui portret. Desenam până în cele mai mici detalii fălcile pietroase, mustaţa deasă şi ochii lipsiţi de omenie ai dictatorului. Nu mi-au plăcut niciodată portretele şi preţiozitatea lor. Dacă un artist punea suflet într-o lucrare, devenea stăpânul ei. Or eu râdeam de protagoniştii portretelor pictate de mine, mulţumiţi de feţele lor perfecţionate prin retuşare. Astfel,

pictam portretul lui Stalin pentru a-l ridiculiza, fără să-mi dau seama că acest politician devotat revoluției socialiste era mai mare decât mi-aş fi putut imagina. Sufletul, care mereu reprezintă ceva, nu poate fi bagatelizat, iar Stalin îşi dăruia sufletul maselor, pentru a-şi face loc în eternitate. Îngrijorată de singurătatea de pe urmă a celor care abuzează în acest fel de suflet, m-am trezit ajutându-l să-şi desăvârşească ambițiile. Sarcina asta, pe care o luam în serios, a fost singurul lucru asupra căruia m-am putut concentra cât a ținut vara aceea absurdă. Scrâşneam din dinți şi pictam câte un portret splendid al lui Stalin.

Într-o noapte, prin iulie, lucram în linişte, concentrată să pictez părul lui Stalin când am auzit deodată:

— Cum îl pictați pe tovarăşul Stalin aşa? Parcă e o vedetă din filmele americane!

Am ridicat capul şi am văzut un bărbat uscățiv, cu o cicatrice în formă de semilună sub ochi.

— Tovarăşă Kim Aesun, mi s-a spus că sunteți foarte talentată. Ce dezamăgire!

Tipul ştia deja destul de multe lucruri despre mine. Eu ştiam doar că era agent nord-coreean şi că trecea uneori pe la Asociația Artiştilor.

— Ştiți unde se află domnul Yeo Minhwan? m-a întrebat el străduindu-se să imite accentul din Seul.

— Nu. Nu l-am mai văzut de mult, i-am răspuns eu fără vlagă.

Individul a rămas pe loc, privindu-mă insistent. Nu i-am evitat privirea, căci nu mai aveam putere nici măcar să mint. A aruncat un rânjet disprețuitor şi s-a întors să plece. Luciul pistolului atârnat la brâu m-a urmărit până a ieşit din încăpere.

Mai sunt zece minute până la ora cinci. Cinematograful e în continuare aproape gol. Până acum au intrat câteva cupluri, câteva femei mirosind a mâncare chinezească, ce veneau probabil de la o întrunire a asociației din care făceau parte, şi câțiva bărbați de vârstă mijlocie. Mă uit neliniştită la ceas, numărând secundele. Se pare că misiunea de azi e sortită eşecului. Poate că ar trebui să renunț şi să merg în schimb să văd filmul. Dau să mă ridic, când o mână doar piele şi os se iţeşte prin fanta ghişeului.

— Un bilet, vă rog, pronunță necunoscutul cu o corectitudine de manual.

Iau banii, îi întind biletul şi în timp ce caut să-i dau restul arunc o privire în oglindă. În clipa aceea rămân nemişcată. Sub chipiul milităresc se distinge cu greu o cicatrice mică, în formă de semilună. El e. E Lim Bokhun. Las capul jos şi aştept să plece. Când se îndepărtează destul, încât abia îi mai aud ecoul paşilor, scot în geamul ghişeului, tremurând, plăcuța cu „Epuizat“. Agenții îl văd şi se pun în mişcare. Cel deghizat în vânzător ambulant de castane coapte îşi scoate şapca şi îi aruncă o privire celui care mătură podeaua. Rolul meu s-a încheiat. Acum trebuie să ajung repede la maşina parcată vizavi. Ies din ghişeul casei de bilete tremurând din tot corpul. Trebuie să plec cât mai repede de aici, dar nu mă pot mişca. Curiozitatea mă ține pe loc. În sfârşit la cinematograf se întâmplă cu adevărat ceva. Vor fi lupte şi evadări adevărate, nu doar operațiuni regizate în studiouri. Poate vor fi şi morți. Filmul, până la urmă, e doar o formă de artă ce redă moartea. Actorii care dansează şi se sărută pe ecran vor fi năluci într-un viitor nu prea îndepărtat. Până şi oamenii aceştia frumoşi vor deveni particule de lumini şi umbre în întunericul unui cinematograf. Nu mai am nici un motiv să ezit. Ştiu chipul inamicului, deci sunt eroina acestui film. Traversez coridorul întunecat. Vocile din film răzbat până aici. Împing uşile grele şi intru în bezna sălii de cinema. Parcă aş fi legată la ochi, ca la baba-oarba. Mă opresc. Păşesc cu precauție printre scaunele care miros a mucegai. Bang! O pocnitură. Apoi încă una. Ce-i asta? Prinde-l! E acolo!

Întorc capul şi în clipa aceea, din întuneric ceva se izbeşte de mine. Mă prăbuşesc pe podeaua murdară. Aud paşii celor care aleargă. Mă ridic şi mă iau după ei. Vocile bărbăteşti ies din sală. Văd o siluetă care dispare pe lângă peretele opus. O urmez păşind pe vârfuri. Merg până la capătul culoarului, dar nu e nimeni. Dau să mă întorc şi abia atunci îmi dau seama că umbra era în spatele meu. O mână îmi acoperă gura înainte să apuc să țip. Nu pot respira. Țeava rece a pistolului îmi împunge spatele. Țeava aceea minusculă e un instrument profesionist de adus moartea. Lim Bokhun mă trage spre spatele sălii, strângându-mă de gât cu brațul. Când deschide o uşă laterală, simt miros de ulei. Spațiul acesta dintre cinematograf şi zidul exterior, acoperit cu un acoperiş de tablă, e atelierul în care se pictează afişele pentru filme. Pe podea sunt aruncate peste tot pensule şi cutii cu vopsele. Un poster pe jumătate pictat atârnă pe un perete.

— Nu ne-am mai văzut de-o veşnicie, Kim Aesun!

— Ştiu cum să te scot de aici, îi spun brusc, fără să-i răspund la salut.

Lim Bokhun mă împinge în perete. Mă ating de un afiş şi vopseaua albastră mi se ia pe umeri.

— Ce vorbeşti?

— Încerc să te ajut.

— Serios? Te simți vinovată pentru ce-ai făcut pe vas? Femeie nebună…

Priveşte neliniştit în jur, cu arma aţintită asupra mea.

— De ce fugi?

Fața lui de fiară fugărită îmi dă un sentiment ciudat. Cineva care are toate cărţile în mână nu poate fi atât de dezorientat.

— Unde e americanca?

Îşi şterge fruntea îmbrobonată cu dosul mâinii în care ține pistolul.

— A murit, nu?

Mă surprinde şi pe mine ce spun. E straniu, dar am un presentiment puternic.

— Bocitoarea din Seul… Nu mai e printre noi, nu-i aşa?

De-asta încearcă să fugă Lim Bokhun, pentru că nu mai are nici un as în mânecă.

În loc să-mi răspundă, îmi aruncă un surâs amar.

— Am dreptate, nu-i aşa? Tu ai ucis-o?

— Nu e vina mea. Chiar m-am străduit să o ajut.

— De ce? Ce s-a întâmplat? îl întreb tremurând.

— Îşi pierduse raţiunea. Nu mai voia nici măcar să se întoarcă acasă. Plângea întruna ca o eroină de tragedie. N-am avut ce să-i fac.

— Şi? Ce s-a întâmplat cu ea? întreb încă sperând.

— S-a spânzurat.

Lim se întunecă la față, de parcă i-ar fi părut rău. Îmi duc instinctiv mâinile la gât. Disperarea şi tristeţea ei îmi cuprind întreg corpul. Îmi dau frâu liber imaginației. Probabil că fusese o femeie frumoasă şi curată, căci lumea se repede să pângărească fiinţele frumoase şi pure. O simt cum le transmite mesajul morţii soldaților americani dinlăuntrul trupului meu. O simt cum se jeleşte şi plânge pentru mine, cea care nu pot părăsi Seulul şi lumea asta. Sfârşitul ei tragic îmi dă şi mie curaj. Se aud paşi grăbiți în

capătul coridorului. Lim mă strânge iar de gât. Mă dezechilibrez şi în cădere mă prind cu mâna de un raft. Repezindu-se să prindă cutiile de vopsea înainte să se rostogolească pe podea, Lim mă scapă din strânsoare şi îşi pierde pistolul. Îl iau de pe podea şi mă ridic.

— Dă-l încoace. Nu-i de jucărie, încearcă Lim să mă convingă.

E extrem de încordat. Abia atunci îmi dau seama că ţin pistolul aţintit spre el. E mai greu şi mai robust decât mi-am imaginat.

— Kim Aesun!

Îl privesc ca hipnotizată. Lim rămâne cu gura căscată de uluială.

— Ce faci, Kim Aesun?

Întorc încet pistolul spre mine. Din fericire, arma se îndreaptă încotro vreau, n-are preferinţe. Pipăi cu degetele să găsesc trăgaciul. Nu e uşor de găsit.

— Nu face asta! Nu ştiu ce motive ai, dar nu face un gest necugetat, Kim Aesun! încearcă să mă convingă cu răceală Lim Bokhun, în vreme ce sudoarea i se scurge şiroaie pe frunte.

Se apropie pas cu pas, cu băgare de seamă, ca şi cum s-ar fi apropiat de o fiară sălbatică. În sfârşit găsesc trăgaciul. Îmi strecor hotărâtă degetul pe după el, ca o mireasă care-şi pune inelul de nuntă pe deget.

— Alice! îmi răsună numele ca un ecou.

Joseph stă năucit la intrare. Mă înmoi când îi întâlnesc privirea. Îmi adun toate forţele în mâna care ţine pistolul şi trag.

Se aude o împuşcătură.

Simt o durere ascuţită în cap şi mă prăbuşesc.

Întunericul mă înghite. Mai aud o împuşcătură şi paşi.

— Eşti bine?

E vocea lui Joseph. Întunericul care mă apasă se risipeşte. E din nou lumină. Joseph dă la o parte posterul căzut peste mine şi mă ajută să mă ridic. Agenţii secreţi îl urmăresc în continuare pe Lim Bokhun. Încerc să-mi ridic capul, dar îl simt foarte greu. Un lichid lipicios mi se scurge prin păr. Nu miroase a sânge. Ştiu bine mirosul de sânge. Îmi trec mâinile prin păr şi palmele mi se îngălbenesc. Vopseaua galbenă mi se scurge pe ceafă. Devin blondă pe loc.

— O, Alice! Ce-ai vrut să faci?

Joseph mă îmbrăţişează cu ochii în lacrimi. Prietenosul agent secret american e gata să verse câteva lacrimi de dragul meu.

— Ce e cu povestea din scrisoarea aceea?

— Nu e frumos să citeşti scrisorile altora, îi spun zâmbind.

Joseph mă zgâlțâie de umeri furios.

— Alice! Ce e cu povestea aceea? Vino-ți în fire!

— Unde e Minhwan?

— Încă-şi mai caută fiica. Alice, spune-mi măcar mie adevărul. Ştii cine era fetița pe care s-a dus să o vadă crezând că e fiica lui? Era Jeongnim!

— Cum? Ați găsit-o pe Jeongnim?

— Nu. A fost mutată la un alt orfelinat, dar e limpede că nu e fiica lui. Totuşi, cum de avea ceasul lui? Minhwan era sigur că era Seongha din pricina ceasului.

Ochii mi se înceţoşează. Încep să văd dublu. Am senzația că prin toții porii îmi ţâşneşte sânge amestecat cu vopsea. Mi se înmoaie genunchii şi îmi vine să vomit. De câte ori mă sprijină, Joseph se mânjeşte de vopsea pe umăr.

— Iartă-mă! Minhwan n-o să-şi găsească niciodată fiica. Am ucis-o.

— Of, Alice! Ți-ai pierdut de mult mințile şi nu ți-ai mai revenit.

Joseph dă din cap a neîncredere. Nici eu nu mai sunt sigură că spun adevărul, dar sunt şanse multe să fie aşa. De obicei adevărul se dovedeşte a fi tocmai ceea ce refuzăm să credem.

Mult respectatul şi iubitul meu Minhwan,

Mi se pare că încă visez. Nu-mi vine să cred nici acum că azi-noapte am adormit în brațele tale. Până ieri erai pierdut, ieşit cu totul din viața mea, şi-n tot acest timp mi-a fost cumplit de greu până şi să-ți pronunț numele. După ce am auzit că ai fost executat în Nord, n-am mai putut să dorm noaptea. Mi-era teamă. Dacă aveai să te întorci nălucă? Dacă aveai să-mi bântui viața? Pe de altă parte, moartea ta mi-a adus şi alinare. Îmi pare rău s-o spun, dar simțeam o mare uşurare la gândul că nu mai eram nevoită să te evit. Acum nu mai contează. De-acum nu mai am cum să scap de tine. Probabil că o să vrei să redevenim ce eram, să ne iubim şi să ne urâm în acelaşi timp, dar între noi nu mai poate fi vorba de dragoste. Chiar de-ar fi să mor, eu nu mai am curaj să iubesc. E un miracol că te-am

revăzut, dar nu îndrăznesc să-ţi spun toate acestea în faţă, de aceea îţi scriu acum. Dacă ţi-aş vedea privirea, n-aş mai putea să-ţi dezvălui nimic. Cum toată drama a început de la o nenorocită de scrisoare, e firesc ca totul să se încheie cu una.

Joseph şi cu mine te-am trădat şi te-am umilit. Ai spus că ai uitat totul, dar eu te rog să nu faci asta. Aşa ceva nu se uită niciodată. Sunt convinsă că parcursul vieţii ne este influenţat tocmai de astfel de lucruri imposibil de uitat. Te rog, aşadar, să nu mă ierţi. Dacă mi-ai da, totuşi, ocazia să-ţi explic, aş vrea să-ţi spun că începusem să simt că urma să ne despărţim, iar tensiunea aceea mă făcea să înnebunesc. Ăsta-i adevărul, că din clipa aceea am început să simt cum nebunia îmi cuprindea toată fiinţa. Simţeam că mă sufoc când mă priveai cu răceală. Eram orbită de gândul că, respinsă de tine, aveam să trăiesc o viaţă fără rost. Aşa că am scris o scrisoare cu gândul să mă răzbun. Singurul scop al scrisorii era să îi facă o surpriză neplăcută soţiei tale şi să provoace discordie în familie. I-am scris soţiei tale că vrem să ne căsătorim oficial şi îi ceream să coopereze. A fost o farsă de o răutate incomensurabilă. Nu mi-am imaginat nici o clipă că soţia ta avea să vină să mă caute după scrisoarea aceea.

Asta s-a întâmplat. Mi-ai spus că ai plecat să o cauţi pe soţia ta acasă la părinţii ei când a început războiul, dar n-ai găsit-o. Soţia ta era la Seul atunci.

Imediat după izbucnirea războiului, unchiul meu a părăsit Seulul împreună cu familia lui. Oficialii i-au liniştit pe cetăţenii de rând şi i-au convins să rămână să apere oraşul, în timp ce ei plecau cu trenurile special pregătite pentru asta. Unchiul meu a vrut să mă ia cu el, dar m-am încăpăţânat să rămân. Trebuia să te aştept, în caz că aveai să te întorci, să mă ierţi şi să-mi ceri să plecăm împreună în Nord. Eram hotărâtă să te urmez. Numai că nu te-ai întors, iar războiul ne-a lovit cu o ferocitate pe care nu mi-aş fi putut-o imagina. În doar trei zile Seulul a fost capturat de Armata Poporului din Nord, iar podurile peste râul Han au fost distruse de bombe. Am rămas izolaţi, ca pe o insulă. Nu puteam nici măcar să scoatem bani de la bancă, fiindcă toate conturile erau blocate din momentul în care preşedintele decretase stare de asediu. Din ascunzişuri nebănuite au început să iasă pe străzi tineri care strigau cât îi ţinea gura „Trăiască

generalul Kim Il-sung!“ Eram complet singură şi plină de nelinişte în casa pustie, când a bătut cineva la poartă. Am deschis şi am văzut o femeie elegantă, îmbrăcată în hanbok *albastru, care ţinea de mână o fetiţă adorabilă, în rochiţă bleumarin. Da, erau soţia şi fiica ta iubită, Seongha.*

Mi-am dat seama de la prima privire că soţia ta era o femeie cu o fire nobilă şi distinsă. Şi-a tamponat fruntea cu o batistă albă şi mi-a explicat cu calm motivul pentru care venise. Primise scrisoarea mea şi îşi făcuse în sfârşit curaj să ia trenul până la Seul, să lămurească lucrurile o dată pentru totdeauna. Nu spusese nimănui din familie despre planul ei din grijă pentru onoarea ta şi propria-i mândrie. O adusese pe Seongha cu ea, cu gândul să mă înduplece, făcând apel la omenia mea. Numai că vezi cum e soarta? Mereu ne joacă feste. Când a ajuns soţia ta la Seul, a dat de mulţimi de oameni care fugeau din calea războiului. Nu te-a mai găsit, deşi s-a dus întins la apartamentul tău. Nici măcar proprietarii clădirii nu mai erau acolo, aşa că a rămas să te aştepte împreună cu Seongha, singure în casa aceea goală. Într-un final, au venit la mine.

Din ce văzusem în melodrame, în asemenea cazuri scandalul e cât casa, dar noi nu ne permiteam să ne certăm în situaţia dată. Eu întrebasem încoace şi încolo fără să reuşesc să obţin vreun indiciu despre unde puteai fi. Soţia ta n-avea nici o cunoştinţă în Seul şi rămăsese fără bani, aşa că trebuia să o iau la mine. A refuzat de mai multe ori, dar nu aveam altă soluţie. Aşa ne-am trezit locuind împreună, soţia şi amanta, ca două surori. Ascultam în fiecare zi, umăr la umăr, cu urechile ciulite, ştirile de la radio. Garda Voluntarilor ne luase toate proviziile, până la ultima boabă de orez, şi rechiziţionase casa pe post de birou, mutându-ne într-o cămăruţă de pe colţ, la etaj. De câte ori protestam, un tânăr ce se vedea de la o poştă că făcea parte dintr-o grupare de stânga, ne cerea scuze politicos, dar era limpede că „eliberarea“ adusă de ei nu avea să ne ajute cu nimic. Nu aveam încotro, trebuia să scăpăm din oraş. Podurile peste râul Han erau distruse, dar auzisem că puteam plăti un luntraş care să ne treacă apa pe la Mapo sau Seogang. Am plecat într-o seară, cu Seongha în spinare, dar n-am ajuns nici măcar până în zona Ahyeon, că am fost nevoite să ne întoarcem fiindcă a început bombardamentul şi abia am scăpat cu viaţă. Când ieşeam din cază, mirosul pestilenţial al mormanelor de cadavre ne

tortura, dar foamea ne chinuia şi mai crunt. Ca să câştig câte un pumn de orz, mergeam la Asociaţia Artiştilor, unde pictam portretele lui Stalin. Soţia ta făcea rost de mâncare gătind pentru Garda Voluntarilor, cu Seongha în spinare. Soţia ta era o femeie deosebită. Rămăsese demnă chiar şi atunci când, venită să-şi caute soţul, fusese obligată de război să rămână sub acelaşi acoperiş cu amanta lui. Se prefăcea că nu vede că tropăiam agitată, plină de remuşcări, întrebându-mă ce era în sufletul ei. Nu încercam să păstrăm aparenţele prin conversaţii de complezenţă, preferam să suportăm situaţia aceea absurdă în tăcere. Într-o zi, când m-am întors târziu de la Asociaţia Artiştilor, mi-a spus să dau jos bluza plină de vopsele, să o poată spăla. M-am răţoit la ea, spunându-i că nu era nevoie. Mi-a răspuns cu calm, fără nici cea mai mică urmă de emoţie, că nu vedea în mine o amantă a soţului ei şi că, pentru a putea suporta perioada aceea, prefera să mă considere un nimic. Am întrebat-o cum putea să gândească astfel şi mi-a răspuns că era unul dintre darurile pe care le căpătase de la căsnicia ei nefericită. Ca să scape de nefericire o nega pur şi simplu. Eram uluită. Tot timpul crezusem că soţia ta era o fiinţă moale şi jalnică, dar era mult mai puternică decât mine. Petrecuse atâtea zile în singurătate şi nelinişte din pricina relaţiei mele cu tine, dar ştia să se protejeze de suferinţă în felul ei unic, iar izvorul forţei ei era Seongha. Copila, care îţi semăna bine, era cuminte şi drăgălaşă. Vina şi gelozia m-au făcut să încerc să mă ţin departe de ea, dar m-a cucerit din clipa în care am văzut-o. Era gingaşă şi isteaţă. Era impresionant să o vezi cum se străduia să nu plângă în timpul bombardamentelor. Când o întrebam cât de mult îl iubeşte pe tatăl ei, se întorcea cu spatele şi scotea din buzunar ceasul tău, pe care mi-l arăta triumfătoare. Cum aş putea uita vreodată feţişoara aceea bucălată şi palidă? Datorită ei, eu şi soţia ta am reuşit să îndurăm situaţia aceea absurdă. Din pricina lipsei de hrană, în august, Seongha a început să se simtă rău. Unul dintre vecini a plecat la o fermă din provincia Gyeonggi să caute mâncare, dar a fost prins de bombardamente şi s-a întors fără picioare. Am fost nevoită să spintec ursuleţul de pluş al lui Seongha, ca să fac o fiertură din meiul cu care era umplut. Soţia ta a căzut şi ea epuizată, căci muncea din greu zi de zi. Comitetul Cetăţenesc ne distrugea casa făcând instrucţie. La un moment dat au provocat un incendiu. Într-o noapte,

m-am strecurat pe furiş în grădina din spatele casei şi am dezgropat bănuţii de aur pe care soţia unchiului meu îi ascunsese înainte să plece. I-am vândut pe piaţa neagră, am cumpărat mai multe conserve cu mâncare şi m-am dus să o caut pe doamna doctor Han Mija, care păzea de una singură Clinica de familie Seul, după ce toţi cei trei fii ai săi fuseseră luaţi de Garda Voluntarilor. Din fericire, doamna doctor a fost foarte amabilă când i-am explicat că era vorba de soţia şi de fiica ta şi le-a primit la clinică. Ne petreceam zilele tremurând de frică ori de câte ori din avioane se aruncau manifeste prin care eram înştiinţaţi că Seulul avea să fie bombardat şi că trebuia să fim evacuaţi. Mă durea să le văd pe soţia ta şi pe Seongha în suferinţă, aşa că luasem deja o decizie. Dacă aveai să te întorci vreodată, te-aş fi trimis înapoi la familia ta, să fii alături de soţia ta şi de fetiţă, aşa cum s-ar fi cuvenit dintotdeauna. Mi-am promis solemn să fac asta. Din fericire, răceala fetiţei a trecut fără să apuce să se transforme în pneumonie. Şi soţia ta şi-a mai recăpătat puterile după ce s-a odihnit câteva zile. Vara aceea sinistră, în care cadavrele expuse pe străzi nu mai erau o surpriză, se apropia de sfârşit. În septembrie soarta războiului avea să fie decisă într-un fel sau altul.

Între timp, ascultam în secret transmisiile radio pe unde scurte pentru a urmări mişcările trupelor Aliaţilor, dar oraşul continua să fie bombardat. Se zvonea că, dacă armata din Sud avea să recaptureze Seulul, cei ca mine, care lucrau pentru regimul din Nord, aveau să fie persecutaţi. Oricum ar fi fost, noi trei nu aveam altă opţiune decât să te aşteptăm. Bombardamentele s-au înteţit, devenind tot mai asurzitoare, şi se zvonea că armatele Aliaţilor reuşiseră să debarce la Incheon. Armata Poporului a început să se agite. Imediat după Chuseok[21], lumea a început să se adune grupuri-grupuri şi să discute în şoaptă despre soarta războiului. Toţi eram curioşi să ştim ce urma. În cele din urmă, luptele au ajuns pe străzile Seulului. Atunci am auzit că diverşi oameni importanţi din oraş erau arestaţi, legaţi unii de alţii ca peştii puşi la uscat şi târâţi pe coama înălţimilor Miari, spre Nord. Peste tot aveau loc masacre. Mai circula şi zvonul că, în apropierea oraşului, americanii, aşa-zişii aliaţi ai noştri, adunaseră civilii într-un tunel şi îi omorâseră pe toţi, până la unul.

21. Sărbătoarea toamnei, una dintre cele mai importante sărbători din Coreea, echivalentul Zilei

Recunoştinţei.

Apoi a venit 22 septembrie. Se auzea că americanii fuseseră văzuţi la Yeongdeungpo şi atmosfera era una de teroare. Am plecat repede spre casă, lăsând baltă treaba la Asociaţia Artiştilor. Curtea, de obicei plină de oameni veniţi la instrucţie, era goală. M-a cuprins o presimţire stranie şi inima a început să-mi bată cu putere, mai să-mi spargă pieptul. Îngrijorată pentru soarta soţiei tale şi a fetiţei, am fugit într-un suflet la clinică. Când am intrat pe străduţa pe care era clinica, m-a asurzit o salvă de împuşcături. M-am aruncat la pământ. O femeie a venit în fugă spre mine, în picioarele goale şi plângând. „A înnebunit! Doamna doctor Han a înnebunit! Ameninţă cu un cuţit de bucătărie şi urlă să-i aducă fiii înapoi.“ M-am ridicat împleticindu-mă şi, tremurând din tot corpul, am alergat spre clinică. Curtea era plină de praf şi un miros greu de praf de puşcă îmi înţepa nările. Am văzut mai mulţi oameni întinşi sub arborele gingko. Nu mi-am putut imagina că sunt morţi, deşi vedeam petele mari de sânge de pe hainele lor. Apoi s-a mai auzit o împuşcătură. Abia atunci i-am văzut pe soldaţii Armatei Poporului, cu armele în mâini, şi pe cei zece civili din faţa lor. Soldaţii îi împuşcau unul câte unul, fără să-i fi legat măcar la ochi, ca şi cum ar fi tras la ţintă. O mamă cu un copil mic legat în spinare cu păturica lui a luat-o la fugă. În secunda următoare s-a auzit un foc de armă şi femeia a căzut secerată. M-am frecat la ochi şi m-am uitat din nou la cei aliniaţi în curte. Plânsetul lor înspăimântat îmi sfredelea urechile. Am văzut-o pe soţia ta spre capătul şirului, aşezată pe pământ, cu spatele la soldaţi, ţinând-o în braţe pe Seongha. Am scos un ţipăt de groază şi atunci a ridicat capul. M-a izbit faptul că în privirea ei nu era nici urmă de spaimă, doar o dragoste nemăsurată. O îmbrăţişa strâns pe Seongha, pentru a-i dărui toată iubirea în acele ultime clipe, căci nu mai era mult până când copila nu mai avea să simtă dragostea mamei. Femeia îşi continua lupta cu nefericirea până şi în clipele acelea. Zbierând, m-am repezit spre ele. Soţia ta o împingea pe Seongha, care nu voia să se dezlipească de ea, spre mine. Încă o împuşcătură. S-a prăbuşit făcând scut în calea gloanţelor din trupul ei mărunt. Gloanţele continuau să zboare spre noi în timp ce mă străduiam să o trag pe Seongha peste care căzuse mama ei. Am simţit deodată o durere ascuţită într-o parte şi mi-am pierdut

cunoştinţa. Când am deschis ochii, era beznă în jurul meu şi mirosea a sânge proaspăt. Eram sigură că ajunsesem în iad. Nu puteam să-mi mişc braţele sau picioarele, de parcă mă scufundam într-o mlaştină. Când am reuşit să-mi mişc puţin capul şi să privesc în jur, a trebuit să-mi muşc limba ca să nu ţip. Mlaştina care mă înconjura era un munte de cadavre. Deasupra, cerul se vedea albastru şi rotund. Eram în vârful unei grămezi de cadavre aruncate într-o fântână secată. Nu murisem. Am împins cu toată forţa de care eram capabilă trupurile inerte din jurul meu şi m-am ridicat deasupra lor. Sub mine zăceau un băiat în uniformă şcolară şi un bătrân. Între ei era Seongha. Am prins-o de braţe şi am tras-o spre mine. Rochiţa ei bleumarin era plină de sânge, dar pleoapele îi tremurau. Apoi a răsuflat o dată din adâncul plămânilor. Deasupra noastră s-au auzit deodată voci de bărbaţi. Soldaţii nu plecaseră. Am pus o mâna peste gură copilei şi m-am aplecat deasupra ei, prefăcându-mă moartă. Uitasem deja unde mă aflam, preocupată fiind doar să ciulesc urechile la ce se întâmpla afară şi să arunc câte o privire pe furiş. Vocile se auzeau în continuare în jurul fântânii. La un moment dat mi s-a părut că Seongha îmi lingea palma cu care-i acoperisem gura. M-am bucurat, căci asta însemna că era în viaţă. Am rămas nemişcată până s-a lăsat tăcerea, cu capul sprijinit de şezutul unui mort. Nu ştiu cât timp a trecut, dar când am deschis iar ochii, cerul era vineţiu. Nu se mai auzea nici un zgomot de afară. Am încercat să mă ridic, călcând pe cadavre, dar alunecam întruna. Am scuturat-o pe Seongha, să o trezesc. „Seongha“ am şoptit, dar nu s-a mişcat. Mi-am privit palma cu care îi acoperisem gura. Era plină de sânge. Nu! „Seongha, deschide ochii! Ştiu că ai adormit, dar acum e vremea să te trezeşti. E dimineaţă. Seongha!“ am strigat, scuturând-o. Am început să strig după ajutor. „Ajutor! Suntem în viaţă!“ Strigam din toată puterea, dar vocea mea nu reuşea să treacă de zidurile fântânii. Am încercat să mă caţăr cu Seongha în braţe, dar n-am reuşit să urc deloc. Continuam să strig după ajutor plângând. Trupurile pe care călcam au început să mişte şi să şuşotească. „Doar tu ai rămas în viaţă!“ Fântâna răsuna de hohotele lor de râs. Printre lacrimi, le-am strigat să tacă. Mi-am pus palmele peste urechile copilei, ca să nu le mai audă. Trupuşorul ei se răcea. Mi-am dat jos bluza şi am învelit-o în ea. Un cadavru cald, cu capul sprijinit de glezna mea, m-a

întrebat şoptit ce rost mai avea viaţa. Stafiile din jur îl aprobau şi râdeau de mine. Am strigat după ajutor toată noaptea, iar spre dimineaţă am leşinat. Ultimul lucru pe care l-am văzut au fost luminile unui avion care coborau ca nişte stele căzătoare. A doua zi m-au scos din fântână oamenii din cartier. Când am ieşit de acolo, cu Seongha în spinare, lumea a rămas cu gura căscată de uimire. Aveam unghiile rupte, iar părul îmi albise peste noapte. Eram mânjită toată de sângele unor necunoscuţi. Mi-am dus mâinile la gât şi am strâns cu putere până mi-am pierdut cunoştinţa. Într-o mână ţineam ceasul tău de buzunar, pe care îl purtase Seongha.

Acum ştii toată povestea. Acesta e secretul părului meu, pe care sunt nevoită să-l vopsesc cu bere Crown, căci nu şi-a recăpătat culoarea nici acum. Din ziua aceea, nu doar părul, dar întreaga mea viaţă s-a schimbat. Zi după zi, peste tot pe unde am ajuns, în lagăr, pe cheiul din Heungnam, în tabăra de refugiaţi de la Busan, am trăit fără să mă simt în viaţă. Lumea zicea că sunt nebună, dar nici măcar nebună n-aveam cum să fiu. De aceea de câte ori mă găseam în mulţime, mi se făcea frică şi începeam să mă port straniu. Încercările mele de a mă sinucide n-au fost decât triste reprezentaţii de faţadă, căci n-aveam curajul să merg până la capăt. Dacă nu te-aş fi întâlnit, probabil că aş fi continuat să trăiesc în derivă, să-mi duc înainte viaţa lipsită de sens. Ieri, când te-am revăzut, am înţeles în sfârşit un lucru. Oamenii găsesc motive să-şi ducă viaţa înainte oricât de dureros ar fi. Tu, bunăoară, continui să speri, deşi speranţa e moartă. M-am frământat mult gândindu-mă dacă nu e mai bine să păstrez secretul acesta pe vecie, ca să nu-ţi zădărnicesc visurile, dar până la urmă m-am decis să-ţi spun, de dragul viilor şi al morţilor. Mă sufoc ţinând lucrurile acestea ascunse în mine. Cred că a venit vremea să ştii. Moartea nu mă va salva, ştiu asta, dar mă gândesc că va putea măcar să-ţi salveze ţie viaţa. Sunt câţiva ani de când nu-mi mai pot imagina că viaţa ar putea fi frumoasă. Aşa că aştept să treacă timpul, fără să trăiesc cu adevărat. Nu mă leagă nimic de viaţă şi nici nu îndrăznesc să visez că ai putea să mă ierţi. Sunt mulţumită că te-am revăzut pe tine, cel care m-a cunoscut în cea mai frumoasă perioadă a vieţii mele. Fără tine, n-aş fi putut să-mi amintesc că am ştiut odată ce e iubirea, că am fost fericită şi că m-am simţit preţuită. Îţi mulţumesc pentru asta. Mă gândesc uneori cum ar fi fost dacă nu era

războiul. Oare am fi continuat să ne iubim? Ştiu că nu pot da vina numai pe război. Lumea zice că războiul e cea mai mare tragedie a vremurilor noastre, iscată de un conflict ideologic. Nu ştiu… Pentru mine războiul e ceva ce-mi sfâşie sufletul, căci m-a făcut să ucid copilul bărbatului pe care îl iubeam. Tu, cel pe care l-am iubit şi l-am respectat mereu, nu-ţi irosi viitorul urându-mă, dar nici plângându-mi de milă. Eu, Alice, n-am reuşit să pun capăt războiului din mine, pe care în cele din urmă l-am pierdut, căci nu sunt decât una dintre milioanele de femei obişnuite. Îți doresc să fii mereu fericit. Acum, că am înțeles care e ultima mea datorie în viaţă, sunt împăcată. Sunt foarte liniştită.

Joseph mă priveşte cu furie şi disperare.

— A fost un accident! O tragedie, dar nu i-ai omorât tu fiica!

— Puteam să o salvez. Era în viaţă când am găsit-o.

Îmi aud vocea. Până şi mie mi se pare îndepărtată.

— Alice, asta e o absurditate pe care, simțindu-te vinovată, ai creat-o singură. Ce rost are să dezgropăm iar povestea asta?

Joseph mă zgâlțâie cu furie. Nu l-am mai văzut niciodată atât de mânios.

— Dacă nu le trimiteam scrisoarea aceea, n-ar fi venit la Seul. E numai vina mea!

Joseph scoate scrisoarea din buzunar şi mi-o flutură prin faţa ochilor.

— Şi atunci te-ai gândit să-ți ispăşeşti vina făcând pe martira?

— Le-am distrus viețile. Trebuie să plătesc pentru asta, chiar dacă e destul de târziu acum.

— Ce crezi că se schimbă dacă mori?

— Măcar nu mai trebuie să văd ura din ochii lui.

Mi-e rău. Îmi apăs pieptul cu palmele şi vomit. Scuip un lichid verde, lipicios. Joseph mă priveşte în tăcere. Răceala se instalează vizibil în ochii lui cafenii.

— Alice, tot nu înțelegi? Tot nu ştii ce fel ce om e? Trădarea are mereu două fețe, numai că cei implicați nu află în acelaşi timp.

Joseph se apleacă să ridice pistolul căzut pe podea.

— Aşa cum bănuiai, ştiam că avea să izbucnească războiul. Ştia şi Minhwan. Nu pot să-ți spun dacă e agent american sau nu, dar ştiu sigur că şi-a iubit familia mai mult decât pe tine. Când a aflat că războiul era

aproape, m-a rugat să-l ajut să-şi salveze soţia şi copilul. Când a dispărut dintr-odată, de n-ai mai ştiut nimic de el, era pentru că se pregătea să plece cu familia în Japonia. Numai că soarta le-a jucat o festă şi nu s-au întâlnit. Alice… El te-a părăsit primul.

Joseph se ridică, scuturându-şi genunchii de praf. Privirea lui rece trece pe deasupra mea.

— Femeia aceea… Bocitoarea din Seul…

Ce straniu! În clipele astea singurul lucru care îmi vine în minte e femeia aceea. Celebra ei voce jeluitoare îmi cuprinde sufletul şi mă trezesc vorbind în numele ei.

— N-o mai căuta. Nu vrea să se mai întoarcă niciodată. Nu mai vrea la Seul. *Goddamn* Seul!

Maşinile de lux se aliniază la intrarea în Hotelul Peninsula. Femeile în rochii lungi şi haine de blană şi bărbaţii în frac ies parcă plutind în paşi de vals.

— O să te descurci, Alice? mă întreabă Joseph cu îngrijorare. Spală-ţi părul şi încearcă să te odihneşti. S-ar putea să trebuiască să tai puţin din el ca să scapi de vopsea. Dă-mi eşarfa ta!

Îmi desprinde eşarfa de la gât şi mi-o leagă în jurul capului. Îmi văd silueta excentrică în parbrizul maşinii. De sub eşarfă se iţeşte părul meu galben. E amuzant şi înspăimântător în acelaşi timp. Îl sărut pe Joseph pe obraz, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic.

— Noapte bună! Vorbim mâine.

— Alice…

Joseph mă opreşte când dau să cobor din maşină.

— Du-te să-ţi termini treaba. Eu trebuie să scap de peruca asta, îi spun – zâmbind, arătând spre vopseaua din păr.

— Bine. Vise plăcute! mai spune el, încuviinţând din cap cu tristeţe.

Aştept până când maşina în care se află Joseph dispare în noapte, apoi intru în hotel.

Înăuntru e zarvă, căci s-au adunat o mulţime de oameni la petrecerea de rămas-bun organizată pentru Marilyn Monroe. Din sala de banchet se aude râsul ei molipsitor. Ca să nu mă vadă nimeni, înşfac un ziar de lângă scrumieră şi, ascunsă în spatele lui, mă îndrept repede spre lift. Liftul se

ridică în aer cu repeziciune, scoțând un mormăit baritonal. Nu-mi pot desprinde privirea de articolul pe care-l văd pe pagina la care e deschis ziarul. *Servitoarea ucide copiii angajatorului*. Citesc şi recitesc uluită cum o servitoare, pe care patronul ei a violat-o, a rămas însărcinată şi, după ce a pierdut sarcina, i-a ucis pe copiii bărbatului împingându-i într-o râpă. „Servitoarea a dezvăluit fără pic de regret că era mulțumită.“ Îmi amintesc de fata care aştepta chircită în holul friguros al clinicii. Mă apasă gândul că lumea nu-i arătase nici o fărâmă de bunăvoință, nu-i oferise o clipă de linişte. Nu-mi mai pot ține echilibrul. Simt că mă prăbuşesc. Liftul se opreşte şi mă ține bine, dar mă scufund deja în ochii negri şi adânci ai fetei.

Din fericire, reuşesc să ajung în cameră fără să mă întâlnesc cu cineva. Bagajele răscolite sunt pe jos. Probabil că Marilyn s-a pregătit în grabă de petrecere. Lângă pat e o valiză deschisă. Mă îndrept clătinându-mă spre măsuța de machiaj. Trusa lui Marilyn e larg deschisă. Mă aşez pe taburet şi-mi scot eşarfa.

Din oglindă mă priveşte o Alice blondă. Vopseaua galbenă, care începe să se usuce în părul meu, degajă un miros îngrozitor. Aproape că nu mi se mai vede părul cărunt. Pletele mele galbene nu mă fac nici fatală, nici ispititoare. Mai degrabă îmi dau un aer trist. Oglinda mă ajută să devin o actriță blondă. O să joc rolul femeii trădate de un bărbat, care alege să aibă un sfârşit tragic.

Scotocesc prin trusa de machiaj a lui Marilyn să găsesc un ruj. E plină de sticluțe cu parfum, farduri şi pensule de calitate, din păr de nevăstuică. Aleg un ruj roşu şi-l întind neglijent pe buze. E un roşu mai aprins decât sângele şi foarte frumos. Îmi admir buzele sângerii, dar acum sunt nemulțumită de culoarea feței, aşa că dau să caut nişte pudră. Găsesc două cutii de pudră Coty şi le deschid pe amândouă. Într-una e pudră. Cealaltă, aşa cum bănuiam, e plină de barbiturice.

Iau cutia cu pastile şi mă aşez pe pat. Palma îmi e plină de minusculele vestitoare ale morții. Acestea vor călători cu sângele, vor pune stăpânire pe trupul meu, petrecând, dansând şi cântând până mă voi cufunda în somn. Când vor ajunge la ultimul dans, sufletul meu îşi va lua rămas-bun de la trup. Lângă pat se află o sticlă de whisky. E perfect pentru micile mele prietene. Iau o înghițitură şi simt că-mi ia foc gura. Ridic spre buze palmele

făcute căuş, pline de pastile.

— Alice!

Tresar speriată şi scap pastilele, care cad grele pe podea, ca nişte gloanțe. Mă întorc şi o văd pe Marilyn lângă mine, în picioare. E uluită. Rămânem amândouă cu gurile căscate.

— Scuză-mă, voiam să fac puțină ordine şi uite că am făcut şi mai mult deranj! îi spun eu repede, îngenunchind şi apucându-mă să adun pastilele, ca să-mi ascund agitația.

Marilyn se apleacă şi ea în grabă să mă ajute. Chircită aşa, în rochia ei albă din mătase strălucitoare, pare o frumoasă scoică de sidef. Continuă să mă privească surprinsă. Fără să scot un cuvânt, adun repede pastilele şi le pun la loc în cutia parfumată de pudră.

— Vai de mine! Ce e cu părul tău?

Abia acum observă.

— Ce zici? Semăn puțin cu tine?

Uluită, Marilyn mă împinge în fața oglinzii.

Arăt de parcă aş avea o mătură pe cap sau un soare. Marilyn dă să spună ceva, apoi se răzgândeşte, ca un copil care încearcă să rezolve o ghicitoare. Deodată ceva o face să izbucnească în râs. Îi țin şi eu isonul, uşor nedumerită. Ne cutremurăm de râs. Marilyn mă ia de braț şi zice:

— Ca să vezi! Suntem două blonde false!

Râde şi îmi dezlipeşte o fâşie de vopsea galbenă de pe umăr. Simt o furnicătură la baza nasului şi o lacrimă prelingându-se pe obraz. Plâng şi râd şi plâng iar, mă înec şi tuşesc. Marilyn mă priveşte distrată, renunțând să mai încerce să mă înțeleagă. Nu se face să înspăimânt un oaspete de vază, aşa că îi explic prieteneşte situația mea.

— Nu s-a întâmplat nimic. Am avut doar un mic accident din pricina unui bărbat.

Marilyn se însuflețeşte, ochii ei frumoşi încep să strălucească.

— Nu se poate! Iar ți-a făcut necazuri un bărbat?

Izbucnesc în râs văzând expresia copilărească de pe fața ei, în profundă discrepanță cu pieptul său generos.

— Evident. Am avut o zi încărcată. Ştii cum e… Sunt zile în care nu mai vrei să auzi de bărbați, în care te simți extrem de singură. Nu credeam că o

să pot adormi fără să iau o pastilă, dar acum, mulţumită ţie, cred că o să dorm neîntoarsă. Mulţumesc, Marilyn.

Mă arunc spre Marilyn, care e tot mai nedumerită, şi o îmbrăţişez.

Trădată de cel pe care îl iubeam, pe care l-am trădat la rândul meu, şi gata să capitulez în faţa dezastrului creat chiar de mine, iată-mă salvată de cea mai seducătoare femeie din lume. Cu alte cuvinte, în seara asta, am sfârşit prin a fi salvată de frumuseţe.

Adio, blondelor!
19 februarie 1954

Admiratorii adunaţi la Aeroportul Yeoeuido să îşi ia rămas-bun de la Marilyn sunt cuprinşi de tristeţe. Mulţimea nu e la fel de mare ca la venirea ei, dar e destul de consistentă. Un soldat plânge, strângând în braţe un cadou pentru Marilyn. Când apare maşina, toată lumea, fotografi şi admiratori, aleargă spre ea.

Marilyn coboară din maşină şi îi îmbrăţişează pe ofiţerii care o aşteptau, luându-şi la revedere.

Cineva mă bate pe umăr. Joseph, cu gulerul hainei ridicat, îmi face semn să îl urmez. Urcă în unul din avioanele de luptă cu patru motoare, care se întorc la Tōkyō. Îl urmez. Minhwan, care mă aştepta, se ridică brusc în picioare când mă vede. La fel ca la venire, poartă pălărie şi ochelari cu ramă de os, într-o încercare jalnică de deghizare.

— N-am găsit-o pe Seongha, îmi spune plin de nelinişte.

— Am auzit, îi răspund cu calm, aruncând o privire spre Joseph.

Joseph încuviinţează din cap, ca şi cum n-ar şti nimic.

— Trebuie să mă întorc iar la Tōkyō. Mergi cu mine, nu-i aşa?

— Nu. Rămân aici.

Minhwan nu-şi poate ascunde uimirea.

— De ce? Ce te ține aici?

— Aşa cum cauţi tu ceva, am şi eu ceva de căutat.

Minhwan ridică din umeri şi oftează adânc.

— Sigur?

În loc să-i răspund, îl privesc direct, fără să ezit.

— Drum bun!

— O lăsăm pentru data viitoare. Atunci vreau neapărat să plecăm împreună.

— Cu bine!

Mă grăbesc să cobor, să-l las în urmă pe Minhwan, mut de dezamăgire. Mă bucur că decepția îl împiedică să mă conducă.

— Chiar nu vrei să mergi cu noi?

Joseph mă urmează până la ieşire, privindu-mă cu îngrijorare.

— Vă aştept când părul o să mi se facă iar negru. Şi… Te rog, arde scrisoarea!

Joseph încuviinţează complice. Mă întorc cu nepăsare, lăsând soarta scrisorii care-mi judecă durerea şi îmi expune secretul în mâinile lui. De-acum nu-mi mai rămâne decât să aştept fără frică răzbunarea lui Yeo Minhwan sau, mai degrabă, a timpului. Pun înapoi în teacă amintirea păcatului săvârşit, arma mea, şi-mi temperez spiritul de luptătoare. E un gest de curtoazie pe care pot să-l fac în bătălie, deşi lupta mea încă nu s-a încheiat, aşa că nu-mi permit să uit adevărul.

Mă întorc spre mulțimea venită să o conducă pe Marilyn. Ea se află încă în mijlocul oamenilor, căci mâinile lor calde nu o lasă să plece. În sfârşit ajung şi eu să-mi iau rămas-bun. Marilyn mă îmbrățişează cu căldură. Vântul îmi zboară baticul şi părul meu vopsit galben străluceşte în soare. Marilyn râde uşor. Îi întind un mic dar.

— Ce-i asta?

— O amintire. Deschide cutia după ce ajungi acasă. Şi m-a rugat un prieten să-ți transmit ceva: Casă de piatră! Să fii fericită!

— Mulțumesc. Alice, ai fost grozavă! M-am simțit foarte bine aici datorită ție. N-o să uit Coreea niciodată! A, încă ceva. Nici nu ştiu care e numele tău coreean.

— Chiar dacă ți-l spun, va trebui să exersezi un an întreg până să reuşeşti să-l pronunți corect.

Marilyn izbucneşte în râs.

— E suficient să ții minte Alice J. Kim.

— De la ce vine inițiala J.? mă întreabă Marilyn, arcuindu-şi sprâncenele a nedumerire, ca aripile unui pescăruş.

Flutur din mână, luându-mi rămas-bun de la pescăruşii aceia în zbor şi îi spun:

— *June*. Iunie. E luna în care m-am născut, dar şi luna în care a început

războiul. E al doilea nume al meu, pe care l-am adoptat ca să nu uit niciodată.

Cuvântul autoarei

Romanul acesta a început cu două fotografii.

Una din fotografii înfățișează o interpretă coreeană care intermediază comunicarea între un oficial al Națiunilor Unite şi un prizonier de război din Coreea de Nord. Cealaltă este o fotografie a actriței Marilyn Monroe, într-un spectacol pentru soldații americani din Coreea, făcută imediat după încheierea războiului.

Sunt două fotografii complet diferite, dar ambele realizate în contextul războiului coreean, care mi-au stârnit aceeaşi întrebare. Unde au dispărut toate acele femei tinere, frumoase şi pline de năzuințe?

Mereu mi s-a părut straniu că generația părinților mei, care a trăit războiul coreean, nu vorbeşte despre asta. Războiul coreean, numit şi „războiul uitat“, a rămas de mult în urmă, iar supraviețuitorii lui sunt din ce în ce mai puțini. Adunând mărturii şi experiențe de război, mi-am dat seama că pentru cei implicați supraviețuirea e condiționată obligatoriu de uitare. Toate poveştile lor sunt atât de cumplite, de nedrepte şi de sfâşietoare, încât e mai bine să fie uitate.

Îmi amintesc un pasaj plin de sarcasm din romanul lui Kurt Vonnegut *Abatorul cinci*, în care protagonistul spune că vrea să scrie o carte împotriva războiului, iar un producător de film îl întreabă de ce nu scrie mai bine o carte împotriva ghețarilor. Chiar aşa. Când cineva ca mine, care n-a trăit experiența conflagrației, scrie despre război, poate, cel mult, să atingă subiectul superficial, ca şi cum ar atinge doar vârful unui ghețar imens. Cu toate acestea, nu-mi puteam desprinde privirea de pe fotografiile celor două femei, care mă fascinau, aşa că am decis să spun povestea lor. Care era arma unei femei care trăia o viață tragică într-o perioadă plină de tragism? Sunt convinsă că fiecare om are propria armă cu care să-şi protejeze viața,

ceva de care nu se poate despărți niciodată, care îl ajută să reziste în fața sorții crude şi a vremurilor potrivnice.

În februarie 1954, Marilyn Monroe a venit în Coreea să susțină o serie de concerte pentru soldații americani aflați aici. Atunci, pe o scenă şubredă, îmbrăcată într-o rochie cu umerii goi, afară, în timp ce ningea, a cântat *Diamantele sunt cele mai bune prietene ale unei fete* în ovațiile a peste zece mii de soldați înnebuniți. Mai târziu, amintindu-şi de spectacolul acela, Marilyn a declarat că atunci s-a simțit pentru prima dată cu adevărat o vedetă. Astfel, Coreea a rămas mereu în amintirile ei.

Nu reuşesc să înăbuş senzația de stranietate pe care o am de fiecare dată când privesc fotografiile din timpul acelor spectacole. Marilyn Monroe, simbolul senzualității, cântând pe ruinele războiului, e o imagine ireală. În acelaşi timp, spre surprinderea mea, e şi o imagine caldă şi plină de frumusețe. M-am gândit că asta nu era o imagine valabilă doar pentru Marilyn Monroe. Toate femeile care supraviețuiseră războiului aveau dreptul să cânte şi să danseze aşa ca ea, bucurându-se de viață. În acelaşi context, am început să înțeleg provocările întâmpinate de femeile moderne care frecventau saloanele de dans, o problemă aprig dezbătută în perioada ce a urmat războiului. Poate că tocmai trecerea prin dreptul morții le făcea să îmbrățişeze viața necondiționat şi să rămână radioase, în ciuda condițiilor neprielnice. Mi-am propus aşadar să creionez tocmai portretul unor astfel de femei, care se agățau cu toată ființa de viață. Bineînțeles că şi Marilyn Monroe fusese nevoită să facă multe schimbări ca să ajungă zeița pe care o ştim, până a ajuns victima propriei frumuseți. Dacă aş putea să o întâlnesc, aş avea câteva întrebări pentru ea. N-ar fi putut oare să fie mai puternică, mai nemiloasă şi mai independentă pentru a nu ajunge să se sacrifice pe sine? Aşa cum a făcut prietena ei coreeană şi protagonista romanului, Alice J. Kim.

Alice şi restul personajelor din roman sunt personaje imaginare, deşi sunt destul de plauzibile pentru perioada aceea. Întâmplările pornesc de la fapte reale, pe care le-am descris aşa cum mi le-am imaginat eu. V-aş ruga să luați totul ca pe o încercare a unei tinere scriitoare de a revela cât mai mult

dintr-un gheţar. Cartea aceasta li se datorează celor care au supravieţuit şi celor care n-au supravieţuit războiului. Sunt conştientă de faptul că, oricât de mult m-aş strădui, n-am să pot plăti niciodată această datorie. Le sunt profund îndatorată scriitorilor Yun Il-gyun şi Mun Chang-jae, care mi-au permis să includ în roman anecdote din cărţile lor. În plus, le sunt recunoscătoare tuturor celor care m-au ajutat să scriu această carte oferindu-mi resurse şi Editurii *Geu chaek* / That Book, care a făcut posibilă publicarea romanului. Aşa cum fac scriitorii de obicei, profit de aceste rânduri pentru a le mulţumi părinţilor mei şi membrilor familiei, pe care îi salut. Doresc să le adresez mulţumiri speciale fiului şi soţului meu, care m-au suportat cu răbdare în perioada în care am scris. Întâmplarea face să scriu aceste rânduri tocmai pe 25 iunie[22]. Sufletul îmi va fi mereu greu de povara acestei zile.

22. Războiul coreean a început pe 25 iunie 1950.

25 iunie 2009